UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1925

VII. Laudatio S. Theodori A. Chrysippo Cum Libello Miraculorum

urn:nbn:de:hbz:466:1-72556

Visual Library

Barbari caecitate perculsi. — VITA S. THEODORI

16. *Θαῦμα θʹ.* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἐκείνου οἱ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν διασωθέντες ὡς ἔφαμεν λειτουργοί, ἐν τῷ τοῦ ἁγίου εἰσελθόντες λειτουργῆσαι ναῷ, βοῦν ηὗρον τοῖς τῆς αὐτοῦ κοιμήσεως προσδεδεμένον καγκέλλοις · περὶ οὗ πλεῖστα διαπορούσιν τῇ ἑξῆς τινες τῶν πλησιαζόντων καὶ ἀπὸ τοῦ προσκειμένου ὄρους κατοπτευόντων διηγήσαντο ταῦτα ὡς · ἄνθρωπός τις ἀπὸ τῆς Παφλαγόνων χώρας τὸν βοῦν ἐκεῖνον φέρων τῷ ἁγίῳ προσαγωγὴν παρ' αὐτοῖς τὴν νύκτα κατέλυσεν τῆς παρασκευῆς · τοῦτόν τε τῷ πρωῒ σὺν τῷ βοῒ ἀποστείλαντες τήν τε ἔφοδον τῶν ἐχθρῶν μετὰ τοῦτο μεμαθηκότες καὶ δρασμῷ χρησάμενοι, ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας ἔβλεπον τὸν καρποφόρον ἄνδρα ἐπανερχόμενον · καὶ τοῦτον προσκαλεσάμενοι ἠρώτων, ὅπως περισωθεὶς ἐπανήρχετο. Ὁ δὲ διομνύμενος ἔφασκεν μηδαμῶς ἑωρακέναι τινά, ἀλλ' ἐν τῇ πόλει, φησίν, εἰσελθὼν καί τινα μηδαμοῦ εὑρηκώς, τὸν ὑπ' ἐμοῦ προσκομισθέντα βοῦν τοῖς καγκέλλοις τῆς τοῦ ἁγίου κοιμήσεως προσδεδεκὼς ἀπεχώρησα. Τούτων ἀκηκοότες παρ' αὐτοῦ τῶν ῥημάτων τόν τε ἄνδρα διασεσωσμένον ὁρῶντες, ἀπιστεῖν μὲν παντελῶς οὐκ ἠδύναντο, ἐξίσταντο δὲ ὅμως καὶ διηπόρουν, πῶς τὴν αὐτὴν τοῖς ἐχθροῖς διοδεύσας ὁδὸν τῆς τούτων διεσώθη χειρός. Ὄντως θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ · οὕτως γὰρ καὶ οἱ τῷ Ἐλισσαίῳ ποτὲ ἐπιστάντες Ἀσσύριοι[1] ἐπατάχθησαν ὁράσεως ἀχλύι[2] παραδοθέντες τούτῳ καὶ παίγνιον ἰδεῖν οὐ δυνάμενοι, καίτοι ἐγγὺς ἔχοντες τὸν ζητούμενον · ὡς καὶ νῦν ὁ μάρτυς τὸν πρὸς αὐτὸν μετὰ πίστεως ἥκοντα σέσωκεν, ῥυσάμενος τοῦτον τῆς φονίας τῶν ἐχθρῶν δεξιᾶς, εἰς δόξαν καὶ εὐχαριστίαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν · μεθ' οὗ τῷ πατρὶ καὶ Θεῷ δόξα, κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων · ἀμήν. — IV Reg. 6, 18.

B **16.** — [1] *Ἀσύριοι* A 3. — [2] *ἁ ὁρασία χλεύη* A 3 ; *ὁράσεως ἀχλύι* Ed. Kurtz. E

VII. LAUDATIO S. THEODORI A. CHRYSIPPO

CUM LIBELLO MIRACULORUM

E codicibus **A 1** = *Parisiensi bibl. Nat. 1452,* **A 3** = *Vindobonensi Theol. gr. 60,* **A 5** = *Ambrosiano F. 144. sup.,* **A 6** = *Romano bibl. Angelicae 106,* **B 1** = *Hierosolymitano S. Sepulchri 1,* **B 2** = *Genuensi Missionis Urb. 34,* **B 3** = *Brixiensi bibl. Querinianae A. III. 3 et* **E** = *Eustratii excerpta. — Miraculorum recensio brevior edita est e codd.* **M 1** = *Vaticano 821,* **M 2** = *Parisiensi Coislin 121. Cf. Comm. praev. num. 25-7.*

Χρυσίππου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων ἐγκώμιον[1] εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα[2] Θεόδωρον τὸν Τήρωνα καὶ μερικὴ τῶν ἀπείρων αὐτοῦ θαυμάτων[3] διήγησις.

S. Theodorus martyrio et miraculis clarus.

1. Μάρτυρος ὑπερλάμποντος ἐν τοῖς μάρτυσιν[1] εὐφημίαν εἰς τὸ παρὸν προτιθεὶς ὑμῖν, ὦ πατέρες ἀγαπητοί μου[2] καὶ[3] ἀδελφοί, κοινωνοὺς πάντας ὑμᾶς ἐξαιτῶ γενέσθαι τῆς ἐπ' αὐτῇ[4] σπουδῆς, ἑνὶ μὲν καὶ πρώτῳ συνεπισχύοντάς με[5] ταῖς προσευχαῖς, δευτέρῳ δὲ μετὰ τοῦτο τῇ προθυμίᾳ τῇ[6] περὶ τὴν ἀκρόασιν · ἐγὼ τοίνυν[7] προεισφέρω τὰ ῥήματα, ὑμεῖς τὴν διὰ[8] τῶν[9] πραγμάτων[10] εὐγνωμονεῖτε[11] τιμήν · ἐγὼ προβάλλομαι τὴν φωνήν, ὑμεῖς χορηγεῖτε τὴν ἀκοήν · ἐγὼ κινῶ τὴν κιθάραν[12], ὑμεῖς ἐνεργεῖτε τὰ κρούματα[13] · ἐγὼ[14] ψηλαφῶ τὰς χορδάς[15], ὑμεῖς τὴν συμφωνίαν[16] τῷ θεάτρῳ[17] παράσχεσθε[18] · κοινωνήσωμεν τῆς[19] ἐπὶ τῷ παρόντι σπουδῆς[20] τῆς εἰς ἀλλήλους[21], ἐπειδήπερ καὶ εἰς αὐτήν με τὴν τῆς εὐφημίας ταύτην ἐγχείρησίν τινες ἐξ ὑμῶν, ὡς ἴστε μὴ[22] προβεβουλευμένον διήγειραν, μισθόν μοι τοῦ πρὸς τὸν λόγον πόνου τὴν εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους[23] χάριν ἐπαγγειλάμενοι διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ μάρτυρος · ὅθεν εἰ[24] καὶ ἐμαυτῷ[25], σύνοιδα μηδὲν ἄξιον εἰπεῖν δυναμένῳ[26] τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ θαρρῶ γε ὅμως[27] εὐάρεστον F τῷ ὑμνουμένῳ τὸ δῶρον ἔσεσθαι, λογιζόμενος ὅτι καὶ οἱ τῇ πρὸς ἐμὲ παρακλήσει χρησάμενοι πάντως[28] οὐκ ἄνευ τῆς εὐδοκίας τῆς παρ' αὐτοῦ πρὸς ἐκείνην ἐσπούδασαν.

Saeviente persecutione

Στεφανούσθω τοίνυν τῷ λόγῳ καὶ παρ' ἡμῶν ὁ λαμπρὸς[29] μάρτυς[30] Θεόδωρος · στεφανούσθω καὶ παρ' ἡμῶν[31], εἰ καὶ μή τινος μέχρι νῦν ἔτυχεν παρ' ἡμῖν[22] ἱερᾶς αὐλῆς (1) · στεφανούσθω καὶ παρ' ἡμῶν[33] · πανταχοῦ γὰρ ἁπάντων[34] πάρεστι τῶν ἁγίων ἡ δύναμις, πανταχοῦ[35] πάντες τῇ δόξῃ λάμπουσιν · παντα-

Lemma. — [1] *διήγησις τῶν παραδόξων θαυμάτων τοῦ ἁγίου καὶ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Θ.* A 3. — [2] *μάρτυρα* B 1. — [3] (*τὸν - θαυμ.*) *ἔτι δὲ καὶ τῶν αὐτοῦ θαυμ. μερικὴ* B 1.

1. — [1] *ἐν τοῖς μ. ὑπερλάμποντος* B 1. — [2] (*ἀγαπ. μου*) *om.* B 1. — [3] *om.* B 1. — [4] *αὐτῆς* B 1. — [5] *μοι* A 3. — [6] *τὴν* B 1. — [7] *om.* B 1. — [8] *δι'* A 3. — [9] *αὐτῶν* A 3. — [10] *om.* A 3. — [11] *ἀγνωμονεῖτε* A 3. — [12] *κιθάρα* A 3. — [13] *κρούσματα* A 3, B 1. — [14] *om.* A 3. — [15] *ἐγὼ add.* A 3. — [16] *τ. σ. ὑμεῖς* A 3. — [17] *τοῦ θεάτρου* B 1. — [18] *παρέχεσθε* B 1. — [19] *om.* A 3. — [20] *τὸ παρὸν τῇ σπουδῇ* A 3. — [21] (*τ. ε. ἀλ.*) *ἀλλήλοις* A 3, B 1. — [22] *με* A 3. — [23] A 3, B 1 ; *τοῦ λόγου* A 1. — [24] *om.* B 1. — [25] *ἐμαυτὸν* A 3. — [26] *δυνάμενον* A 3 ; *δυναμένῳ εἰπεῖν* B 1. — [27] *ἀλλ' ὅμως γε θαρρῶν* A 3 ; *ὅμως τ'* A 5. — [28] *om.* A 2. — [29] *λαμπρότατος* A 3. — [30] *μάρτος* A 5. — [31] *ὑμῶν* A 3. — [32] *ἡμῶν* A 3. — [33] *ὁ τερπνότατος μάρτυς Θεόδωρος add.* A 3. — [34] *om.* A 3. — [35] *γὰρ add.* B 1.

(1) Nullum ergo anno circiter 460, quo Chrysippus haec scribebat (Comm. praev. n. 24) Hierosolymis templum erat S. Theodoro dicatum. Anno 532, teste Cyrillo Scythopolitano, mentio est *μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Θεοδώρου*. Comm. praev. n. 52.

-χοῦ

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

χοῦ πάντες[36] δι' ὧν ἐνεργοῦσι γνωρίζονται. Τίνα με[37] δεῖ καὶ τρόπον[38] τούτῳ ἰδίᾳ[39] πλέξαι[40] τὸν στέφανον[41]; ποῖα δὴ[42] πρῶτα ἄνθη προσαγαγεῖν αὐτῷ; Τὰ μὲν γὰρ ὁ[43] τοῦ μαρτυρίου λειμὼν ἡμῖν, τὰ δὲ ὁ[44] τῶν θαυματουργημάτων παρέχεται[45]. Ποῖα οὖν πρῶτα ἄρα προβάλλωμαι; Τὰ ἐκ τοῦ μαρτυρίου; θαυμαστὴν ἔχει τὴν κατὰ πίστιν ἀνδραγαθίαν· τὰ ἐκ τῶν θαυματουργημάτων; ἡδονὴν πλείω[46] φέρει ταῖς ἀκοαῖς. Ἐκεῖνα πλεονεκτεῖ τῇ τῆς προαιρέσεως γενναιότητι, ταῦτα[47] τῇ ἐνεργείᾳ τῆς χάριτος· πλὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ λόγῳ προτερευέτω τὰ καὶ τῷ χρόνῳ προηγησάμενα. Λέγωμεν τοιγαροῦν πρῶτα τὰ κατὰ τὸ μαρτύριον[48].

Rom. 1,25. **2.** Πόλεμον συνεκρότησαν ἀναιδῆ κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν οὐρανῶν οἱ βασιλεύοντες τότε ἐπὶ τῆς γῆς (1), μᾶλλον δὲ[1] κατὰ τοῦ βασιλέως οὐ μόνον[2] τῶν οὐρανῶν ἀλλὰ καὶ[3] ὅλης τῆς κτίσεως· κάτωθεν ἀπετόλμων οἱ δυσσεβεῖς τὴν πρὸς τὰ[4] ἄνω παράταξιν, κάτωθεν ὁ πηλὸς τὸν ἑαυτοῦ πλάστην ἐτόξευεν καὶ
B δόγμα[5] περιεφέρετο τῇ κτίσει[6] λατρεύειν ἐπαναγκάζον ἀντὶ τοῦ κτίσαντος καὶ τοῖς οὐκ οὖσι θεοῖς τὰς[7] διὰ τῶν μιασμάτων εὐγνωμονεῖν[8] τιμάς. Ἐντεῦθεν ἠγείροντο πανταχοῦ βωμοί, πανταχοῦ[9] πῦρ ἀνήπτετο μιαρόν, πανταχοῦ κνίσσαι[10] καὶ αἵματα τὴν γῆν φθείροντα, τὸν ἀέρα μολύνοντα, βδελυκτὴν τοῖς ἀγγέλοις ὀσμὴν προβάλλοντα[11], παροργίζοντα τὸν Θεὸν ὡς ὑπὸ[12] τῶν αὐτοῦ ποιημάτων ἀγνοούμενον[13]. Ἐν τοιούτῳ[14] καιρῷ τῆς[15] ἐν τῷ[16] σώματι γενναιότητος εἰς στρατιωτικὴν[17] ἀγούσης τάξιν τὸν μάρτυρα, στρατείαν καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν[18] στρατεύει τῆς ὁρωμένης πολλῷ[19] βελτίονα[20]. Ὅτε γοῦν καὶ ἐκκαλύψαι τοῦτο[21] ἐδέησεν σαφῶς, ὃ καὶ[22] ἐξελάλει πρὸς ἅπαντας, ὅτι τῷ οὐρανίῳ βασιλεῖ μᾶλλον ἢ τοῖς ἐπιγείοις στρατεύοιτο, μετὰ τοῦ πατρὸς ὀνομάζων καὶ τὸν υἱόν, μεθ' ὧν εὔδηλον ὅτι καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον συνομολογεῖ[23]. Ταῦτα δὲ πρόφασις αὐτῷ γίνεται τῆς τοῦ μαρτυρίου λαμπρότητος. Ὁ μὲν γὰρ τοῦ καταλόγου προεστηκὼς πρῶτος[24] (2) τῆς παρρησίας τῆς[25] ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενος, διελέγχειν τε ἅμα καὶ ὑποσκώπτειν ὑπολαβὼν ὥσπερ εἴ[26] τι σοφώτατον κατ' αὐτοῦ κἀκεῖνο[27] προέφερεν[28]· «Ἆρ' οὖν[29] ὁ Θεός σου καὶ υἱὸν ἔχει ὡς ἄνθρωπος;» Ὁ δὲ πρὸς ταῦτα

Theodorus miles christianus

a iudice interrogatur.

D ἀνταπεκρίνατο σύντομα μὲν τὰ ῥήματα, πολλῆς δὲ ὅμως μεστὰ ζωῆς· «Ναί, ἔχει κατὰ ἀλήθειαν[30] υἱὸν ὁ ἐμὸς Θεός· ἔχει υἱὸν[31] τὸν αὐτὸν[32] Θεὸν καὶ λόγον· ἔχει υἱὸν τοῦτον[33] δι' οὗ τὰ πάντα ἐποίησεν[34].» Τοιοῦτον τὸ πρῶτον ἀγωνιστήριον τῆς[35] ἐν τοῖς λόγοις ἀνδραγαθίας[36] τοῦ μάρτυρος· ποῖον δὲ καὶ[37] ἐφεξῆς ἔργον ἔτι δὴ[38] μείζονος εὐτολμίας ἐπήγαγεν;

3. Κατιδὼν τοὺς[1] τοῦ τυραννικοῦ δόγματος[2] ὑπουργοὺς τῆς κατὰ τῶν εὐσεβεῖν βουλομένων παρανομίας οὐδένα κόρον λαμβάνοντας, ἀλλὰ τοὺς μὲν αἰκισμοῖς[3] πολυτρόποις[4] μερίζοντας, τοὺς δὲ εἰς θανάτους[5] ἀπάγοντας, τὴν εὐτυχίαν[6] τὴν ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐνεγκών, δεσποτικόν τι διανοεῖται πρᾶγμα καὶ ἐκπληροῖ. Τί γὰρ δή φησιν ὁ Σωτήρ; Ἓν ἔργον ἐποίησα καὶ Ioh. 7, 21.
πάντες θαυμάζετε. Δι' ἑνὸς τοίνυν καὶ οὗτος ἔργου[7] πάντας τοὺς τῶν εἰδώλων ὑπερμαχοῦντας κατέπληξεν, πάντας ἀποθαυμάζειν ἐποίησεν, πάντας εἰς πένθος προσήγαγεν[8] καὶ ὀδύνην ἀπαραμύθητον. Τί οὖν καὶ τὸ πραχθὲν ἦν[9]; E
Τὸν ναόν, ὃν ὑπερεσέβοντο[10] μάλιστα, νυκτερινῷ ἀωρὶ[11] μόνος ἀνάψας, τῷ πυρὶ[12] διέφθειρεν· ὑπερέσεβον[13] δὲ ἐκεῖνον[14] οὐκ ἀπεικότως[15], ἀλλ' ἐπειδὴ καθιέρωτο τῇ μητρὶ τῶν ὀνομαζομένων[16] αὐτοῖς θεῶν· ὅθεν καὶ πολὺ πλέον ἐφλέγμαινον, ὡς μετὰ τῆς μητρὸς καὶ ὅλου τοῦ τῶν δαιμόνων ἐνυβρισμένου συστήματος. Ἐπεὶ οὖν πονηρὸς μηνυτὴς πονηροτέρῳ προσήγαγεν δικαστῇ[17] τὴν κρίσιν, πολλὰς ἐπιβαλὼν ἅμα καὶ λοιδορίας κατὰ τοῦ μάρτυρος, πρίν τι σχεδὸν καὶ[18] ἐρωτῆσαι τὸν δικαστήν, αὐτὸς αὐθαιρέτως[19] ὡμολόγει τὸ ἐγκαλούμενον σὺν παρρησίᾳ[20] πολλῇ βοῶν· «Ἐμὸν[21] τὸ ἔργον, ἐμόν[22]· οὐκ ἀρνοῦμαι τὸ τόλμημα, μᾶλλον δὲ ἐπ' αὐτῷ καὶ[23] ὑπεράγαν σεμνύνομαι.» Τούτοις[24] προσανεμίγνυεν καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ εἰδώλου στηλίτευσιν, πυνθανόμενος, εἰ τοιαύτη τις ἦν ἡ μήτηρ τῶν παρ' ὑμῖν[25] θεῶν, ὡς μηδὲ ἑαυτὴν ῥύσασθαι δυνηθῆναι ἐκ τοῦ πυρός[26]. Ἐκ τούτων[27] οὐ μέχρι λόγων ἡ συμπλοκὴ λοιπὸν[28] τοῖς ἀνοσίοις ἐγένετο[29]· τὰς χεῖρας δὲ κατ' αὐτοῦ κινεῖν ὁ δικαστὴς τοῖς δημίοις ἐπέταττεν καὶ παίειν αὐτοῦ τὸ στόμα συντρί- F
βειν <τε[30]> αὐτοῦ τὰς παρειάς, ἠπείλε δὲ[31] καὶ πικροτέρας εἰς τὸ ἑξῆς βασάνους[32]. Τοῦ[33] δὲ οὐκ ἐνέκοπτε τὴν μεγαλοφροσύνην τὴν ἐκ

Templum Matris deorum incendit.

[36] (τῇ - πάντες) A 3, 5; *om.* A 1, B 1. — [37] δὲ καὶ τίνα με B 1; τίνα με τίνα A 5. — [38] δεῖ τρόπῳ B 1. — [39] (τούτῳ ἰδ.) ἰδίῳ B 1; εὖ A 3. — [40] διαπλέξαι A 3; πλέξω B 1. — [41] τούτῳ *add.* A 3. — [42] χρῆ B 1. — [43] A 5, B 1; *om.* A 1. — [44] (τὰ μὲν - ὁ) τὰ ἐκ τοῦ μαρτυρίου ἢ ἃ διὰ A 3. — [45] παρέπεται A 3. — [46] πλεῖον A 5, B 1. — [47] θαυματουργεῖ *add.* A 3. — [48] (πλὴν-μαρτύριον) *et capita* 2-7 *om.* A 3.

2. — [1] (μ. δ.) καὶ οὐ μόνον B 1. — [2] (οὐ μόνον) *om.* B 1. — [3] καθ' *add.* B 1. — [4] τὸν B 1. — [5] δόγματα A 5. — [6] τῇ ησίσῃ ? A 5. — [7] ἐκ τὰς *add.* B 1. — [8] ἀγνωμονεῖν A 1. — [9] (β. π.) *om.* A 1. — [10] ανισα A 5; κνίσαι B 1. — [11] προσβάλλοντα A 3. — [12] ἀπὸ B 1. — [13] ἀγνωμονούμενον A 5, B 1. — [14] τούτῳ τῷ B 1. — [15] τοῖς A 5. — [16] *om.* B 1. — [17] εἰστρατιωτικὴν A 5. — [18] ἑαυτῷ B 1. — [19] πολλῶν A 1, πολὺ A 5, B 1. — [20] τὴν ἀόρατον *add.* A 5, B 1. — [21] ταύτην B 1. — [22] (ὃ καὶ) *om.* A 5, B 1. — [23] (εὔδηλον - συνομ.) καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα A 5, B 1. — [24] πρὸς τὸ A 5, B 1. — [25] τοῖς A 5, B 1. — [26] (ὥσπερ εἰ) ὥσπερ A 5; ὡς B 1. — [27] καὶ ἐκείνῳ A 5; ἐκεῖνο B 1. — [28] προσέφερεν B 1. — [29] ἄρα οὖν A 5; ἄρ' B 1. — [30] καὶ *add.* A 5, B 1. — [31] *om.* A 1. — [32] καὶ *add.* A 5. — [33] (τοῦτον) τὸν A 5, B 1. — [34] ἐδημιούργησεν A 5, B 1. — [35] ταῖς A 5; τοῖς B 1. — [36] ἀνδραγαθήσας B 1. — [37] (δὲ καὶ) *om.* B 1; (καὶ) *om.* A 5. — [38] τί δὲ B 1.

3. — [1] *om.* B 1. — [2] τοὺς *add.* B 1. — [3] (ἀλλὰ - αἰκισμοῖς) *om.* B 1. — [4] ἰδέαις βασάνων *add.* B 1. — [5] A 1, 5; θανάτου κρίσιν B 1. — [6] ἡσυχίαν A 5, B 1. — [7] ἔργουν A 5. — [8] προήγαγε B 1. — [9] *om.* A 5, B 1. — [10] οὗπερ ἐσέβοντο B 1. — [11] πυρὶ A 5, B 1. — [12] μόνος τὸ πῦρ ἐξανάψας A 5, B 1. — [13] ὑπερεσέβοντο A 5. — [14] *om.* B 1. — [15] ἀπεικὼς A 5. — [16] παρ' *add.* B 1. — [17] δικαστῇ προῆγε B 1; δικ. προσήγαγεν A 5. — [18] *om.* A 5, B 1. — [19] εὐθαιρέτως A 1. — [20] συμπαρρησίᾳ A 1. — [21] βοῶντες μὲν A 5. — [22] *om.* A 5, B 1. — [23] τὸ A 5, B 1. — [24] σεμνύναμαι ταῦτον A 5. — [25] ὑμῶν A 1; αὐτοῖς A 5, B 1. — [26] (μηδὲ - πυρὸς) μὴ δύνασθαι ἑαυτὴν τοῦ πυρὸς ῥυσθῆναι B 1. — [27] (ἐκ. τ.) *om.* B 1. — [28] *om.* B 1. — [29] ἐγίνετο B 1. — [30] *om.* A 1, 5, B 1. — [31] *om.* A 5, B 1. — [32] προῆγε *add.* B 1. — [33] τὸ *add.* A 5, B 1.

(1) Chrysippum Passione *BHG.* 1761 usum esse superius dictum est. Comm. praev. n. 28. — (2) Rhetorum vestigiis insistens Chrysippus nulla profert hominum nomina. Praeses ille in Passione, c. 2, Posidonius nuncupatur. Supra, p. 31.

τῆς

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

A τῆς [34] πίστεως οὐχ ἅπερ [35] ἔπασχεν οὐδὲ ἅπερ πάσχειν ἔμελλεν. Αὐτίκα γοῦν [36] καὶ δεσμοῖς τοῖς [37] ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς [38] καὶ λιμῷ [39] πικροτάτῳ παραδοθεὶς τοῦ δικαστοῦ μόνον ἐναποκλείειν αὐτὸν [40] προστάξαντος, ὅπως ἂν μηδαμόθεν αὐτῷ πορισθείη [41] τροφή, πρὸς οὐδὲν τούτων πάλιν οὔτε [42] ἀπηγόρευσεν [43] οὔτε ὑπέκλινεν.

In carcere 4. Τότε συνέβη καὶ παραπλήσιόν τι τῷ πάλαι συμβάντι περὶ τὸν Παῦλον θαυματουργήματι, τάχα δὲ οὐ παραπλήσιον [1] ἀλλὰ καὶ θαυμαστότερον. Ἐκείνου μὲν γάρ ποτε [2] συνδεσμώτην
Act. 16, 24-33. τὸν Σίλαν [3] ἔχοντος καὶ συνεργάτην τῶν προσευχῶν, ὅλον ὑπὸ σεισμοῦ διεσαλεύθη [4] τὸ δεσμωτήριον [5], ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔνδον [6] ἅπασι τὰ δεσμὰ δι' ἀπορρήτου τινὸς διερράγη [7] δυνάμεως· ἐφ' οἷς καὶ ὁ δεσμοφύλαξ καθ' ἑαυτοῦ τὸ ξίφος ἐπανελόμενος, διὰ τοῦ ξίφους [8] τὴν ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος σωτηρίαν ἐκέρδανεν. Παραπλήσια δὲ καὶ ἔτι θαυμασιώτερα τὰ τοῦ μάρτυρος· διανυκτερεύοντι γὰρ ἐν δεσμοῖς καὶ τούτῳ [9] πρῶτον μὲν [10] αὐτὸς
B ἐμφανῶς προσομιλήσας ὁ Κύριος, θαρρεῖν μὲν [11] παρεγγυᾷ καὶ ἀντὶ φθαρτῆς βρώσεως προσδοκᾶν [12] ἕξειν [13] τὴν ἄφθαρτον· εἶτα τὸ ἐπὶ [14] τούτῳ τι δὲ καὶ ἄλλο συνέδραμεν. Ψάλλοντι μόνῳ τῷ μάρτυρι κραυγή τις δημοτικὴ συνεξεφώνει τὰ ᾄσματα. Τοῦτο διαταράττει τοὺς φύλακας, τοῦτο ποιεῖ προσδραμεῖν τῇ θύρᾳ καὶ ποῖά [15] τινα τὰ ἔνδον περιεργάσασθαι· πιστοῦ-
visione mirabili ται τοίνυν καὶ ἡ ὄψις τὴν ἀκοήν. Καὶ εἶδον μὲν πολὺν δῆμον περὶ αὐτόν, εἶδον δὲ [16] δῆμον ἀγγελικόν· τὴν γὰρ τῶν ὁρωμένων παρῆν ἀξίαν τεκμήρασθαι καὶ ἐκ τῆς τῶν ἐσθημάτων φαιδρότητος· πλὴν ἀλλὰ γὰρ καὶ τούτων ἐξαγγελθέντων τῷ δυσσεβεῖ τῷ τῆς ἀπιστίας τυφλώττοντι νέφει [17], μετὰ πολλῶν μὲν αὐτομολεῖ τῶν [18] δορυφόρων ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον· τὰ περὶ κύκλῳ δὲ παραδοὺς τοῖς ἄλλοις τῆς φυλακῆς, αὐτὸς τοῖς [19] ἔνδον ἐφίστατο· καὶ μηδένα εὑρὼν πλὴν τὸν μάρτυρα δεδεμένον, τὸν αὐτὸν μὲν [20] ἐφοβήθη φόβον τῷ δεσμοφύλακι, τὴν δὲ αὐτὴν ὁδὸν ἐκείνῳ [21] τῆς σωτηρίας οὐκ ἔδραμεν.
C Οὐ γὰρ προσέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοὺς τούτου πόδας [22], ὥσπερ ἐκεῖνος ἐποίησεν, οὐδὲ εἶπεν·
Act. 16, 30. «Κύριε, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;» πάντως γὰρ τὰ αὐτὰ ἂν καὶ ἤκουσεν ὅτι· «πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου.» Ταῦτα γὰρ ἦν τὰ πάλαι πεποιηκότα τὸν δεσμοφύλακα τοῦ φωτὸς υἱόν [23].
Ἀλλ' οὐ γὰρ οὕτω κἀκεῖνος [24] ὁ δυσσεβής· ἐκ LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO
δὲ [25] τοῦ σκότους, ἐπὶ [26] τὸ σκότος ἐπανελθὼν τῶν αὐτῶν βουλευμάτων ἀντείχετο, τοσοῦτον μόνον *custos obduratur.*
ἐπικαμφθεὶς ὅσον οὐγκίαν [27] ἄρτου καὶ κρᾶσιν (1) ὕδατος χορηγεῖν [28] ἐπιτρέψαι [29] τῷ μάρτυρι, δι' ὧν προσεδόκα πάλιν ἧττον οὐδὲν αὐτῷ [30] προξενήσειν [31] τὸν θάνατον οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα τῇ τῆς ἐγκρατείας ὁ μάρτυς ὑπερβολῇ τὴν τοῦ παρανόμου τέχνην ἐνίκησεν· οὐδὲ [32] γὰρ [33] τῶν διδομένων [34] προσιέμενος κἂν [35] μέχρι τῆς γεύσεως, ἀλλ' εἰπὼν [36] ἐξαρκεῖν αὐτῷ τὴν χορηγίαν τὴν ἐκ Χριστοῦ, οὕτω διεκαρτέρει. Τοιοῦτον [37] τῷ ἀηττήτῳ τούτῳ καὶ τὸ δεύτερον πάλιν ἀγωνιστήριον.

5. Φέρε δή, φέρε κατανοήσατε, ποῖον δὴ [1] *Martyr promissa spernit;*
καὶ τὸ τρίτον τοῦ [2] αὐτοῦ στάδιον. Ὁ μὲν γὰρ τοῦ νοητοῦ δράκοντος μιμητὴς ἐκεῖνος (2) εἰς εὐμενείας μεταστὰς [3] πρόσχημα [4] παρῄνει δῆθεν καὶ συνεβούλευεν [5] προελέσθαι [6] τὰ συμφορώτερα [7], τάξιν ἀρχιερέως καὶ περιφανείας [8] E
ἄλλας τε [9] αὐτῷ τιμὰς μεγίστας [10] παρὰ τῶν βασιλέων ἐπαγγελλόμενος [11]· ὁ δὲ πρὶν αὐτὸν [10] τὸν ὑπὲρ τούτων [12] ἐκπληρῶσαι λόγον, τὸ τῆς σφραγίδος τοῦ [10] Χριστοῦ προανατείνας ὅπλον, ὁμοῦ τὰ τοιαῦτα [13] ἔλεγεν· «Τί, ὦ ἀνόσιε, τῆς ἐξουσίας ἧς ἔχεις ὑπερορῶν εἰς κολακείας ἐμοὶ τῶν βασάνων ἀλγεινοτέρας μεταπηδᾷς; τὸ γὰρ τὴν [14] ἀπὸ τοῦ δεσπότου με [15] τοῦ ἐμοῦ δυσωπεῖν [16] κλῆσιν ἀρνήσασθαι παντοδαπῶν μοι βασάνων ὀδυνηρότερον. Εἰσίν σοι ξίφη· λαβὼν τὸ σῶμα κατάτεμνε· παράδος εἰ βούλει τοῦτο καὶ τῷ πυρί· μέρισον καὶ τοῖς στόμασι [17] τῶν θηρίων.» Ἐντεῦθεν ὤρθουν [18] τὸ *variis torquetur suppliciis;*
ξύλον καὶ τὰς πλευρὰς οἱ δήμιοι προσταχθέντες ἐσπάραττον [19]. Ἀλλὰ τῶν γινομένων μὲν [20] οὐδὲν [21] οὐδέποτε ἐφρόντιζεν ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίᾳ σαρκὶ τῶν σιδηρῶν ὀνύχων ἐργαζομένων· ὑπερχαίρων [22] δὲ ὅτι κατηξιώθη δεσποτικοῦ διὰ τοῦ ξύλου μιμήματος, παρὰ [23] τοῦ Δαυῒδ τὰ πρὸς εὐχαριστίαν λαμβάνων ἔψαλλεν· «Εὐλο- Psalm. 33, 1.
γήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ.» Μετὰ ταῦτα θαυμαστή τις ἐγένετο καὶ [24] διάλεξις ἐκ F
μὲν τοῦ ξύλου τῷ μάρτυρι, τῷ [25] δυσσεβεῖ ἀπὸ τοῦ βήματος· ὁ μὲν γὰρ ὀνειδίζων αὐτὸν [26] τὰ τοῦ λυτρωτοῦ διεξῄει πάθη, τὰς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὕβρεις, τὸ τοῦ θανάτου [27] ἄδοξον· ὁ δὲ κατὰ τὸν μέγαν πρωταγωνιστὴν [28] τῶν μαρτύρων Στέφανον, πλήρης πνεύματος ἁγίου τότε Act. 6, 5.

[34] *om.* B 1. — [35] ἃ B 1; αἳ A 5. — [36] χοῦν A 5. — [37] τῆς A 5. — [38] τῇ εἱρκτῇ B 1. — [39] δήμῳ B 1. — [40] αὐτ. ἐναπ. B 1. — [41] πορίσθη A 5. — [42] *om.* A 5, B 1. — [43] ἀπηγόρευεν A 5.

4. — [1] (τάχα - παραπ.) *om.* A 5, B 1. — [2] (μ. γ. π). μ. γ. B 1; γ. μ. A 5. — [3] (σ. τ. Σ.) τὸν Σύλλαν σ. B 1. — [4] ἐσαλεύθη A 5. — [5] (ὅλον - δεσμ.) *om.* B 1. — [6] (ἀλλὰ - ἔνδον) ὅλα τοῖς ἐν A 5, B 1. — [7] ἐξερράγη A 5, B 1. — [8] ξίφοις A 5. — [9] ταύτων A 5. — [10] γὰρ *add.* B 1. — [11] τε B 1. — [12] προσδόξαν A 5. — [13] ἐξῄει B 1. — [14] τί ἐπὶ A 5, B 1. — [15] (προσδρ. - καὶ ποῖα) *om.* B 1. — [16] *om.* A 5. — [17] νέφος A 5. — [18] *om.* A 5, B 1. — [19] *om.* A 5. — [20] *om.* B 1. — [21] *om.* A 5, B 1. — [22] (ἐπὶ - πόδας) *om.* A 5, B 1. — [23] (πάντως - υἱόν) *om.* A 5, B 1. — [24] (οὐ - κἀκεῖνος) οὗτος A 5, B 1. — [25] *om.* A 5, B 1. — [26] εἰς B 1. — [27] ὀγκίαν A 5, B 1. — [28] χορηγήσειν B 1. — [29] ἐπιτρέψας A 5. — [30] οὐδὲν ἧττον αὐτῷ A 5, B 1. — [31] προξενίσειεν A 5. — [32] οὐδὲν A 5. — [33] *om.* A 5, B 1. — [34] δεδομένων τι A 5, B 1. — [35] οὐδὲ A 5; προιέμενος οὐδὲ B 1. — [36] εἶπεν B 1; εἰπεῖν A 5. — [37] (οὕτω - τοιοῦτον) τοιοῦτο A 5.

5. — [1] τι A 5, B 1. — [2] τὸ B 1. — [3] τας *add.* A 5. — [4] πρόσσχημα A 1. — [5] συνεβούλευσεν B 1. — [6] *om.* B 1. — [7] συμφερώτερα A 1; συμφέροντα B 1. — [8] περιφανεῖς A 5, B 1. — [9] *om.* A 5, B 1. — [10] *om.* A 5, B 1. — [11] ἐπαγγειλάμενος A 5, B 1. — [12] αὐτὸν *add.* A 5, B 1. — [13] καὶ *add.* A 5, B 1. — [14] *om.* B 1. — [15] *om.* A 5. — [16] τὴν *add.* B 1. — [17] τοιστόμασιν A 5. — [18] ὄρθουν A 5, B 1. — [19] ἔπληττον B 1. — [20] *om.* B 1. — [21] οὐδενὸς *add.* A 5. — [22] ὑπερέχαιρε B 1. — [23] καὶ τὰ B 1. — [24] *om.* B 1. — [25] δὲ A 5, B 1. — [26] αὐτῷ B 1. — [27] τοῦ θ. τὸ B 1. — [28] προπάτορα A 5, B 1.

(1) *Κρᾶσιν* scripsimus, codices non pauci *κρασίν* habent. Cf. SOPHOCLES, i. v. *κρᾶσις*. Hoc loco non ut solet de vini et aquae admixtione sed de potu seu etiam poculo dicitur. — (2) Draconem a S. Theodoro necatum hic nullo pacto significari recte vidit A. SIGALAS, *Des Chrysippos von Jerusalem Enkomion*, p. 85.

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

δὴ πολλῷ [29] μᾶλλον γενόμενος [30] μετὰ τῶν κρουνῶν [31] τοῦ αἵματος καὶ κρουνοὺς λόγων [32] ἀντεφιλοτιμεῖτο πρὸς τὸν ἀνόσιον [33], οἷς ἐπωνείδιζε σεμνυνόμενος, οἷς ἐβλασφήμει καλλωπιζόμενος, δημηγορῶν ὅσα τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει τὰ ἀγαθὰ διὰ τῶν ὑβρισμάτων τῶν κατὰ τὸν σταυρόν [34], πρὸς τούτοις υἱὸν διαβόλου καλῶν αὐτόν · « Τίνος γάρ, » ἔλεγεν, « τίνος ἄλλου πλὴν τοῦ πατέρα ἐκεῖνον [35] ἔχοντος [36] μὴ ἐπιγνώσκειν, τίς μὲν ὁ βασιλεῦσι διδοὺς τὸ κράτος [37], τίς δὲ ὁ [38] ἄρχουσι τὰς ἀρχάς, τίς ὁ καὶ αὐτῷ παρασχὼν τὴν ἐξουσίαν [39] ; Τίνος » ἔλεγεν « ἄλλου πλὴν τοῦ πατέρα τὸν αὐτὸν ἔχοντος καὶ τὸ ἐπαναγκάζειν ἀντὶ τοῦ ποιητοῦ σέβεσθαι τὰ ποιήματα καὶ ἀντὶ τοῦ ὄντως Θεοῦ λίθους ἀποκαλεῖν θεοὺς καὶ ξύλα προσκυνεῖν ἄψυχά τε καὶ ἄφωνα [40] ; » Καὶ τί δεῖ πλείω [41] λέγειν ; Ἀπιδὼν [42] γὰρ πρὸς τὴν τοῦ μάρτυρος παρρησίαν, ὁ δυσσεβὴς ἀντειπεῖν [43] συντόμως αὐτὸν ἀπῄτει, πότερον εἶναι βούλεται τῆς τῶν αὐτὰ [44] λατρευόντων αὐτοῖς μερίδος ἢ τῆς μετὰ τοῦ αὐ-
B τῷ [45] προσφιλοῦς Χριστοῦ · τοῦτο γὰρ [46] μόνον ἔτι ἀκούσας, κατέφασκεν [47] ἀμελλητὶ τὴν [48] ψῆφον ἐξαγαγεῖν · πρὸς ταῦτα [49] τρόπον τινὰ σκιρτήσας ὁ μάρτυς ὑφ' ἡδονῆς · « Νῦν, ἔφη, ἐδωρήσω μοι τὸ ποθούμενον, νῦν ἐδωρήσω μοι τὸ μάλιστα [50] σπουδαζόμενον · ἐγὼ μετὰ τοῦ ἐμοῦ εἶναι θέλω [51] ἀεὶ Χριστοῦ, μᾶλλον δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ἤμην καὶ εἰμὶ καὶ ἔσομαι [52] καὶ χωρισθῆναι μηδέπω [53] τῆς αὐτοῦ δεσποτείας ἐπεύχομαι. » Διὰ τοιούτων τῶν τε [54] ἐν λόγοις τῶν τε [54] ἐν ἔργοις ἀγωνισμάτων καὶ τὸ τρίτον τελέσας στάδιον, ὥσπερ στέφανον ἐνδοξότατον ἀπ' αὐτοῦ τὰς τιμωρίας τοῦ δόγματος ἀντεδήσατο συλλαβάς [55]. Τίνες γὰρ δὴ καὶ ἐκεῖναι [56], τίνες ; « Τοῖς βασιλεῦσί φησιν μὴ πειθαρχήσας [57] Θεόδωρος (τοῖς βασιλεῦσι [58] τοῖς ἐπὶ γῆς τε καὶ ἀπὸ γῆς [59] καὶ εἰς γῆν πάλιν ἐπαναλύουσιν, τοῖς πρόσκαιρα κεκτημένοις πάντα καὶ παρερχόμενα), πιστεύσας [60] δὲ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ σταυρωθέντι ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου (τοῦτ' ἔστιν τῷ βασιλεῖ μὲν τῷ οὐρανίῳ καὶ αἰωνίῳ, διὰ δὲ τὴν τοῦ γένους ἡμῶν κατά-
C κρισιν ὑπομεῖναι καταξιώσαντι καὶ τὴν κατάκρισιν τοῦ σταυροῦ), τούτῳ καὶ οὐκ ἐκεί-
D νοις φησὶν πεισθεὶς [61] θανάτῳ παραδιδόσθω τῷ διὰ τῆς πυρᾶς [62]. » Ἆρα οὐ [63] ταῦτα λαμπρότερα καὶ στεφάνου πολυφεγγέσι [64] λίθοις ἀστράπτοντος ; ἆρα οὐ [65] ταῦτα καὶ [66] βασιλικοῦ διαδήματος τιμιώτερα [67] ;

damnatus

ad mortem ducitur ;

6. Μετὰ δὲ [1] τοιούτων καλλωπισμάτων παραπεμφθεὶς ἐπὶ τὸν τῆς καταδίκης τόπον θέαμα καὶ ἐκεῖ παρεῖχεν θαυμασιώτατον, περιχαρεῖ τῷ προσώπῳ [2] πρὸς τὴν πυρὰν [3] οὐχ ὡς πρὸς [4] πυρὰν μᾶλλον ἢ [5] βαλανεῖον ἐρχόμενος, αὐτὸς ἑκουσίως [6] δι' ἑαυτοῦ [7] τὴν ἐσθῆτα ἀποδυσάμενος [8], αὐτὸς λύων [9] τὰ ὑποδήματα, εἶτα παραδιδοὺς [10] τὰς χεῖρας τοῖς περισφίγγουσιν ἐκ τῶν ὄπισθεν [11] · ἔδει καὶ προσηλῶσθαι τὸν μέλλοντα τῇ πυρᾷ μέχρι τέλους προσκαρτερεῖν [12]. Ὁ δὲ αὐθαίρετον [13] καὶ τοῦτο πράττειν ἐπαγγειλάμενος περιττὴν [14] ἔδειξεν τὴν τῶν ἥλων [15] χρείαν. Τούτου δὲ ἔτι θαυμασιώτερα πάλιν καὶ τὰ ἑξῆς. Τὰ γὰρ τοῦ σωτηρίου πάθους ἐν οἷς ἐχώρει μεταδιώκων χαρακτηρίσματα [16], γίνεται μέν τις ἑαυτοῦ θυσίαν [17] καὶ ἱερεὺς καὶ [18] E
δι' ὧν ἀπεφθέγγετο [19] προσευχῶν · πράττει δέ τι καὶ ἕτερον τῶν ἐκεῖ τότε παρόμοιον κατόρθωμα. Ποῖον δὴ τοῦτο, λέγω [20] ; τὸν λῃστὴν ὁ Σωτὴρ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ συνοδοιπόρον λαμβάνει πρὸς τὸν παράδεισον · ἀλλὰ [21] καὶ οὗτος τὸν τῆς στρατείας μάλιστα κοινωνὸν (1) αὐτῷ διὰ τῶν ἐξ αὐτῆς παρακλήσεων τῆς πυρᾶς [22] ἐφειλκύσατο κοινωνῆσαι καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς εἰς αὐτὸν ἀγούσης τὸν οὐρανόν [23]. Ὅθεν μικρός τις [24] ἐν μέσῳ χρόνος, καὶ ἦν ἔργον [25] τὰ ῥήματα καὶ τῷ [26] μάρτυρι μάρτυς ὁ κεκλημένος ἐπηκολούθησεν · τοιοῦτον αὐτῷ καὶ ἡ πυρὰ καρπὸν ὥσπερ τὰ εὐθαλῆ τῶν δένδρων ἐβλάστησεν [27].

a pia muliere sepelitur.

7. Ὦ μακαρίων μὲν τῶν καταξιωθέντων [1] ὄμμασι καθαροῖς ἰδεῖν ἐκείνην τὴν ὁλοκαύτωσιν · ἰδεῖν γὰρ λέγονται καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦ πυρὸς θείας ἐπιστασίας ἐνέργειαν [2] · μακαριστικωτάτη δέ [3], ἥτις ἀντὶ πλούτου πολλοῦ [4] χρημάτων [5] ἁγίων ὀστῶν κτησαμένη (2) πλοῦτον [6] ἢ τὸν μὲν ἵνα ἐκδυσωπήσῃ τοὺς ἀνοσίους ἐσκόρπισεν, τὸν δὲ [7] εἰς τὸν ἑαυτῆς [8] οἶκον ἀντεθησαύρισεν [9], εὐσεβὴς καὶ τὴν ἐπωνυμίαν [10] καὶ τὴν προαίρε- F

[29] (τότε - πολλῷ) *om.* A 5, B 1. — [30] γινόμενος A 5, B 1. — [31] κρονῶν A 5. — [32] διὰ τοῦ στόματος *add.* A 5, B 1; — [33] (τὸν ἀνόσιον) τὴν ἄνω Σιὼν B 1. — [34] ἐπήγασε *add.* A 5, B 1. — [35] τοῦτον A 5, B 1. — [36] τὸ *add.* A 5, B 1. — [37] (δ. τ. κ.) *om.* B 1. — [38] *om.* A 5, B 1. — [39] τὴν ἐν χερσὶν *add.* A 5, B 1. — [40] (ἀποκ. - ἄφωνα) καὶ ξ. ἀποκ. θεοὺς A 5, B 1. — [41] πλέον A 5, B 1. — [42] ἀπειπὼν A 5, B 1. — [43] ὁ δ. π. τ. τ. μάρτ. παρρ. εἰπεῖν (εἶπε B 1) A 5, B 1. — [44] ταῦτα A 5, B 1. — [45] A 5; αὐτοῦ A 1, B 1. — [46] προσφιλεστάτου Χ. τοῦτο ἔτι A 5, B 1. — [47] ἔφασκε A 5, B 1. — [48] ἀμελλητικὴν A 1. — [49] (ἀμ. - ταῦτα) *om.* A 5, B 1. — [50] (σκιρτ. - μάλιστα) καὶ σκιρτήσας ὑφ. ἡδ. ὁ μ. νῦν ἐδωρήσω μοι A 5, B 1. — [51] θ. εἶναι B 1. — [52] (κ. ἔσ.) *om.* A 5, B 1. — [53] οὐδέποτε A 5, B 1. — [54] *om.* B 1. — [55] (ὥσπερ - σύλλαβας) τὰς ἀποφάσεις λοιπὸν (*om.* A 5) παρὰ τοῦ τυράννου (λοιπὸν A 5) τὰς ὠμὰς ἐδέχετο A 5, B 1. — [56] κἀκεῖναι A 5. — [57] μ. π. φ. A 5, B 1. — [58] ποίοις *add.* A 5, B 1. — [59] ἀπὸ γ. καὶ ἐπὶ γ. A 5, B 1. — [60] πεισθεὶς A 5, B 1. — [61] (τοῦτ' ἐστιν - πεισθεὶς) *om.* A 5, B 1. — [62] (τ. π.) πυρὸς A 5, B 1. — [63] A 5, B 1; οὐρανοῦ A 1. — [64] B 1; πολυφθεγγέσι A 1, 5. — [65] *om.* A 5. — [66] *om.* B 1. — [67] τιμ. διαδ. A 5, B 1.

6. — [1] *om.* A 5, B 1. — [2] περιχαρὲς τὸ πρόσωπον B 1. — [3] (π. τ. π.) *om.* A 5, B 1. — [4] (ὡς π.) ἐπὶ A 5, B 1. — [5] (μ. ἢ) ἀλλ' ὡς εἰς A 5, B 1. — [6] ἑκ. αὐτὸς A 5, B 1. — [7] τὴν ἑαυτοῦ A 5; *om.* B 1. — [8] ἀποδυόμενος A 5. — [9] καὶ *add.* A 5, B 1. — [10] (εἶτ. π.) παρεδίδου B 1; παρεδίδει A 5. — [11] ἐκ τῶν ὄπ. τ. π. A 5, B 1. — [12] καρτερεῖν A 5. — [13] αὐθαίρετος B 1; αὐθαιρέτως A 5. — [14] περὶ τὴν πίστιν B 1. — [15] ὅλων A 5. — [16] (τούτου - χαρακτ.) *om.* A 5, B 1. — [17] γ. οὖν τῆς ἑαυτοῦ θυσίας A 5, B 1. — [18] *om.* A 5, B 1. — [19] ἀνεφθέγγετο A 5. — [20] (τῶν - λέγω) κατόρθωμα A 5, B 1. — [21] (συνοδ. - ἀλλὰ) ἐπὶ τὸν παρ. λ. σ. (σ. λ. A 5) A 5, B 1. — [22] (μάλιστα - πυρᾶς) αὐτοῦ κοιν. διὰ παραινέσεως τῆς ἐπὶ τὴν πυρὰν A 5, B 1. — [23] (κοιν. - οὐρανόν) κοινωνίας καὶ τῆς εἰς οὐρ. ἀπαγούσης ὁδοῦ A 5, B 1. — [24] *om.* A 5, B 1. — [25] ἐνεργῶς B 1; ἐν-έργω A 5. — [26] ῥ. ἐπληροῦτο τοῦ μάρτυρος τῷ γὰρ A 5, B 1. — [27] (καὶ - ἐβλάστ.) καρπὸν ἡ πυρὰ προσεκόμισε A 5, B 1.

7. — [1] μακάριοι μὲν οἱ καταξιωθέντες A 5, B 1. — [2] (ἰδεῖν - ἐνέργ.) *om.* A 5, B 1. — [3] μακαριωτάτη δὲ πάλιν A 5, B 1. — [4] (ἀ. π. π.) *om.* B 1. — [5] χρήματα A 5. — [6] (ἁγ. - πλοῦτον) ἐκτήσατο ἐκ τῶν ἁγίων ἐκείνων ὀστῶν (ὀ. ἐ. A 5) τὰ (*om.* A 5) λείψανα A 5, B 1. — [7] (ἢ - τὸν δὲ) σκορπίσασα τοῖς παραφύλαξι χρήματα ἱκανὰ ἵνα ἀντιθησαυρίσῃ B 1. — [8] ἑαυτοῦ A 5. — [9] εἰς τὸν ἑαυτῆς οἶκον πλοῦτον ἀνέκλειπτον B 1. — [10] προσονυμίαν B 1.

(1) Cleonico illi nomen est in Passione c. 8, supra p. 38. — (2) Eusebiam sancti martyris corpus pecunia coemisse in Passionis c. 9, supra p. 39, non narratur.

-σιν

Marc.16,1: σιν, μετὰ Μαρίας ἀξία τάττεσθαι, μετὰ Σαλώμης καταριθμεῖσθαι[11] παρ' ἐκείνων τὰ μύρα τῷ ζωοδόχῳ[12] τάφῳ[13], παρ' αὐτῆς δ' αὐτὸς[14] ὁ οἶκος τάφος ἀπεκληρώθη τῷ μάρτυρι· παρὰ ταύτης τὸ αὐτὸ δῶρον ἀπενεμήθη καὶ ὕστερον τῆς πρωτοτύπου παστάδος τε καὶ αὐλῆς ὁ τόπος (1)· ἀνθ' ἑαυτῆς[15] γὰρ τοῦ παντὸς χωρίου κτήτορα τὸν γενναῖον τοῦτον καὶ προστάτην[16] ἐγκατεστήσατο δι' ὧν[17] τιμῶνται[18] μάρτυρες, τιμᾶται δὲ[19] μάλιστα καὶ Χριστὸς[20] ὁ τοῖς
Matth. 10, 32. μάρτυσι καὶ αὐτὸς μάρτυς γενόμενος[21]. «Πᾶς γάρ, φησίν, ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ[22] ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς[23].»

Miracula 8. Τοιαῦτα μὲν τὰ ἐν τοῖς ἀγωνίσμασι τοῖς[1] κατὰ τὸ μαρτύριον. Νυνὶ δὲ[2] μετενεκτέον λοιπὸν[3] τὸν λόγον καὶ[3] εἰς τὴν τῶν αὐτοῦ[4] θαυματουργημάτων μνήμην· τοῦτο γὰρ τοῦτο καὶ ἐμφανέστατα βεβαιοῖ τὸν[5] τῶν ἁγίων ἁπάντων[6] θάνατον μὴ θάνατον εἶναι μᾶλλον[7] ἀλλὰ
B μετάστασιν ζωῆς[8] τῆς ἐνθάδε <εἰς[9]> πολὺ[10] βελτίονα. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ὁ σοφὸς Δαυῒδ
Psalm. 115, 6. ψάλλων περὶ αὐτῶν[11] ὅτι[12]· «τίμιος ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.» Πῶς γὰρ ἂν[13] ὑπῆρχεν[14] τίμιος, εἰ μὴ μετέσχεν[15] τῆς ἀληθοῦς ζωῆς; Ἐμοὶ μὲν γὰρ πάντων[16] μνημονεῦσαι τῶν κατὰ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν τοῦ ἁγίου ἀθλοφόρου καὶ μάρτυρος Χριστοῦ Θεοδώρου θαυμάτων οὔτε[17] ἐπιτρέψειεν[18] λόγος[19] οὔτε ἐξισχύσειεν ἂν[20] ὁ χρόνος[21]· ὅσα δὲ σύμμετρον[22] παραστήσειεν ἂν ἀπόδειξιν καὶ[23] τῆς ἐνεργούσης διὰ[24] τοῦ ὑμνουμένου δυνάμεως, ταῦτα εἰς τὸ παρὸν ἐρῶ[25]· μικρὰ δὲ ἄρα προσειπεῖν ὑμῖν[26] καιρὸς[27] περὶ τῆς προρρηθείσης[28] τοῦ μάρτυρος ἱερᾶς αὐλῆς, ἣν[29] ἀντὶ κοινοῦ προτειχίσματος, ἀντὶ κοινοῦ λιμένος[30] πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατὰ τὸν Πόντον
in Ponto, ἀποκεκλήρωται[31], Πόντον δὲ[32] λέγω τόν ποτε ἄξενον[33], νῦν δὲ λίαν[34] φιλόξενον (2) διὰ τὸ πᾶσι προτείνειν[35] χεῖρα τὸν μάρτυρα τοῖς πανταχόθεν προστρέχουσιν. Ἐκείνῃ τοίνυν ὡς καὶ τῶν μακαρίων αὐτοῦ λειψάνων ὅλον λαχούσῃ[36] τὸν θησαυρόν, πλεονεκτεῖν[37] εἰκότως καὶ
C
τῇ[38] τῶν σεμνολογημάτων φιλοτιμίᾳ[39] περίεστιν, ἐν ᾗ[40] πρῶτον ἓν[41] θαῦμα μέγιστον ἐπράχθη, ἡ ἐξ αὐτῆς τῶν δαιμόνων μετοίκησις· ἦν μὲν γὰρ πρότερον[42] τὸ χωρίον πνευμάτων πολυειδῶν μεστόν (3), κατὰ τὴν Ἡσαΐου φωνήν, ἐχινῶν[43] ἐννοσσευόντων, ὀνοκενταύρων ἀσμενιζόντων τὴν ἐπ' ἐκείνου[44] διατριβήν, ἄλλων[45] πολλῶν τοιούτων, οἷς ὁ προφήτης τὰς πονηρίας[46] τῶν δαιμόνων παρείκασεν[47]. LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO Isa. 59, 5.

9. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν τοῦ μαρτυρίου τελείωσιν ὁ γενναῖος οὗτος ἀγόμενος μίαν ἐν αὐτῷ νύκτα διεκαρτέρησεν, τῆς ὥρας ἀναγκασάσης τοὺς ἄγοντας τοῦτον[1], εὐθὺς ἤρκεσε τῷ χωρίῳ[2] πρὸς καθαρισμόν, καὶ ἀφορμὴν ἔδωκε ταύτην[3] εἰς τὸ μετὰ ταῦτα[4] παστάδα[5] δέξασθαι· διὸ καὶ ἅμα τις προσεγγίσει[6] τοῖς τῆς παστάδος ἐκείνης σοροῖς[7] τῶν πνεύματι φαύλῳ[8] συνεχομένων, παραχρῆμα τὸ πνεῦμα πολλῇ σπουδῇ δραπετεῦον ἀφίπταται[9] πάντως, ἐπειδὴ μάστιξι χαλεπαῖς αὐτὰ διὰ τῶν προσευχῶν τότε[10] ὁ μάρτυς ἐξήλασεν, ὥστε καὶ νῦν αὐτοῖς τὴν τοῦ τόπου[11] θέαν πόρρωθεν ἔτι προβάλλεσθαι[12] E
τὴν τῶν οἰκείων κακῶν ἀνάμνησιν. Ἀλλὰ τίς ἐξαγγεῖλαι ἱκανὸς[13] καὶ τὰ ἐν παντοδαποῖς νοσήμασιν ἐπ' ἐκείνης[14] ἰάματα, τὰς ἐν ἁπάσαις[15] τῶν[16] πάντων θλίψεσιν ἀντιλήψεις, τὰς ὀπτασίας τάς τε νυκτερινὰς καὶ μεθημερινάς[17], ἐν αἷς μετὰ ὁπλιτικῆς καθορᾶται ἀεὶ σκευῆς, οὐκ ἀπαξιῶν τὸ στρατιωτικὸν πρόσχημα[18] οὐδὲ νῦν, εἰ καὶ τοῖς κληρονόμοις τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας[19] ἐγγέγραπται; Τίς δέ, τίς ἂν τοὺς ἐπιδημίους[20] ἐξαριθμήσειεν, τούς τε ἐκεῖσε ἐφισταμένους διηνεκῶς[21] τούς τε ἐκεῖθεν ἐπαναστρέφοντας, τοὺς[22] ὑπὲρ ὧν χρῄζουσι τὰς ἱκετηρίας προσάγοντας, τοὺς ὑπὲρ ὧν[23] εὖ πάσχουσιν[24] εὐγνωμονοῦντας τὰς ἀμοιβάς· ἐφ' ὧν καὶ ἐκεῖνο πληροῦται τὸ ψαλτικόν[25]· «πάντες οἱ κύκλῳ αὐτοῦ οἴσουσι δῶρα.» Τοσαῦτα οὖν[26] περὶ τῆς πρωτευούσης κατὰ τὸν χρόνον εἰπὼν παστάδος[27], ἐντεῦθεν καὶ τῶν[28] κατὰ μέρος ἁπανταχοῦ τεθαυματουργημένων τῷ μάρτυρι[29] τὰ ἐξαρκοῦντα καθάπερ ἔφην πρὸς τὸ τοῦ λόγου μέτρον[30] ἐπιλεξάμενος, τούτων[31] παρέξομαι τὴν διήγησιν ἑκάστοις τῶν ἀκουόντων. Ὅθεν οὖν F

ubi eius basilica est, — *cotidie operatur,* — Psalm. 75, 11. — *etiam variis in locis.*

[11] ἀξία κατ. μετὰ Σωσάννης ἐπονομάζεσθαι 5 A, B 1. — [12] ζωοτόκω A 5, B 1. — [13] προσεφέροντο *add.* B 1. — [14] παρὰ ταύτης αὐτὸς A 5, B 1. — [15] αὐτῆς A 5, B 1. — [16] γ. πρ. τοῦτον A 5, B 1. — [17] δὴ *add.* B 1; δὲ *add.* A 5. — [18] οἱ *add.* A 5, B 1. — [19] *om.* A 5. — [20] μάλιστα X. ὁ πᾶσαν μαρτυρικὴν θυσίαν δεχόμενος *add.* A 5, B 1; τιμᾶται δὲ μάλιστα X. *iterum add.* B 1. — [21] (ὁ - γενόμενος) *om.* A 5. — [22] (ἐν αὐτῷ) αὐτὸν B 1. — [23] οὐρανίοις A 5.

8. — [1] τὰ A 5. — [2] *om.* B 1; *hic rursum* A 3. — [3] *om.* A 3. — [4] *om.* A 3, 5, B 1. — [5] τὸ A 5. — [6] *om.* A 3, 5, B 1. — [7] μ. μὴ εἶναι θάν. A 3. — [8] εἰς ζωὴν A 5, B 1. — [9] *om. codd.* — [10] *om.* A 5, B 1 — [11] (π. α.) *om.* A 3. — [12] *om.* A 5, B 1. — [13] *om.* A 3, 5, B 1. — [14] ἂν Θεῷ *add.* A 5. — [15] μετεῖχε A 3, 5, B 1. — [16] (μ. γ. π.) δὲ πάντων μὲν A 3, 5, B 1. — [17] οὐ A 1. — [18] ἐπιτρέψει A 3, 5, B 1; ἂν *add.* A 5. — [19] ὁ λόγος A 3; ὁ χρόνος A 5, B 1. — [20] *om.* A 3, 5, B 1. — [21] λόγος A 5, B 1. — [22] εἰς ἀσύμετρον A 5. — [23] (ἀπ. καὶ) καὶ ἀποδείξει καὶ B 1. — [24] *om.* B 1. — [25] ἐρρῶ A 3. — [26] *om.* A 3, 5, B 1. — [27] καὶ *add.* A 3, 5, B 1. — [28] *om.* A 3. — [29] ᾗ A 3. — [30] κέκτηνται *add.* B 1. — [31] ἀπὸκαικλήρονται A 3. — [32] *om.* A 3; (τὸν - δὲ) τόπον B 1. — [33] εὔξινον A 3; εὔξεινον B 1. — [34] *om.* B 1. — [35] προτεῖνον B 1. — [36] ἐχούσι B 1. — [37] πλέον A 3. — [38] ἡ A 3. — [39] τὴν... φιλοτιμίαν B 1. — [40] ἐνι A 3; εἰς (?) B 1. — [41] μὲν B 1. — [42] πρῶτον B 1. — [43] ἐχιδνῶν A 1, 3, 5, B 1. — [44] ἐκεῖνο A 3. — [45] τε *add.* A 3. — [46] πονηρὰς παροικείας A 3. — [47] (ἄλλων - παρείκασεν) *om.* B 1. -

9. — [1] τοῦτο καὶ A 3, B 1. — [2] τὸ χωρίον A 3. — [3] τοῦ A 3. — [4] τὴν *add.* B 1. — [5] αὐτοῦ περικαλλῆ A 3. — [6] προσεγγίσειεν A 3. — [7] ὅροις A 3; ἐκείνοις ὅροις B 1. — [8] φαύλων B 1. — [9] ἀφήσταται A 3. — [10] *om.* B 1. — [11] A 3, B 1; πόθου A 1. — [12] βάλλεσθαι B 1. — [13] τίς ἂν ἐξήγγειλε B 1. — [14] (ἐπ' ἐκείνης) *om.* E; ἐπεκεῖν B 1. — [15] πάσες A 3. — [16] ταῖς B 1. — [17] ἡμερινὰς E. — [18] σχῆμα E. — [19] β. τ. οὐρ. B 1, E. — [20] δημίους A 1, B 1; δήμους A 3. — [21] *om.* A 3. — [22] τοὺς τρέφοντας τοῖς B 1. — [23] (χρ. - ὧν) *om.* A 5, B 1. — [24] παθοῦσιν A 3. — [25] ψαλμικὸν A 3, 5, B 1. — [26] *om.* A 3. — [27] (τοσαῦτα - παστ.) *om.* A 5, B 1. — [28] τὸ A 5, B 1. — [29] εἰς *add.* A 5, B 1. — [30] (τὰ - μέτρον) *om.* A 3. — [31] *om.* A 3; τούτω B 1; τοῦ των A 5.

(1) Basilica Euchaïtensis est de qua fuse in oratione Nysseniana. Comm. praev. n. 45. — (2) STRABO, *Geogr.* VII, 298: ἄπλουν γὰρ εἶναι τότε τὴν θάλατταν ταύτην καὶ καλεῖσθαι Ἄξενον ... ὕστερον δ' Εὔξεινον κεκλῆσθαι. Cf. PINDARI *Pyth.* IV, 361. — (3) Neque hoc loco ullam de dracone devicto a S. Theodoro mentionem esse notatu dignum est.

γένοιτο

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

γένοιτο ἂν ὁ λόγος χαριέστερος, ἐκεῖθεν καὶ λήψομαι τὴν ἀρχήν[32].

Miraculum I. Pii S. Theodori cultoris

10. Ἀνήρ[1] τις[2] πολλῇ κεχρημένος πίστει[2] περὶ τὸν ἔνδοξον[3] μάρτυρα[4] τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρον[5] καὶ κηδεμόνα μὲν πάντων τῶν ἑαυτοῦ τοῦτον ἐπιγραφόμενος, ὡς ὑπὲρ εὐεργέτου[6] δὲ τὰς κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον αὐτοῦ[7] μνήμας[8] πανηγυρίζων ἀεὶ φαιδρῶς[9], κατὰ δύναμιν τιμῶν[10] ἅμα καὶ ἑστιάσεσιν, τοιούτῳ ποτὲ περιπίπτει[11] δυσπραγήματι[12]. Υἱὸς (1) ὑπῆρχεν αὐτῷ[13] καὶ ὄνος, ὁ μὲν υἱὸς ἔτι μειράκιον, ὁ δὲ ὄνος ταῖς κατὰ τὴν οἰκίαν[14] χρείαις ὑπηρετῶν[15]. Τοῦτόν τις ἐξαιτεῖ τὸν ὄνον ὡς εἰς βραχεῖαν ὁδοιπορίαν[16] μισθώσασθαι καὶ πείσας δὴ τοῦτον[17] πείθει συμπέμψαι μετὰ τοῦ ὄνου καὶ τὸν υἱόν, διὰ ταχέων[18] ἐπανελθεῖν σὺν ἀμφοτέροις ἐπαγγειλάμενος. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ[19] ἔτυχεν ὧν ἐξήτησεν[20] καὶ ἀπῆρεν πρὸς τὴν[21] ὁδόν, διήρχετο μὲν ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος κατὰ τὸν ψαλμῳδόν. Ὡς δὲ προϊὼν ἦλθεν καὶ εἰς τὸ γένος τοῦ Ἰσμαήλ, μιμεῖται τὴν περὶ τὸν Ἰωσὴφ πονηρὰν πρᾶξιν τῶν ἀδελφῶν· καὶ τοῖς Ἰσμαηλίταις εὐθὺς ἀποδόμενος[22] τὸ μειράκιον[23], αὐτὸς ἐπὶ γῆς ἄλλης μεθίστατο[24]. Παρῆν τοίνυν ἡ ἐτησία[25] μνήμη τοῦ μάρτυρος καὶ ἐν τῇ[26] κατὰ τὸν υἱὸν θρηνῳδίᾳ[27] ὁ ἀνὴρ διατελῶν[28] οὐ προενοεῖτο[29] τῶν περὶ τὴν ἑορτήν[30], οὐ τῶν ἐξ ἔθους οὐδὲν[31] ἐποίει περὶ αὐτήν. Ὑπὲρ ὧν ἐγκαλοῦντι τῷ μάρτυρι[32] τὴν ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἀντετίθη[33] πικρὰν πληγήν· προσετίθη δὲ καὶ ἔτι τούτων[34] τραχύτερα[35] λέγων, ὡς μάτην[36] ἄρα διισχυρίζετο τῇ προστασίᾳ[37] τῇ παρ' αὐτοῦ[38], μάτην αὐτὸν ὑπελάμβανε τῶν ἑαυτοῦ[39] πάντων ὀχύρωμα τεῖχός τε καὶ σκέπην καὶ ἀρωγόν.

filius in servitutem abductus

Psalm. 105, 41.

Gen. 37, 27.

D

11. Μετὰ ταῦτα παρῆν πάλιν[1] καὶ ἑτέρα μνήμη τοῦ ἁγίου[2] (2) καὶ τὰ αὐτὰ[3] μὲν ὁ αὐτὸς[4] ἀνὴρ ἔπραττεν, τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἐγκληθεὶς[5] πάλιν[6] ἀντέλεγεν. Ἐνταῦθά μοι θεωρεῖτε τὴν θαυματοποιΐαν τοῦ μάρτυρος· τὸ μειράκιον τοίνυν[7] ὁ κτησάμενος μετὰ τῶν ἑαυτοῦ ποιμένων ἀνέμιξεν[8]· καὶ σὺν ἐκείνοις[9] ἀπῄει[10] νέμειν κατὰ τὴν ἔρημον. Ἐπιστὰς τοίνυν ὁ μάρτυς αὐτῷ χωρισθέντι[11] τῶν μετ' αὐτοῦ ποιμένων, ἐπιστὰς δὲ[12] ὡς στρατιώτης[13] ἵππων δυάδα ἐπαγόμενος[14], τὸν μὲν ᾧπερ καὶ[15] ἐπεκάθητο[16], τὸν δὲ ἕτερον τοῦ κυβερνῶντος[17] ἐλεύθερον[18], ἐπηρώτα, τίς[19] ἂν εἴη καὶ ἐκ ποίας[20] γῆς· καὶ

ab ipso sancto

E

[32] (ἑκάστοις - ἀρχὴν) *om.* A 3, 5, B 1.

10. — [1] θαῦμα α' *add.* A 3, 5. — [2] *om.* A 3, 5. — [3] *om.* A 5, B 1. — [4] μεγαλομάρτυρα A 3. — [5] (τ. Χ. Θ.) *om.* A 3, 5, B 1. — [6] εὐγεργέτου A 3. — [7] (ἑαυτοῦ - αὐτοῦ) *om.* B 1. — [8] μνήμας αὐτοῦ A 3. — [9] καὶ τοῖς *add.* A 3; καὶ ταῖς *add.* A 5, B 1. — [10] τιμαῖς B 1. — [11] καὶ αὐτὸς *add.* A 3; καὶ *add.* A 5. — [12] δυσπράγματι περιπίπτει B 1. — [13] τούτω A 5, B 1. — [14] οἶκον A 3. — [15] (ὁ μὲν - ὑπ.) *om.* B 1; (κατὰ - ὑπ.) *om.* A 5; ὑπηρετούμενος A 3. — [16] ὁδὸν εἰς ἐμπορίαν A 3. — [17] τοῦτο B 1. — [18] (πείθει - ταχέων) συμπαρέλαβεν μετὰ τοῦ ὄνου καὶ τὸν υἱὸν ἐπαγγειλάμενος διὰ τάχους μετ' αὐτῶν A 3. — [19] οὖν A 3. — [20] ἐζήτησε B 1. — [21] ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν προκειμένην A 3. — [22] ἀπεδότω A 3; ἀποδιδόμενος A 5, B 1. — [23] καὶ *add.* A 3. — [24] μετοικίσθη A 3. — [25] ἐτήσιος A 5, B 1. — [26] καὶ ἦν ὁ ἀνὴρ τὰ B 1, 2. — [27] ἐνθρήνω B 1. — [28] τελῶν B 2. — [29] καὶ οὐ προενόει B 1, 2; προενόει A 3. — [30] μνήμην A 3. — [31] τί ποτε B 1, 2. — [32] ἐγκαλοῦντος τοῦ μάρτυρος B 1, 2. — [33] ἀντεσθῆτι B 1. — [34] δὲ τούτων καὶ A 3; δὲ ἐπὶ τούτων B 1. — [35] τραχυτέραν B 1. — [36] ἅμα *add.* B 2. — [37] τὴν προστασίαν A 3. — [38] τὴν παρ' αὐτοῦ A 3; βοηθεῖσθαι *add.* B 1, 2. — [39] αὐτοῦ A 3.

11. — [1] *om.* B 1, 2. — [2] (τ. ἁ.) *om.* A 3, B 2. — [3] ταῦτα A 3. — [4] *om.* A 3, B 1, 2. — [5] ἐγκλ. τὰ αὐτὰ A 5. — [6] *om.* A 3. — [7] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [8] ἔμηξεν A 3. — [9] αὐτοῖς A 3. — [10] ἀπήτει B 2; νέμειν ἀπ. A 3. — [11] χωρὶς ὄντι A 5. — [12] (ἐπ. δὲ) *om.* A 5, B 1, 2. — [13] ὡστρατιώτης A 3. — [14] συνεπαγόμενος A 5, B 1, 2. — [15] *om.* A 3. — [16] (τὸν - ἐπεκάθητο) τοῦ μὲν καθεζόμενος A 5, B 1, 2. — [17] κυβερνοῦντος ἔχων A 3; (ἕτερον τ. κ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [18] ἔχων *add.* A 5, B 1, 2. — [19] τίς τε A 5; τε τίς A 3. — [20] ὁποίας A 5.

α'. Θαῦμα περὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὃς[1] ἐμισθώσατο τὴν ἑαυτοῦ ὄνον καὶ δέδωκεν τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πρὸς ὑπουργίαν τοῦ μεταστρέψαι τὴν ὄνον[2].

Ἀνήρ τις[3] πίστιν πολλὴν ἔχων εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα[4] Θεόδωρον καὶ αὐτὸν προστάτην καὶ F
C φροντιστὴν ἑαυτῷ ἐν πᾶσιν ἐπιγραφόμενος, τὴν μνήμην[5] αὐτοῦ καθ' ἕκαστον ἔτος ἑορτάζων οὐ διέλειπεν[6]· οὗτος εἶχεν τέκνον μειράκιον, ἐκέκτητο δὲ καὶ ὄνον πρὸς ὑπηρεσίαν[7] τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Ἦλθεν οὖν τις[8] αἰτούμενος αὐτὸν ἐπὶ μισθῷ δοθῆναι αὐτῷ τὴν[9] ὄνον· ἀπῄει δὲ καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτοῦ[10] ὡς εἰς μακράν τινα ὁδοιπορίαν, ὑποσχόμενον[11] διὰ τάχους σὺν ἀμφοτέροις ἐπανελθεῖν[12]· καὶ ποιήσας αὐτό, ἐν τούτῳ ἀπήρξατο[13] τῆς ὁδοῦ· καὶ ἤρχετο μὲν ἀπὸ[14] ἔθνους εἰς ἔθνος, ἕως[15] ἔφθασεν εἰς τὸ γένος τῶν Ἰσμαηλιτῶν· κἀκεῖ διαπράσας[16] τὸ μειράκιον, οὕτως[17] ἐπὶ γῆς ἄλλης μεθίσταται. Θρηνοῦντος οὖν τοῦ[18] ἀνδρὸς τὴν ὑστέρησιν τοῦ τέκνου, ἔφθασεν[19] ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος· καὶ τὸ σύνολον[20] πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου οὐκ ἐνενοήσατο[21]. Ἐπιφαίνεται οὖν αὐτῷ ὁ μάρτυς ὡς[22] ἐγκαλῶν περὶ τούτου. Ὁ δὲ ἀντέλεγεν καὶ ἀντεγκαλεῖ αὐτῷ[23] λέγων, ὡς ἄρα μάτην ἔχων τὴν παρ' αὐτοῦ[24] προστασίαν· τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἅπαξ ἀλλὰ καὶ δὶς ἐποίησεν. Ὁ δὲ

α'. — [1] ὃν M 1. — [2] θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου M 2. — [3] ἦν τις ἀνὴρ M 2. — [4] μεγαλομάρτυρα M 2. — [5] παρὰ πᾶσιν ἐπιφαιρώμενος καὶ τὰς μνείας M 2. — [6] ἐπιτελῶν M 2. — [7] εἰς τὰς χρείας M 2. — [8] αὐτῷ *add.* M 2. — [9] δ. αὐτῷ ἐπιμισθὸν τὸν M 2. — [10] (π. μ. α.) παιδίον M 2. — [11] ὑποσχόμενος M 2. — [12] (σ. α. ε.) ὑποστρέψαι M 2. — [13] (καὶ π. - ἀπήρξατο) αὐτὸς δὲ ἐξελθὼν ἤρχετο M 2. — [14] ἐξ M 2. — [15] ὡς M 2. — [16] πιπράσας M 2. — [17] καὶ οὗτος M 2. — [18] τὸ M 1. — [19] γὰρ *add.* M 2. — [20] (τ. σ.) τί ποτε M 2. — [21] οὐ προσενοήσατο M 2. — [22] *om.* M 2. — [23] ἀντεφιλονείκει αὐτὸν M 2. — [24] ἔχειν διαἰσχυριζῶμην τὴν παρὰ σου M 2.

(1) Miraculum quod primo loco affert Chrysippus vel simile de adulescentulo ope S. Theodori domum reducto saepius enarratum est, ut ab anonymo Studita in contac. θ' (Comm. praev. n. 36), a Theodoro Pediasimo *BHG*. 1773, Treu, p. 19-20, a Georgio Acropolita (Comm. praev. n. 32, et infra), a Philotheo CPtano, *Orat.* c. 4, (Comm. praev. n. 39, et infra). Significatur et in Menaeo his verbis: *αἰχμαλώτους λυτρῶσαι* (Comm. praev. n. 35) et in synaxario S. Nicolai, Anrich, *Hagios Nikolaos*, p. 207. — (2) Est illa ni fallor verna S. Theodori commemoratio quae non Euchaïtis tantummodo sed et aliis in locis die 8 iunii agebatur. Comm. praev. nn. 49, 58.

παρ'

A παρ' αὐτοῦ μαθὼν δῆθεν τὰ κατ' αὐτόν, προέτρεπε [21] τὴν ἐπάνοδον σὺν αὐτῷ πρὸς τοὺς οἰκείους ποιήσασθαι, παραχωρῶν ὁμοῦ [22] καὶ τὸν ἵππον τὸν ἕτερον, καὶ οὐκ ἐκεῖνον μόνον παραχωρῶν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἑαυτοῦ [23] χερσὶν ἀναλαμβάνων αὐτὸν ἐκ γῆς καὶ ἐπιτιθεὶς αὐτὸν [24] τῇ καθέδρᾳ [25] τοῦ φέρειν μέλλοντος [26]. Ὡς οὖν καὶ [27] ὡδοιπόρουν μετ' ἀλλήλων, ὁπηνίκα τροφῆς τις ἔνδεια [28] κατελάμβανε τὸ μειράκιον, τὴν πήραν ὁ μάρτυς ἀποκαλύπτων [29] ἣν ἔφερεν, ἐξ ἐκείνης ἐπεχορήγει βρῶσιν, ἧς τὴν μὲν φύσιν ὁ νεανίσκος οὐκ ἐπεγίνωσκεν [30], παρ' αὐτῆς δὲ ἐνδυναμούμενος οὐ μετρίως ᾐσθάνετο [31] · καὶ τελεσθείσης μὲν αὐτοῖς οὕτως [32] δι' ἡμερῶν ὀλίγων μακρᾶς ὁδοῦ διάστημα [33], πρὸς τὸν τοῦ μειρακίου παρῆσαν οἶκον [34] ἱππεύοντες. Εἰσαγγελθέντος δὲ τούτου [35] τῷ τὸν υἱὸν [36] θρηνοῦντι, τὴν μὲν διάνοιαν εἰς χαρὰν ἐμερίζετο καὶ κατάπληξιν. Ἐπειδὴ [37] δὲ καὶ ἐκδραμὼν ὑπεδέξατο τὸν υἱόν, εἰσεπήδα μὲν αὖθις ἔνδον, ἵνα παρασκευάσῃ τὰ πρὸς τὴν [38] τοῦ B ἐπιστάντος δεξίωσιν. Ὡς δὲ καὶ ἐκ δευτέρου [39] ἐξέδραμε πρὸς τὸν ἥκοντα μετὰ τῶν ἵππων, ἦν ἀφανὴς ἐκεῖνος καὶ πολλὴ μὲν ἅπαντας τοὺς παρόντας [40] κατεῖχεν ἀμηχανία · πλὴν ἀλλὰ [41] συνεὶς [42] ὅμως ὁ ἄνθρωπος, τίνος τὸ ἔργον ἦν, αὐτόθεν εὐθὺς τὸν ναὸν κατελάμβανε τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου [43] ἅπαν τὸ δρᾶμα διεξιὼν [44], ἅπαν κηρύττων τὸ εὐεργέτημα · καὶ ὡς οὐ πεπλασμένος τις ταῦτα μῦθος, ζητεῖν [45] οὐ χρῄζομεν ἀλλαχόθεν ἀπόδειξιν. Αὐτὸς γὰρ ὁ παραδόξως οὕτως ἀνασωθεὶς ἔτι τοῦ βίου μετέχων τοῦ καθ' ἡμᾶς ὡς λόγος [46], καὶ τοῦ [47] συμβάντος περὶ αὐτὸν θαύματος [48] γίνεται πᾶσι [49] διδάσκαλος, ὁ τότε νέος, νῦν [50] σφόδρα πρεσβύτης τὴν ἡλικίαν, ὁ τότε μετὰ ποιμένων ἀγροίκων [51], νῦν μετὰ λογικῶν ποιμένων, ὁ τότε τὰς ἐπὶ τῆς ἐρήμου καθοδηγῶν ἀγέλας, νῦν τῷ κυβερνῶντι τὴν ἐκκλησίαν συγκυβερνῶν.

equitante

ad patrem reducitur.

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

Εὔφρανεν [52] ὑμᾶς εὖ οἶδα [53] καὶ τὸ θαῦμα τοῦ διηγήματος καὶ τὸ ἐπιχαρὲς τοῦ θαύματος. Φέρε [54] οὖν τούτοις ἐπισυνάψωμέν τι καὶ ἕτερον οὐκ ἔλαττον οὔτε χάριτος οὔτε θαύματος [55].

12. Γυνή τις [1] πενιχρὰ τοῖς [2] ἐκ πτωχείας [3] τὸν εὐεργέτην ἀντιτιμῶσα δώροις, ὄρνιν ἀφ' ὧν ἐξέτρεφεν εἰς τὴν αὐτοῦ καθιέρωσε προσφοράν (1). Στρατιώτης δέ τις βίᾳ [4] τὴν ὄρνιν [5] λαβὼν καὶ ἁρπάσας [6] ἀπέφερεν. Ἡ γυνὴ τοίνυν ἐκ τῶν ὄπισθεν [7] ἐπιτρέχουσα, οὗτινος [8] ὑπῆρχεν τὸ ἁρπαγέν, μετὰ μεγάλης διεμαρτύρατο [9] τῆς

Miraculum II. Miles avem furatus

[21] προετρέπετο A 3. — [22] ἅμα A 3, 5, B 1, 2. — [23] αὐτοῦ B 1, 2. — [24] ἐπιθεὶς A 5, B 1, 2; (ἐκ - αὐτὸν) om. A 3. — [25] τὴν καθέδραν B 1. — [26] (τοῦ φ. μ.) om. B 1; τοῦ μέλλοντος ἄγειν ἵππον ἐπέφερεν A 3. — [27] om. A 3. — [28] ἐνδία τις A 3. — [29] ἀνακαλύπτων A 3. — [30] ἐγίνωσκε A 3, 5, B 1, 2; οὐκ ἐγ. ὁ ν. A 3. — [31] ᾔσθετο A 3. — [32] om. A 3; οὕτω A 5. — [33] μῆκος A 3; om. B 1, 2. — [34] οἶκον ἦλθον A 3. — [35] om. A 3. — [36] σου add. B 1. — [37] ἐπεὶ A 3. — [38] om. A 3; τὰ παρὰ A 5. — [39] πάλιν add. A 5, B 1, 2. — [40] (τ. π.) om. A 5, B 1. — [41] ἀλλ' ὅμως A 5. — [42] συνιεὶς B 1. — [43] τὸν τοῦ μάρτυρος A 3, 5, B 1, 2. — [44] δεξιὼν A 5. — [45] ὡς ἂν μήτις πεπλασμένοις μύθοις ταῦτα ζήτοιεν A 3. — [46] (ὡς λ.) ἅμα A 5, B 1, 2. — [47] (ὡς λ. κ. τ.) om. A 3. — [48] om. A 3, 5, B 1, 2. — [49] om. B 1. — [50] δὲ add. B 1. — [51] ἀγροικικῶν A 5. — [52] ηὔφρανεν A 5. — [53] ὅτι add. A 5. — [54] <θαῦμα> β' A 5. — [55] ἐλάττονος οὔτε θ. οὔτε χ. A 5, B 1, 2.

12. — [1] om. A 3, 5, B 2; <θαῦμα> β' A 3. — [2] τῆς A 5. — [3] αὐτῆς add. A 3. — [4] om. A 5, B 1. — [5] (τ. ὄρν.) om. A 3; ταύτην A 5. — [6] (κ. ἁ.) om. A 3; ταύτην ἁ. A 5, B 1, 2. — [7] κατούπιν A 3; κατόπισθεν A 5, B 1. — [8] τίνος A 3, 5, B 1, 2. — [9] διεμαρτύρετο B 1.

ἀγοράσας τὸ παιδίον μετὰ τῶν ποιμένων αὐτοῦ ἔμιξεν [25] · καὶ σὺν ἐκείνοις [26] ἤρξατο [27] βόσκειν ἐπὶ [28] τὴν ἔρημον. Συνέβη οὖν τὸν παῖδα χωρισθῆναι ἐκ τῶν μετ' αὐτοῦ [29] καὶ μονωθῆναι. Καὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ μάρτυς φαίνεται αὐτῷ ὡς [30] στρατιώτης ἵππους δύο ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ · καὶ εἰς μὲν τὸν ἕνα ἐκαθέζετο αὐτός [31], τὸν δὲ ἕτερον παρέσυρεν · καὶ ἠρώτησεν [32] αὐτόν, πόθεν ἐστὶν καὶ ἐκ [33] ποίας γῆς ὑπάρχει [34]. Τοῦ δὲ ἐξηγησαμένου τὰ συμβάντα αὐτῷ [31], προτρέπεται αὐτῷ ὁ φανεὶς αὐτῷ στρατιώτης, ὃς ἦν ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος, ἐπανελθεῖν πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτοῦ [35], παρέχων αὐτῷ καὶ ὃν ἐπεφέρετο [36] ἵππον · καὶ ἀναλαβὼν αὐτὸν ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἐκάθισεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἵπ- C F που [37] · ἐν δὲ τῷ ὁδοιπορεῖν [38] αὐτοὺς ἡνίκα τροφῆς ἔχρῃζεν τὸ μειράκιον, τὴν πήραν ὁ μάρτυς ἀποκαλύψας ἣν ἐπεφέρετο [39], ἐξ ἐκείνης ἐχορήγει αὐτῷ τὴν τροφήν, οὗτινος [40] τὴν φύσιν ὁ παῖς οὐκ ἐγίνωσκεν · καὶ ἐκ ταύτης τῆς τροφῆς μεγάλως ἐνεδυναμοῦτο [41] · καὶ δι' ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸν τοῦ παιδὸς οἶκον [42] ἔφθασαν. Μηνυθέντος δὲ τοῦ πατρὸς [43] τοῦ παιδός, ὑπεδέξατο αὐτοῦ [44] τὸν υἱὸν καὶ τὸν κλαυθμὸν εἰς χαρὰν μετέβαλεν [45] · καὶ ἐν τῷ παρασκευάζεσθαι αὐτὸν πρὸς τὴν τοῦ ἐπιστάντος εὐεργέτου [46] ἀνδρὸς ὑποδοχήν, εὐθέως [47] ἀφανὴς ἐγένετο. Ἀναλογισάμενος οὖν ὁ ἀνὴρ τίνος τοῦτο τὸ ἔργον [48], εὐθέως τὸν ναὸν αὐτοῦ [49] κατέλαβεν, εὐχαριστῶν αὐτῷ [50] καὶ ἀνακηρύττων τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδοξόν μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου [51].

β'. Περὶ τῆς ὄρνης τῆς χήρας [1].

Γυνὴ δέ τις πενιχρὰ εὐχαριστοῦσα τῷ ἁγίῳ, ὄρνιν ἐζωοτρόφει [2] εἰς τὴν αὐτοῦ ἀφιέρωσιν, προσκομίσαι αὐτὴν βουλομένη [3]. Στρατιώτης δέ τις βίᾳ τὴν ὄρνιν ἀφαρπάσας ἀπέτρεχεν [4]. Ἡ δὲ

[25] (ὁ δὲ - ἔμιξεν) τὸ οὖν παιδίον ἀγωράσας μετὰ τῶν αὐτοῦ ποιμένων συνέσμιξεν M 2. — [26] αὐτοῖς M 2. — [27] ἐξήρχετο M 2. — [28] κατὰ M 2. — [29] (παῖδα - αὐτοῦ) αὐτὸν παῖδα χωρισθῆναι M 2. — [30] (αὐτῷ ὡς) ὥς τις M 2. — [31] om. M 2. — [32] ἐπηρώτισεν M 2. — [33] πόθεν καὶ M 2. — [34] ὑπάρχης M 2. — [35] ιστρατ. ἅγιος ἐπανελθεῖν μετ' αὐτὸν M 2. — [36] ἐπιφέρετο M 2. — [37] (καὶ ἀν. - ἵππου) om. M 2. — [38] ὁδοπορεῖν M 1. — [39] ἐπιφέρετο M 1; ἀποκαλύπτον ἤφερεν M 2. — [40] ita M 1; τὴν βρῶσιν εἴτινος M 2. — [41] (καὶ - ἐνεδυναμοῦτο) παρ' αὐτῆς δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦντο M 2. — [42] om. M 1. — [43] μηνίσαντος δὲ τούτου τῷ πατρὶ M 2. — [44] om. M 2. — [45] κατέβαλλεν M 2. — [46] τοῦ M 1. — [47] ἐκεῖνος add. M 2. — [48] τὸ ἔργ. τοῦτο γέγωνεν M 2. — [49] τοῦ ἁγίου M 2. — [50] αὐτὸν M 2. — [51] (τὴν - Θεοδώρου) τὸ θαῦμα καὶ τὴν ἐνέργειαν M 2.

β'. — [1] θαῦμα δεύτερον M 2. — [2] ἐζωότρεφεν M 2. — [3] ἀφιαιρῶσαι προσφοράν M 2. — [4] ἁρπάσας ἀνέφερεν M 2.

(1) Etiam ap. anonymum Studitam in contac. ια'. Comm. praev. n. 36.

κραυγῆς

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

κραυγῆς · πλὴν οὐκ ἐνέδωκεν ὁ θρασὺς ἐκεῖνος καὶ ἀλαζών [10], ἀλλὰ καὶ θύει καὶ κατεσθίει, περιφρονήσας τοῦ μάρτυρος [11] · οὐ μὴν καὶ καθάπαξ περιεφρόνησεν, ἀλλ' ὅπερ [12] ὁ ψαλμῳδός φησιν · «ἔτι τῆς βρώσεως οὔσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν καὶ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτούς,» οὕτω δὴ οὕτω καὶ ἐπ' ἐκείνου καταλαμβάνει τὸ τολμηθὲν [13] ἡ ἀγανάκτησις τοῦ τολμήματος [14], καταλαμβάνει [15] τὴν ἐκ τῆς ἑστιάσεως [16] ἡδονὴν ὁ ἐκ τῆς καταδίκης θρῆνος · ἡ καταδίκη δὲ [17] ἦν [18] οὐ βλάβη σώματος, ἀλλ' ὁ διὰ τῆς [19] ζημίας [20] σωφρονισμός. Ἵππον γάρ, ὃν ἐκέκτητο [21] πρὸς τὰς πολεμικὰς χρείας ἁρμοδιαίτατον [22], ἐξαίφνης ὁρᾷ νεκρόν. Ἔγνωτε τῆς ὀργῆς τοῦ μάρτυρος τὸ ἀνένδοτον · μάθετε καὶ τὸ τῆς ἡμερότητος [23] ἀνυπέρβλητον [24]. Περὶ [25] τὸν στρατιώτην μὲν γὰρ [26] ἑωρᾶτο πάλιν, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ ψαλμῳδία προσέθηκεν · «ὅταν ἀπέκτεινεν αὐτούς, τότε ἐξεζήτουν αὐτὸν καὶ ἐπέστρεφον καὶ ὤρθριζον πρὸς τὸν Θεόν». Τὸν γὰρ αὐτὸν κἀκεῖνος τρόπον [27]
B ὅτε [28] τὴν πεῖραν ἔλαβε [29] τῆς ὀργῆς, ἀντὶ μιᾶς ὄρνιθος δύο κρείσσονας ὠνησάμενος ἔρχεται ταύτας [30] φέρων πρὸς [31] τὸν ναόν [32]. Εἶτα τῆς ἀθυμίας αὐτὸν προσαγούσης [33], τοιαῦτα κατεβόα [34] τοῦ μάρτυρος · « Μίαν ἁρπάσας ὄρνιν ἵππον ἀνταπητήθην πολεμικόν · δώσω [35] διπλοῦν ἐγὼ καὶ [36] καταβάλλω [37] τὸ ἅρπαγμα · γενέσθω καὶ παρὰ σοῦ νῦν ἐμοὶ τῆς ἐν τῷ ἵππῳ [38] βλάβης διόρθωσις.» Ὁ δὲ οὐκ ἀπεχθῶς μὲν [39] οὐδὲ ὀργίλως ἐδέχετο, τῇ δὲ ἐκ συμπαθείας [40] πραότητι τὴν στρατιωτικὴν ὑπερνικήσας [41] θρασύτητα [42] πάλιν αὐτὴν ἀνεκέρασεν τὴν πραότητα [43] θαυμαστῇ τινι τοῦ πεπραγμένου [44] χάριτι. Τίς δὲ καὶ [45] ἐκείνου χάρις [46] ; πρὸ μικροῦ τις ὑπῆρχεν ἵππον προσενεγκών · ἐπιφανεὶς τοίνυν τῷ κηδεμόνι τῆς ἱερᾶς αὐλῆς προεκκαλύπτει [47] μέν [48], ὅτι καὶ [48] ἥξει τις στρατιώτης [49] καὶ μεθ' ὁποίου τοῦ [50] σχήματος · παρεγγυᾷ δὲ τὴν ὄρνιν ἀπολαβόντι τὸν ἵππον ἀνταποδοῦναι [51] τῷ χρῄζοντι · καὶ ἦν ἐκ τούτου πολλῆς θυμηδίας μεστὸν θεωρῆσαι [52] θέαμα, τὰ δάκρυα μεθιστάμενα πρὸς φαιδρότητα, τὴν λύπην εἰς ἡδονήν, τὴν καταβόησιν εἰς προσκύνησιν, τὴν μέμψιν εἰς τὴν ἐπ' εὐχαριστίας [53] διήγησιν, τὸν ὁδοιπόρον ἐλθόντα πρὸς τὸν ναὸν ἱππέα πάλιν ἐπανερχόμενον [54].

Psalm. 77, 30. — punitur — Psalm. 77, 34. — *donec damnum resarciat.*

Ἀκούσατε ἐπὶ τούτοις [55] θαυμασιώτατον [56] λίαν καὶ ἕτερον [57]. E

13. Ἀργυροπρᾶταί τινες ἑνὸς ἐκοινώνουν ἐργαστηρίου, τάξιν [1] ὁ μὲν διδασκάλου πληρῶν, ὁ δὲ ὑπηρέτου καὶ μαθητοῦ [2] (1). Τούτοις [3] ἦν

Miraculum III. Discus

[10] (κ. ἀλ.) *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [11] ἀλλ' *add.* A 3. — [12] ὥσπερ A 3. — [13] (κ. τ. τ.) *om.* A 3. — [14] (οὐ μήν - τολμήματος) *om.* A 5, B 1, 2. — [15] οὖν *add.* A 5, B 1, 2. — [16] αὐτοῦ *add.* A 5. — [17] ἡ δὲ κατ. A 5, B 1, 2. — [18] *om.* A 5, B 1, 2. — [19] (ὁ δ. τ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [20] ζημία A 5. — [21] ἐκέχρητο A 5, B 1. — [22] ἁρμόδιον A 3, 5, B 1, 2. — [23] τ. ἡμ. τὸ A 5, B 1, 2. — [24] ἀνύβλητον B 1; ὁ *add.* B 1, 2. — [25] ὅπερ ἐπὶ A 5. — [26] περὶ μ. γ. τ. στρ. A 3; (μ. γ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [27] τρόπ. κἀκ. A 3. — [28] (ὅπερ ἐν - ὅτε) ὅστις A 5, B 1, 2. — [29] λαβὼν A 5, B 1, 2. — [30] ταῦτα A 3; αὐτὸς A 5. — [31] εἰς B 1. — [32] ἐν δὲ τοῖς ὤμοις βαστάζων (ἐπήγετο A 5) καὶ τὴν τοῦ ἵππου καθέδραν τοῦ τελευτήσαντος (τετελευτηκότος A 3) *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [33] προαγούσης A 3; (εἶτα - προσαγ.) *om.* A 5, B 1, 2; καὶ *add.* A 5. — [34] κατὰ A 3. — [35] ἰδοὺ A 3, 5, B 1, 2. — [36] (ἐ. κ.) σοι A 3, 5, B 1, 2. — [37] καταβάλω A 1; ἀντικαταβάλλω A 3. — [38] περὶ τοῦ ἵππου A 3. — [39] *om.* A 3, 5, B 1. — [40] (τ. δ. ἐκ σ.) ἀλλὰ συμπαθῶς A 5, B 1, 2. — [41] νικήσας A 5, B 1, 2. — [42] τραχύτητα A 3, 5, B 1, 2. — [43] τῇ πραότητι A 5, B 1, 2. — [44] τῷ πεπραγμένῳ B 1, 2. — [45] ἡ *add.* A 3. — [46] (τίς - χάρις) *om.* A 5, B 1, 2. — [47] προαπεκάλυπτεν A 3, προαποκαλύπτει A 5, B 1, 2. — [48] *om.* A 5, B 1, 2. — [49] τιστρατιώτης A 3. — [50] (μ. ὁ. τοῦ) μετὰ τοιοῦδε A 5, B 1, 2. — [51] (παρ. - ἀνταποδ.) λαβὼν παρ' αὐτοῦ (ἀπ' αὐτοῦ A 5) τὴν ὄρνιν ἀπόδος τὸν ἵππον (τῷ ἵππῳ A 5) A 5, B 1, 2. — [52] *om.* A 3; θ. μ. τὸ A 5, B 1, 2. — [53] εὐχαριστία A 3. — [54] ἐρχομένου A 5. — [55] ἔτι τούτων B 1. — [56] θαυμαστὸν A 3, 5. — [57] ἕτερον θαυμαστὸν λίαν B 1, 2; θαῦμα γ' A 3.
13. — [1] πρᾶξιν B 1, 2; ὁ μὲν τάξιν A 3. — [2] (κ. μ.) *om.* B 1, 2. — [3] οἷς A 3.

γυνὴ ἐπιτρέχουσα [5] διεμαρτύρατο τοῦ ἁγίου εἶναι τὴν ὄρνιν, ἐκεῖνος δὲ τοῦ τρέχειν [6] οὐκ ἐνέδωκεν, ἀλλὰ καὶ σφάζει αὐτὴν καὶ κατεσθίει καταπεφρονηκὼς τοῦ μάρτυρος [7] · καταλαμβάνει δὲ αὐτὸν
C ἔτι τῆς βρώσεως οὔσης ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ [8] ὁ τῆς καταδίκης θρῆνος · τὸν [9] ἵππον γάρ, ὃν [10] ἐκέκτητο πρὸς τὰς πολεμικὰς αὐτοῦ χρείας [11], ἐξαίφνης βλέπει νεκρόν. Ἐπεγνωκότος [12] οὖν F
κατὰ [13] ἀγανάκτησιν τοῦ μάρτυρος τοῦτο συμβαίνειν [14] αὐτῷ, λαμβάνει [15] δύο ὄρνεις καὶ τὴν στρῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ ἵππου καὶ [9] ἦλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου, ἐξομολογούμενος καὶ ἱκετεύων [16] μετὰ δακρύων τὸν ἅγιον καὶ [17] λέγων · «Μίαν ὄρνιν ἥρπασα, ἅγιε [18] · ἰδοὺ λάβε δύο καὶ ἀπόδος μοι τὸν ἵππον μου.» Πρὸ [19] δὲ τοῦ παραγενέσθαι αὐτὸν [9] ἐν τῷ ναῷ συνέβη τινὰ προσαγαγεῖν ἵππον τῷ μάρτυρι · καὶ προεφανέρωσεν ὁ ἅγιος τῷ οἰκονόμῳ καὶ τῷ [20] προσμοναρίῳ [21] περὶ τοῦ στρατιώτου ὅτι · « Μέλλει ἔρχεσθαί τις [22] τοιόνδε σχῆμα ἔχων [23] · λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὴν ὄρνιν ἀνταπόδος τὸν προσενεχθέντα μοι ἵππον. » <Ὅπερ καὶ ἐποίησεν καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος ἀπολαβὼν τὸν ἵππον [24] > ἀπευχαριστῶν [25] τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἁγίῳ μάρτυρι Θεοδώρῳ [26].

γʹ. Περὶ τοῦ δίσκου τοῦ κλαπέντος [1] τοῦ [2] ἀργυροπράτου.

Ἦν τις ἀργυροπράτης ἔχων τινὰ μίσθιον · ὑπῆρχει δὲ αὐτοῖς ἀργυρὸς δίσκος [3] πολύτιμος · τὶς οὖν συχνάζων αὐτοῖς καὶ [4] ἐπιτηρήσας καιρὸν [4] καὶ λαθὼν ἔκλεψεν τὸν [5] δίσκον · καὶ ἤρξατο ὁ

[5] δραμοῦσα M 2. — [6] (τ. τ.) πρὸς τὸ οὖς M 2. — [7] ἀλλὰ σφάξας αὐτὴν εἴσθυεν περιφρονήσας τὸν μάρτυρα M 2. — [8] (ἔτι - αὐτοῦ) ἡ μετὰ τῆς βρώσεως ἡδώνι M 2. — [9] *om.* M 2. — [10] αὐτὸς *add.* M 2. — [11] αὐτῷ χρείας ἁρμωδιώτατον M 2. — [12] ἐπιγνωκότος M 2. — [13] (ο.κ.) δὲ ὅτι καὶ M 2. — [14] ἦν τούτῳ συμβῆναι M 2. — [15] λαβών M 2. — [16] μετανοῶν καὶ M 2. — [17] (τ. ἅ. κ.) ἱκέτευεν M 2. — [18] ἅγιε τοῦ Θεοῦ μίαν ἥρπασα ὄρνην M 2. — [19] πρὸς M 2. — [20] *supra lin.* M 1; *om.* M 2. — [21] αὐτοῦ *add.* M 2. — [22] μέλλειν εἰσέρχεται ἀνὴρ M 2. — [23] καὶ *add.* M 2. — [24] (ὅπερ - ἵππον) M 2; *om.* M 1. — [25] εὐχαριστῶν M 2. — [26] Θεοδώρου M 1; αὐτοῦ M 2.
γʹ. — [1] (τ. δ. τ. κλ.) *om.* M 2. — [2] τὸ M 1. — [3] ἀργυρωδίσκος M 2. — [4] *om.* M 2. — [5] τιοῦτον *add.* M 2.

(1) Miraculum obiter commemoratur a Theodoro Pediasimo *BHG.* 1773, TREU, p. 23, a Iohanne Euchaïtensi *BHG.* 1771, LAGARDE, p. 133. Affine illud est quod legitur in Vita S. Sabae, supra, Comm. praev. n. 43.

δίσκος

a fure surreptus

sancti ope recuperatur.

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

δίσκος πολυτιμότατος[4] ἐν τοῖς σκεύεσιν οἷς ἐπίπρασκον[5] · ὑφαιρεῖταί τις τὸν δίσκον πρόφασιν ἔχων εἰς τὸ[6] λαθεῖν[7] τὸ[8] παρ' ἐκείνοις[9] ἐξ ἔθους[10] ποιεῖσθαι[11] τὰ συναλλάγματα. Τὴν ὑπόνοιαν οὖν ὁ διδάσκαλος ὅλην[12] εἶχεν ἐπὶ τὸν μαθητὴν καὶ οὐδενὶ τρόπῳ τὴν περὶ τούτου κρίσιν μετέβαλεν[13], ὥστε καὶ[14] ἐκεῖνον ἐν ἀπορίᾳ γινόμενον[15] μάντεσιν ἐντυχεῖν[16] καὶ[17] πᾶσαν διερευνῆσαι[18] περιεργίαν καὶ[19] ἄκοντα · τὸ[20] τελευταῖον δὲ πάντων ὑπεριδὼν[21] ἐπὶ τὴν ἐγχωρίαν αὐλὴν καταφεύγει[22] τοῦ μάρτυρος καὶ ἱκέτευει, ἀπωδύρετο[23] νυκτὸς καὶ ἡμέρας[24], προσέφερεν θρῆνον ἄπαυστον[25]. Τούτοις ὁ μακάριος[26] μάρτυς ἐπικαμφθεὶς καταμηνύει τὸν ἐργασάμενον τὴν κλοπήν. Ὡς δὲ ἐκ τῶν μηνυμάτων λαβεῖν[27] οὐκ ἠδύνατο τοῦ ἀνδρὸς ἀναμφιβόλως[28] ἣν εἶπεν[29] γνῶσιν[30], λύει τὴν περὶ τούτου[31] πάλιν ἀμηχανίαν ὁ μάρτυς[32]. « Ὄρθρου γὰρ ἀναστάς, » φησίν, « καὶ προελθὼν[33] τι μικρὸν[34] ἐκ τοῦ ναοῦ, τὸν πρῶτον περιτυχόντα σοι κράτησον ἀσφαλῶς · παρ' αὐτῷ[35] γὰρ ὅπερ ζητεῖς εὑρήσεις[36] · πλὴν ἀλλὰ[37] τὸ κλαπὲν λάβε[38], ἄφες δὲ[39] τὸν φωραθέντα ἀνεύθυνον. » Ταῦτα προστάξας τῷ συκοφαντουμένῳ προσάγει[40] καὶ τὸν τολμήσαντα τὴν κλοπὴν[41] κατὰ τὸν αὐτὸν συναντῆσαι[42] καιρὸν[43] τὸν δίσκον ἐν ταῖς[44] ἀγκάλαις ἐπιφερόμενον[45] · ὃς πολὺν ἤδη χρόνον διαλαθὼν[46] εἰς πρᾶσιν λοιπὸν αὐτὸν[47] τοῖς βουλομένοις ἐξέφερεν[48]. Ὁ μὲν οὖν πεποιθὼς τοῖς προεκκαλυφθεῖσιν ὑπὸ τοῦ[49] μάρτυρος ἐπελαμβάνετο[50] τοῦ ἀνδρός. Ὁ δὲ τῷ συνειδότι πληγεὶς εὐθὺς εἶπεν[51] · « Τὸν δίσκον ἐπιζητεῖς », φησίν · « ἰδοὺ πρὸς σὲ φέρω[52] τοῦτον · ἀλλ'[53] ἀρκέσθητι τοῦ λαβεῖν[54] ὅπερ οὐ προσεδόκας οὐδὲ ἤλπιζες καὶ μὴ διὰ τῆς[55] εὐπραγίας τῆς εἰς σὲ[56] ἐμοὶ προξενήσῃς ἀπώλειαν. » Ταῦτα καὶ εἶπε καὶ εἰπὼν[57] ἔπεισεν. Οὐκ ἠγνόει[58] γὰρ τῶν τοῦ εὐεργέτου παραγγελμάτων ὁ ἄνθρωπος[59].

Ὑμεῖς δὲ ἐντεῦθεν ἀκούσατε καὶ στρατιωτικῆς ἔργον δριμύτητος.

Miraculum IV. Pignus

14. [1] Δύο μάρτυρες καὶ[2] ὁμότροποι[3] καὶ συνήθεις τοῦ μάρτυρος μίαν ἔλαχον μετ' ἀλλήλων[4] οἰκεῖν[5] αὐλήν (1). Ἀνδρὶ τοίνυν ὄντως θεοφιλεῖ[6]

[4] πολλυτίμητος A 3; πολυτιμιώτατος A 5. — [5] (οἷς ἐπ.) *om.* A 5, B 1, 2; τοῦτον *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [6] (τὸν δ. - τὸ) *om.* A 5, B 1, 2; (εἰς τὸ *om.*) A 3. — [7] λαθὼν A 5, B 1, 2. — [8] τῶν A 1, 5, B 1, 2. — [9] αὐτοῖς A 5, B 1. — [10] (τὸ - ἔθ.) *om.* A 3. — [11] (ἐξ - ποιεῖσθαι) ποιούντων A 5, B 1, 2. — [12] (ὁ δ. ὅλ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [13] μετέβαλλεν A 5, B 1, A 3 *corr.* — [14] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [15] γενάμενον A 3, 5; γενόμενον B 1, 2. — [16] μαντεῦσι μὲν τυχεῖν B 2. — [17] *om.* A 3, 5. — [18] διερευνήσασθαι A 5, B 1, 2. — [19] *om.* B 2. — [20] *om.* A 3. — [21] (π. ὑπ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [22] κατέφυγεν A 3. — [23] *om.* A 5, B 1, 2; ἱκετεύον ἀποδύρατο A 3. — [24] καὶ *add.* A 3. — [25] (θρ. ἄπ.) ἀποδυρόμενος A 5, B 1, 2. — [26] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [27] ἐλθεῖν A 5, B 1. — [28] ἀμφιβόλων A 3, 5. — [29] (ἣν εἶπεν) εἰς A 3, 5, B 1. — [30] ἐπίγνωσιν A 3, 5; ὄντων *add.* A 3. — [31] τούτων A 3, 5, B 1. — [32] ὁ μ. πάλιν ἀμ. A 3; ὁ μ. ἀμ. A 5, B 1, 2. — [33] προσελθὼν A 5, B 1. — [34] *om.* B 1, 2; μικρόν τι A 5. — [35] αὐτοῦ A 5, B 1, 2. — [36] εὑρ. ὅπ. ζ. A 5, B 1, 2. — [37] *om.* A 5, B 1, 2. — [38] λαβὼν A 3, 5, B 1, 2. — [39] ἀπελθεῖν (ἀπ. ἄφες A 3, B 2) A 3, 5, B 1, 2. — [40] προάγει A 5. — [41] καὶ *add.* B 1, 2. — [42] συνάγει B 1, 2. — [43] κ. συναντ. A 3, 5. — [44] τοῖς A 5. — [45] ἐπιφερόμενον ἐν τ. ἀ. B 1. — [46] διελθὼν B 1, 2. — [47] *om.* A 3. — [48] ἐξήφερεν A 5. — [49] διὰ τοῦ A 3; παρὰ τοῦ B 1, 2. — [50] ἐπελάμβανε τὸ B 2. — [51] φησὶν A 3; (τ. δ. ἐπ. φησιν) A 5, B 1, 2. — [52] προσφέρω B 2. — [53] ἀλλὰ B 2. — [54] τῷ λαβεῖν A 5, B 1, 2. — [55] σῆς *add.* A 3. — [56] (εἰς σὲ) σῆς A 5, B 1, 2. — [57] *om.* A 5, B 1, 2. — [58] ἠμνημόνησεν A 3. — [59] (οὐκ - ἄνθρωπος) *om.* A 5, B 1, 2; τοσοῦτόν ἐστι καὶ πρὸς τοὺς ἀδικοῦντας ὁ μάρτυς φιλάνθρωπος *add.* A 3, 5, B 1, 2; καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους εὐήκοος *add.* A 3.

14. — [1] θαῦμα δ' A 3, B 2. — [2] (μ. κ.) ἅγιοι ἄνδρες A 3. — [3] μονοτρόποι A 3. — [4] (μετ' ἀλλ.) *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [5] οἰκείαν A 5, B 1. — [6] (ὄντως θ.) *om.* A 3.

ἀργυροπράτης ἐξ ὑπονοίας[6] τὸν ἑαυτοῦ μίσθιον κατηγορεῖν, ὅτι[7] αὐτός ἐστιν ὁ τοῦτον[8] κλέψας. Ἀπαιτούμενος οὖν ὁ τοιοῦτος[9] μίσθιος, ὅπερ οὐκ εἶχεν μετὰ πολλὴν ἔρευναν καταφεύγει ἐπὶ τὸν μάρτυρα · καὶ παραμένων ἐν τῷ τιμίῳ[10] αὐτοῦ ναῷ παρεκάλει αὐτὸν[11] νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἀποδυρόμενος[12] τὴν συμφοράν · καὶ ἱκέτευεν αὐτὸν τοῦ φανερὸν[13] ποιῆσαι τὸν τοῦτον κλέψαντα[14]. Ὁ δὲ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ[15] ἐπικαμφθεὶς ταῖς δεήσεσιν αὐτοῦ[16], καταμηνύει τὸν τὴν κλοπὴν ἐργασάμενον καί φησιν πρὸς αὐτόν · « Ὄρθρου[17] ἀναστὰς πρόσελθε[18] ἔξω τοῦ ναοῦ καὶ τὸν πρῶτον ὑπαντῶντά[19] σοι κράτησον ἀσφαλῶς, καὶ παρ' αὐτοῦ ὅπερ ζητεῖς[20] εὑρήσεις · ἀλλὰ λαβὼν τὸ κλαπὲν παρ' αὐτοῦ[21] ἀπόλυσον αὐτὸν ἀνεύθυνον. » Παρασκευάζει δὲ ὁ ἅγιος κἀκεῖνον τὸν κλέψαντα κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ τὸν τοιοῦτον δίσκον ἐπὶ διάπρασιν διὰ τὸ ἡμέρας παρελθεῖν λοιπὸν καὶ καταπαυθῆναι τὴν αὐτοῦ ζήτησιν[22] · εὑρέθη ὁμοῦ[23] συναντούμενος τῷ συκοφαντουμένῳ μισθίῳ · καὶ δὴ ἐκείνου κρατήσαντος αὐτόν, ὁ κλέψας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν λέγων[24] · « Ἀδελφέ[25], ὃν ζητεῖς[26] δίσκον τοῦτον ἐγὼ προσφέρω. Λαβὼν οὖν αὐτὸν[27] ἀρκέσθητι καὶ μηδέν με παραβλάψῃς[28] · » ὅπερ καὶ ἐποίησεν[29] κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἁγίου[30] μάρτυρος Θεοδώρου[30].

C F

[6] ὑπορίας M 2. — [7] κατ. τῷ μισθίῳ αὐτοῦ ὡς M 2. — [8] τούτῳ M 2. — [9] ὅτι οὗτος M 2. — [10] εὐκτηρίῳ M 2. — [11] αὐτῷ M 2. — [12] καὶ ἀποδύρετω M 2. — [13] φανερῷ M 1. — [14] (αὐτὸν - κλέψαντα) τούτῳ φανερὸν ποίησε M 2. — [15] (τ. Χ.) τούτῳ M 2. — [16] (τ. δ. α.) *om.* M 2. — [17] (π. α. ὄ.) ὄρθῳ M 2. — [18] ἔξελθε M 2. — [19] ὑπαντοῦν M 1; ὑπαντοῦντα M 2. — [20] ἐπιζητεῖς M 2. — [21] καὶ τὸ κλαπὲν παρ' αὐτοῦ M 2. — [22] (τὴν αὐτὴν - ζήτησιν) τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐπάρε τὸν τιοῦτον δίσκον ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ εἰς διάπρασιν διὰ τῆς ἡμέρας αὐτὸν ἀπελθεῖν καὶ καταπαυθῆναι τὴν ἑαυτοῦ ἐκσεζήτεισιν M 2. — [23] οὖν M 2. — [24] δι ἐκείνου κρατήσας αὐτὸν ὁ κλέπτης ἀπεκρίνατω M 2. — [25] εἰδέ M 2. — [26] ἐζήτης M 2. — [27] (τοῦτον - αὐτὸν) ἰδοὺ προσεφέρω καὶ τοῦτον λαβον M 2. — [28] παραβλέψης M 1. — [29] πεποίηκεν M 2. — [30] *om.* M 2.

(1) Quoniam etiam *τῆς αὐλῆς* locus reticetur, quinam sint martyres illi conici non potest. Nota tamen hisce temporibus circumferri coepisse narratiunculam de martyribus iudicum more in coetu sedentibus, quorum binos — Artemium alii dicunt et Mercurium, alii Theodorum et Sergium — ceteri deputarint ut in Iulianum vel Valentem animadverterent. DELEHAYE, *Les légendes grecques des saints militaires*, p. 96-100; Comm. praev. n. 41. Haec inter et Chrysippi miraculum IV nonnulla est similitudo.

τῆς

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO *restituere renuentem*

τῆς αὐλῆς τῆς ἐκείνων [7] προεστηκότι κόσμον [8] δή [9] τινα γυναικεῖον παρακατέθεντο [10] τῶν ἐν τῇ χώρᾳ περιφανῶν τινες, γαμικῆς συζυγίας ἐνέχυρον [11]. Προελθόντος [12] δὲ ἐπὶ τούτοις χρόνου καὶ μεταστάσης ἀπὸ τοῦ βίου τῆς γυναικός [13], ἀνὴρ γίνεται κληρονόμος τῶν παρ᾽ αὐτῆς· ἀνεζητεῖτο γοῦν [14] καὶ τὸ τῷ [15] προρρηθέντι παρατεθέν [16]. — Ὁ δὲ οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ θέμις ἀρνήσασθαι — τὸ λαβεῖν μὲν [17] καθωμολόγει, τὸ δὲ τί γέγονεν ἔφη μὴ ἐγνωκέναι [18]· διερευνήσαντα [19] γὰρ [20] ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ τῷ [21] ἑαυτοῦ μὴ εὑρεῖν [22] ὃ παραχρῆμα λαβὼν [23] ἀπέθετο. Τοῦτο [24] τοῖς τὸ οἰκεῖον ἐπιζητοῦσιν [25] ἐδόκει πρόφασις ψευδὴς εἶναι [26] καὶ σκῆψις [27] ἀποστερήσεως. Ἦν δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ὑπουργός τις ἐτύγχανε τῷ ἀνδρὶ παῖς πονηροῦ πατρός, ὄνομα δὲ ἔχοντος διακόνου καὶ λειτουργοῦ Θεοῦ. Ἀναπεισθεὶς τοίνυν ὁ παῖς παρὰ τοῦ πατρὸς ὑφαιρεῖται τὸ προλεχθὲν καὶ ὑφελόμενος αὐτῷ δίδωσι [28]. Τῶν ἀποστερουμένων δὲ ἐπὶ τὴν τῆς ἀρχῆς καταφευγόντων [29] βοήθειαν [30], περιίστατο [31] τῷ ἱερῷ πρεσβύτῃ [32] καὶ ἐκ τῆς τῶν μαρ-

B

τύρων αὐλῆς ἀφέλκεσθαι καὶ συναναμίγνυσθαι ἀγορᾷ. Ταῦτ᾽ οὖν πολλὴν ἐπέβαλε [33] τοῖς ὁρῶσι τὴν ἔκπληξιν. Ἦν μὲν γὰρ ἦν [34] παράδοξον [35] τὸ ἐπὶ τῆς [36] δικαστικῆς ἀγορᾶς ὀφθῆναι ἐκεῖνόν [37] ποτε· τοῦτο δὲ ἔτι [38] παραδοξότερον, τὸ καὶ ἐπὶ αἰτίᾳ τοιαύτῃ δημοσιεύειν τὸν ἄνθρωπον [39]. Τί οὖν [40] ὁ ἀναξίως ἐνυβριζόμενος [41]; τὴν τῶν θεραπευομένων παρ᾽ αὐτοῦ μαρτύρων ἐπεκαλεῖτο συμπάθειαν καὶ σὺν ἐκείνοις καὶ τὸν γενναῖον τοῦτον [42] ἱκέτευεν τοῦ εὐπρεπῆ προνοῆσαι παρασχεῖν τινα [43] τοῖς ἀμηχάνοις ἐκείνοις [44] ἔκβασιν· ὃ δὴ καὶ ἔπραττον λεληθότως οἱ μάρτυρες.

martyres duo cum S. Theodoro

Νύκτωρ γὰρ ὡς εἰς δικαστήριον παραγεγονότες ἐξετάσεις εἰσέπραττον τὸν [45] τῆς πονηρᾶς πράξεως φυτουργόν· αὐτοὶ μὲν τὴν τῶν κατηγόρων [46] ἐπλήρουν τάξιν [47], αὐτοὶ δὲ [48] τὴν τοῦ δικάζοντος [49] ἀπεφαίνοντο ψῆφον [50]· αὐτοὶ τὸν ἔλεγχον συνεκρότουν τὸν [51] πρὸς αὐτόν [52], αὐτοὶ τοῦ κρινομένου κατεψηφίζοντο, αὐτοὶ καὶ [53] κατήπειγον [54] εἰς τὴν ἔκτισιν [55]. Ἕνα δὲ τῶν παρόντων ἑώρα ὁπλοφόρον, ὃν [56] κατ᾽ αὐτοῦ καὶ τὸ [57] ξίφος ἐπανατείνειν ἐνόμιζεν· τὴν δὲ ἑκάστου προσηγορίαν ἐξ ὧν ἀλλήλους ὠνόμαζον κατεμάνθανεν [58]. Ἀκούει [59] τοίνυν τῶν δύο τὸν ὁπλοφόρον [60] ἀποκαλούντων [61] Θεόδωρον καὶ δυσωπούντων μὴ λίαν ἀγανακτεῖν· ἅπαντα γὰρ ὅσα δέοι [62] ποιήσειν [63] τὸν ἐγκαλούμενον [64]. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τῆς πρώτης εὐθὺς [65] τῶν μαρτύρων ἀγανακτήσεως. D

velut in tribunali sedentes

15. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ἑαυτοῦ βελτίων [1] ὁ ἐγκληθεὶς οὐδὲ ἐκ τούτων [2] ἐγένετο [3], πάλιν ἐπιφανέντες [4] διηπειλήσαντο πολὺ [3] τοῦ πρῴην πικρότερον. Ὡς δὲ καὶ αὐτῷ τῷ ἱερῷ πρεσβύτῃ [5] τὸ τῆς προθεσμίας ἐπέστη τέλος καὶ πᾶσα ἀνάγκη ἦν ὑποβληθῆναι λοιπὸν [3] αὐτὸν ἀνομοῦντα [6] καὶ αἰκισμοῖς, τότε δὴ [7] τότε μετὰ χαλεπωτέρας ὀργῆς προσμίξαντες οἱ μὲν δύο [8] αὐτῶν μόνον ἐσχηματίζοντο καὶ [3] πληγὰς μέλλειν ἐπαγαγεῖν ἠπείλουν [9]. Ὁ δὲ ὁπλίτης οὗτος [3] οὐκ ἀνασχόμενος ἐπισχεῖν ἔτι [3] τὴν δεξιὰν [10] νύττει τῷ ξίφει τὴν τοῦ ἀπειθοῦς [11] E
πλευράν· ἐφ᾽ οἷς δὴ [12] πάλιν ἀπῄεισαν [13] παραινέσαντες καὶ ὀψέ ποτε αἰδεσθῆναι καὶ μὴ μελλῆσαι [14] πρὸς τὴν ἐξομολόγησιν, μὴ προφασίσασθαι πρὸς τὴν ἔκτισιν [15]. Τί οὖν; τί ποιεῖ τότε καὶ ὁ [16] πληγείς; πρὸς τὰς ὀδύνας οὐκ ἐξαρκῶν [17] προσεκαλεῖτο [18] τοὺς γείτονας καὶ παρεκάλει [19] μετὰ δακρύων καὶ [20] μετὰ πολλῶν ἱκέτευε στεναγμῶν ἀναλαβόντας αὐτὸν ὡς [21] τάχιστα ταῖς χερσὶν εἰς μέσον ἀφεῖναι [22] τῆς ἐκκλησίας· οὗ καὶ πραχθέντος [23], ὁ μὲν χρηστὸς [24] πρεσβύτης ἐπ᾽ ἀγορᾶς ἐταλαιπώρει μεθοδευόμενος, ὁ δὲ [25] πολλῷ συλλόγῳ τῶν ἀθροισθέντων ὑπὸ τῆς τοῦ παραδόξου φήμης [26] ὡμολόγει τοῦ πταίσματος εἶναι [27] ὑπεύθυνος καὶ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν [28] ἠξίου τοὺς ἀποληψομένους τὸ συληθέν [29], ἢ πρὸς τὸν οἶκον δραμεῖν καὶ [30] λαβεῖν ἐκεῖνο δι᾽ ἑαυτῶν, τὸν δὲ πρεσβύτην [31] ἀφιέναι [32] τῆς μέμψεως ἣν [33] οὐ δικαίως ὑφίστατο. Μεμαθήκατε πῶς ὁ ἅγιος [34] μάρτυς οἶδεν κατὰ καιρὸν κεχρῆσθαι καὶ στρατιωτι-

culpam fateri compellunt.

C — [7] τῆς ἐκείνων αὐλῆς A 5, B 1, 2. — [8] κόσμιον A 3. — [9] om. A 3, 5, B 1, 2. — [10] παρεκατέθεντο A 3, 5, B 2. — [11] (γ. σ. ἐν.) om. A 3, 5, B 2. — [12] προσελθόντες B 1. — [13] ὁ add. A 3. — [14] τύνυν A 3. — [15] τούτω A 3. — [16] A 3; om. A 1. — [17] (καὶ μεταστάσης - μὲν) καὶ ἀναζητούντων τῶν παραθεμένων παρὰ τοῦ θεοσεβοῦς τὰ χρήματα μὲν λαβεῖν A 5, B 1, 2. — [18] ἐπεγνωκέναι A 5, B 1; ἐπιγνωκέναι B 2. — [19] διερευνήσας A 5, B 1, 2. — [20] αὐτόν add. A 3. — [21] om. A 5, B 1, 2. — [22] οὐχ ηὕρισκεν B 1; οὐχ εὗρεν B 2; οὐχ εὕρηκεν A 5. — [23] (ὃ π. λ.) om. A 5, B 1, 2. — [24] δὲ add. B 1, 2; δὲ γενομένου add. A 5. — [25] ζητοῦσιν A 3. — [26] εἶναι ψ. A 5, B 1, 2. — [27] σκέψις A 3. — [28] (ὄνομα - δίδωσι) καὶ ὑφελόμενος τὸ προλεχθὲν δίδωσιν αὐτῷ B 1; ἀναπεισθεὶς τοινῦν (τὸν νοῦν B 2) ὁ παῖς παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ὑφελόμενος τὸ π. δίδ. αὐτῷ A 5, B 2. — [29] καταφυγόντων A 3. — [30] (τῆς ἀρχῆς - βοήθειαν) τὴν βοήθειαν καταφευγόντων τοῦ τὴν ἄρχην ἔχοντος A 5, B 1, 2. — [31] παρήστατο A 3; περιίσταντο B 2. — [32] (τῷ ἱ. πρ.) ἱεροπρεσβύτης B 1. — [33] (καὶ συναν. - ἐπέβαλε) καὶ τοῖς ἐν τῷ ἄστει συναναμίγνυσθαι ἐποίουν (om. A 3, 5) ταῦτα πολλὴν ἐνέβαλλεν (ἐνέβαλε A 5, B 2) A 3, 5, B 1, 2. — [34] om. A 5, B 1, 2. — [35] πᾶσι add. A 5, B 1, 2. — [36] om. A 3, 5, B 1, 2. — [37] om. A 3. — [38] om. A 5, B 1, 2. — [39] ἄνδρα A 3, 5, B 1, 2. — [40] λοιπὸν add. A 5, B 1, 2; τι add. A 3. — [41] ὑβριζόμενος A 5, B 1, 2. — [42] τοῦτον μηγαλομάρτυρα Θεόδωρον add. A 3. — [43] (τοῦ - τινα) τούτου καὶ εὐπρεπεῖ τινα παρασχεῖν A 3; προνοῆσαί τι ἀγαθόν B 1, 2. — [44] om. A 3. — [45] om. A 1; ἐξετάσην τὸν A 3; ἐζήτουν τὸν B 1, 2. — [46] (αὐτοὶ - κατηγ.) καὶ τὴν τῶν κατηγορούντων αὐτοὶ B 1, 2. — [47] πράξιν B 1, 2. — [48] om. A 3. — [49] καταδικάζοντος A 3. — [50] (ἀπ. ψ.) om. B 1, 2. — [51] om. B 1, 2. — [52] κατ᾽ αὐτοῦ A 3. — [53] om. B 1, 2. — [54] κατείπειγον A 1; κατεπῆγον B 1; κατεπείγον B 2. — [55] κτῆσιν B 1. — [56] καὶ B 1, 2. — [57] καὶ om. B 2; (καὶ τὸ) om. B 1. — [58] (τὴν δὲ - κακεμ.) om. B 1, 2. — [59] ἤκουσε B 1; ἤκουεν A 3, B 2. — [60] (τοίνυν - ὁπλ.) δὲ τοῦτον παρὰ τῶν δύο B 1, 2. — [61] αὐτὸν add. B 1, 2. — [62] ἂν θέλοις A 3. — [63] φησι ποιήσει B 1, 2. — [64] ὁ ἐγκαλούμενος B 1, 2. — [65] om. B 1, 2. F

15. — [1] βέλτιον ἑαυτοῦ B 1, 2; ἐγένετο add. A 3. — [2] (οὐδὲ ἐ. τ.) om. B 1, 2. — [3] om. A 3. — [4] ἐπιφανέντος B 2. — [5] ἱεροπρεσβύτη B 1. — [6] ἀγνομονοῦντα A 1; καὶ αἰκισμοῖς ἀγνομονοῦντα A 3. — [7] (καὶ πᾶσα - δὴ) om. B 1, 2. — [8] om. A 1. — [9] om. B 1, 2. — [10] ἔτι τ. δ. ἐπ. B 1, 2. — [11] τὴν add. A 3. — [12] δὲ A 3. — — [13] ἀπήεσαν A 3. — [14] μελήσα/// A 3. — [15] (μὴ - ἔκτισιν) om. A 3; (ἐφ᾽ οἷς - ἔκτ.) om. B 1, 2. — [16] οὖν τότε ποιεῖ καὶ ὁ B 1, 2; οὖν π. τότε A 3. — [17] οὐκ ἐξ. πρὸς τὰς τῆς πληγῆς ὀδ. B 1, 2. — [18] ταχέως add. B 1. — [19] προσεκάλει B 1. — [20] om. A 1. — [21] ὡς (ὥστε A 3) ἀναλαβόντα (λαβὼν τας A 3) αὐτὸν A 3, B 1, 2. — [22] ἀπιέναι A 3. — [23] προαχθέντος in ras. B 2. — [24] ἱερὸς A 3. — [25] ἐπὶ add. A 3; ἐν add. B 1, 2. — [26] θεάματος B 1, 2. — [27] μόνος add. B 1, 2. — [28] (ἐλθ. π. αὐτ.) om. A 3. — [29] συλληθὲν A 1. — [30] δραμόντας καὶ B 1, 2; (τοὺς ἀπολ. - καὶ) ἐκδραμόντας A 3. — [31] ////// τὸν πρεσβ. δὲ A 3. — [32] σπουδαίως ἐλευθερωθῆναι B 1, 2. — [33] ἧς B 1, 2. — [34] om. A 3, B 1, 2.

-κῆι

A κῇ[35] δριμύτητι, πῶς οὐκ ὀκνεῖ καὶ πλήττειν[36] τοὺς παραινέσει μὴ εἴκοντας[37]; Ἀλλὰ μὴ ἀγνοεῖτε πόσην καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις[38] ὅμως[39] τὴν εὐσπλαγχνίαν ἀνέμιξεν[40]. Ἐπεὶ[41] γὰρ τὸ κλαπὲν ἧκεν εἰς φανερόν[42], τὰ τῶν ὀδυνῶν εὐθὺς ἡμεροῦτο[43] τῷ πταίσαντι[44] καὶ[45] δι' ἀλλοτρίων χειρῶν ἀχθεὶς διὰ τῶν ἑαυτοῦ ποδῶν ἀναρρωσθεὶς[46] ὑπέστρεφεν, ὥστε καὶ πρὸς αὐτὸν ἔχειν εἰπεῖν τὸν μάρτυρα[47] τὴν μακαρίαν φωνὴν ἐκείνην[48]· « Ἴδε ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τί σοι γένηται[49]. » *Ioh. 5,14.*

Βούλεσθε δὲ καὶ ἑτέραν ἰδεῖν συμπάθειαν πᾶσαν ὑπερδραμοῦσαν[50] ὑπερβολήν;

Miraculum V. Lampadem basilicae furanti

16. Ἐν[1] πολλῇ τις[2] πτωχείᾳ πολλοῖς δανεισμάτων κατειλημμένος ὀφλήμασιν καὶ ἐκ μὲν τῶν δανειστῶν ἀπαραίτητον ὑπομένων τὴν εἴσπραξιν (1), οὐδαμόθεν δὲ οὐδὲ μίαν ὁρῶν εὐπορίαν ὑπάρχουσαν[3], κατιδὼν[4] τὰ ἐξ ἀργύρου σκεύη πρὸς φωτισμὸν τῆς παστάδος κρεμάμενα[5] καὶ λαβὼν ἔννοιαν πονηρὰν μὲν τῷ ἐγχειρήματι, τῇ προαιρέσει δὲ τῇ[6] ὑπὲρ[7] τῶν μελ- B λόντων συγγνώμης[8] ὅμως[9] μετέχουσαν, παρεκάλει τὸν ἀνεξίκακον τοῦτον[10] καὶ συμπαθῆ πρὸς ἑνὸς σκεύους αὐτῷ[11] συνελθεῖν κλοπήν, τοῦτο δὲ ἔφη πράξας[12] τὴν ἀπ' αὐτοῦ τιμὴν εἰς ἐμπορίαν[13] μεταγαγεῖν, δι' ἧς ἐλπίζειν δυνήσεσθαι καὶ αὐτὸ τὸ σκεῦος ἀνταποδοῦναι διπλάσιον καὶ τοῖς δανεισταῖς εὐγνωμονῆσαι τὰ ὀφειλόμενα καὶ πρός γε ἔτι[14] καὶ[15] ἑαυτῷ τὴν[16] πενίαν ἰάσασθαι. Ταῦτα διαλεχθεὶς ὡσανεὶ παρόντι[17] τῷ μάρτυρι, τολμᾷ τὴν[18] πρᾶξιν, διὰ νεύματος ἀφανοῦς τοῦτο ἐπιτραπείς· καὶ τῇ συνεργίᾳ τῇ παρ' αὐτοῦ[19] λανθάνει[20] τῶν πανταχόθεν περισκοπούντων τοὺς ὀφθαλμούς. Καὶ οὐδὲ εἰς τοσοῦτον μόνον αὐτῷ συνήργησεν[21], ἀλλὰ καὶ τὰ[22] περὶ τὴν ἐμπορίαν ὅλην κατεύθυνεν[23], ὥστε[24] ἐν βραχεῖ σφόδρα[25] χρόνῳ[26] μετὰ πολλῆς οὐσίας[27] τὸν ἄνδρα[28] ἀναστρέψαντα[29] πρὸς τὴν αὐλήν τε εὐθὺς ὁρμῆσαι τὴν ἱερὰν[30] καὶ αὐτοπρόσωπον μὲν[31] γενέσθαι τοῦ τολμηθέντος[32] κατήγορον, αὐτοπρόσωπον δὲ καὶ[33] κήρυκα τῆς συμπαθείας τοῦ μάρτυρος μεθ' ὧν[34] καὶ προεπηγγείλατο· καὶ τὸ πέρας ἐπέθηκεν[35]. Ἐμήνυσεν[36] οὐκοῦν κατὰ τοῦτο καὶ Ἐλισσαῖον ἡμῖν ὁ μάρτυς τὸν θεοφόρον ὑπερνικήσας[37]· προσῆλθεν γὰρ[38] κἀκείνῳ ποτὲ γυνὴ[39] δανειστῶν ὄχλησιν ἀπαγγέλλουσα καὶ ἐξαιτοῦσα βοήθειαν. Ὁ δὲ μικρόν τι ὑπολελεῖφθαι ἔλαιον[40] παρ' αὐτῆς μαθών, τὸ μὲν εἰς ἀγγείων ἐκπλήρωσιν οὐκ ὀλίγων[41] μετέβαλεν, τῇ γυναικὶ δὲ ἔδωκεν δι' αὐτοῦ τῶν ὀφλημάτων τὴν ἔκτισιν. Λαμπρὸν μὲν οὖν καὶ τοῦτο[42] θαυματούργημα· πλὴν ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν ἡ[43] συμπάθεια γυναικὸς οὐδὲν αἰτούσης παράνομον, ἐνταῦθα δὲ καὶ ἀθέμιτος ἡ παράκλησις καὶ συνεργὸς ἐκεῖνος αὐτὸς[44] ὁ ἀδικούμενος· ἐνταῦθα δὲ[45] καὶ ἱεροσυλία τετόλμηται, καὶ[46] οὐδεμία μέμψις τῆς πράξεως· ἐνταῦθα[47] καὶ ἀνοσία τῆς εὐπορίας[48] ἡ ἀφορμή, καὶ ὁ μετασχὼν ταύτης ἀνέγκλητος.

Laudatio auct. Chrysippo. Sanctus ipse manus praebet.

3 Reg. 17, 16.

E

Οἷος δὲ οἷος καὶ περὶ πατρικὴν[49] ὁ μάρτυς εὐμένειαν[50] ἐκ τοῦ νυνί μοι[51] ῥηθησομένου μαθήσεσθε.

[35] καιρὸν καὶ στρατ. χρίσασθαι (χρῆσθαι B 1, 2) A 3, B 1, 2. — [36] πῶς πλήττει B 1, 2. — [37] πειθομένους B 1, 2. — [38] (πῶς - τούτοις) μὴ ἀγνωήσηται πόσην ἐπ' αὐτοῖς καὶ A 3. — [39] om. A 3, B 1, 2. — [40] ἔμιξεν A 3; ἀνέδειξεν B 1, 2. — [41] ἐπειδὴ A 3. — [42] εἰς φ. ἧκεν B 1, 2; ἦλθεν εἰς φ. A 5. — [43] ἡμεροῦντο A 3, B 1, 2. — [44] πταίσσαντι B 2. — [45] ὁ add. A 5, B 1, 2. — [46] om. A 3; ἀναρρωσθέντων A 5, B 1, 2. — [47] τ. μ. ἔχειν εἰπεῖν A 3. — [48] ἐκ. φ. A 3. — [49] (ὥστε - γένηται) om. A 5, B 1, 2. — [50] παραδραμοῦσαν A 3, 5, B 1, 2; συμπαθείας add. A 5.

16. — [1] θαῦμα ε' A 3. — [2] τῇ B 1. — [3] (οὐδὲ - ὑπ.) om. A 5, B 1, 2. — [4] δὲ add. B 2. — [5] κρεμ. πρὸς φ. τ. π. A 5, B 1, 2. — [6] τῆς A 3. — [7] τῇ προαιρέσῃ δὲ A 5, B 1, 2. — [8] οὐ γνώμης B 2. — [9] om. A 3, 5, C B 1, 2. — [10] τοῦτον τὸν ἀνεξ. A 3. — [11] αὐτοῦ B 1; αὐτῶν A 5. — [12] (τοῦτο - πράξας) ὥστε A 5, B 1, 2. — [13] εὐπορίαν B 1. — [14] (π. γ. ἔ.) προσέτι A 3; om. A 5, B 1, 2. — [15] om. A 5, B 1, 2. — [16] τὴν ἑαυτοῦ A 5, B 1, 2; τὴν πενίαν αὐτοῦ A 3. — [17] παρεστῶτι A 3, 5, B 1, 2. — [18] καὶ add. B 1, 2. — [19] τῇ π. α. συνεργείᾳ A 5, B 1, 2. — [20] λανθάνων B 1. — [21] (καὶ οὐδὲ - συνήργησεν) om. A 5, B 1, 2. — [22] om. A 3. — [23] κατηύθυνεν A 5, B 1, 2. — [24] ἑνός τε B 2. — [25] om. A 5, B 1, 2. — [26] χρόνου B 2. — [27] περιουσίας A 3, 5, B 1, 2. — [28] (τ. ἄ.) om. A 3. — [29] ἐπαναστρέψαντα A 5, B 1, 2; ὑποστρέψαντα καὶ προθυμίας A 3. — [30] εὐθ. ὁρμ. πρὸς τὴν ἱερὰν αὐλὴν A 5, B, 1, 2. — [31] om. B 1. — [32] τολμήματος A 5, B 1, 2. — [33] om. A 5, B 1, 2. — [34] οἷς A 3. — [35] (προεπ. - ἐπέθ.) τὴν ἐπαγγελίαν ἐπλήρωσεν A 5, B 1, 2. — [36] ἐμήνυσεν om. A 3. — [37] ὑπερενίκησεν A 3. — [38] om. A 3. — [39] τις add. A 3. — [40] ἔλ. ὑπολ. A 3. — [41] ἀγγεῖον... ὀλίγον A 3. — [42] τὸ τοῦ προφήτου A 3. — [43] ἦν A 3. — [44] (ἐμήνυσεν οὐκοῦν - ἐκεῖνος αὐτὸς) ἰδοὺ καὶ ἡ πρᾶξις ἀθέμιτος καὶ συνεργὸς ἐκείνης A 5, B 1, 2. — [45] (ἐντ. δὲ) om. A 5, B 1, 2. — [46] (καὶ συνεργ. - καὶ) παράκλησης καὶ ἱεροσυλεία τετόλμητε καὶ συνεργὸς ἐκείνης ὁ ἀδικούμενος ἐκεῖ A 3. — [47] ἐντεῦθεν B 2; δὲ add. A 3. — [48] ἀπορίας A 3. — [49] πατρικῆς A 5. — [50] διάθησιν A 5, B 1, 2. — [51] om. A 3. F

δ'. Περὶ τοῦ κλέψαντος τὸ πολυκάνδηλον τῇ προνοίᾳ τοῦ ἁγίου[1].

Ἕτερός τις ἀνὴρ[2] ἐν πολλῇ πτωχείᾳ περιπεσὼν καὶ δανείσμασιν ὑποκείμενος καὶ ἐκ τῶν ἑαυτοῦ δανειστῶν ἀπαραίτητον ὑπομένων[3] ἀπαίτησιν κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου[4] καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν λέγων· « Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρε, ἄνες μοι ἵνα ἐν[5] τῶν κρεμαμένων ἐν τῷ ναῷ σου πολυκανδήλων κλέψω καὶ λάθω καὶ τὴν αὐτοῦ τιμὴν εἰς ἐμπορείαν ποιήσασθαι[6]· δι' οὗ ὀφείλω καὶ τοῖς δανεισταῖς ἀποδοῦναι τὸ χρέος καὶ τὴν ἑαυτοῦ πενίαν παραμυθήσασθαι, ὑπισχνούμενος καὶ τὸ κλαπὲν ἀποδοῦναι εἰς τὸ διπλάσιον. » Καὶ τοῦτο εὐξάμενος τολμήσας ἀπεσύλησεν τὸ πολυκάνδηλον λαθὼν πάντας· καὶ τῇ συνεργείᾳ καὶ ἀντιλήψει τοῦ μάρτυρος ἐν ὀλίγῳ καιρῷ τὰ περὶ τὴν ἐμπορείαν[7] αὐτοῦ εὐοδεῖται μεγάλως· καὶ ἀναστρέψας παραγίνεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος, τὴν κλοπὴν πᾶσιν ἐξαγγέλλων καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην συμπάθειαν καὶ κατευόδωσιν τοῦ ἁγίου μάρτυρος· ἀπέδωκεν δὲ εὐχαρίστως ἐν τῷ διπλῷ καὶ τὸ πολυκάνδηλον παρ' αὐτοῦ τῷ ἁγίῳ.

δ'. — [1] *charta cod. M 2 hoc loco lacera est, ideo paucas tantum et selectas ex eo lectiones afferimus.* — [2] om. M 2. — [3] ὑπομένην M 1. — [4] εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα M 2. — [5] ἐκ M. — [6] πορείαν π. M 1; πορίαν ἐμποιήσασθαι M 2. — [7] ἐμπο[... M 2, πορείαν M 1.

(1) Huius miraculi recordatur Theodorus Pediasimus: τὸ περὶ τοὺς πένητας αὐτοῖς συμπαθὲς καὶ πλούτου ποριστικόν, *BHG*.1773, Treu, p.23. In Menaeo: πενομένους πλουτίζεις. Comm. praev. n. 35.

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

Miraculum VI. Puero cultrum ex altari

17. *Μάχαιράν*[1] *τις περικαλλῆ καὶ χρυσῷ πολλαχόθεν*[2] *κεκοσμημένην*[3] *προσήνεγκεν*[4] (1). *Παῖς δὲ περιτυχὼν*[5] *καὶ θεωρήσας ἐφ' ἑνὸς τῶν θυσιαστηρίων τὴν μάχαιραν*[6], *ἐρασθεὶς τοῦ κάλλους τοῦ ἐν αὐτῇ*[7] *προσῆλθεν*[8] *ἀκάκῳ τρόπῳ λαβεῖν ἐκείνην βουλόμενος. Πῶς οὖν*[9] *ὁ μάρτυς πῶς*[10] *τῷ παιδὶ καὶ προσέπαιξε πατρικῶς*[11]*; Ἐπέβαλλε*[12] *τῇ μαχαίρᾳ*[13] *τὴν δεξιὰν*[14] *ὁ παῖς, καὶ ἐνεδίδου λαβεῖν ὁ μάρτυς. Ὡς δὲ βεβαίως τε*[15] *αὐτὴν ἔχειν*[16] *ἐνόμιζεν καὶ συνέστελλεν τὴν χεῖρα*[17], *ἐπὶ τὸ αὐτὸ*[18] *συνιόντα*[19] *τὰ κάγκελλα δεσμὸς ἐγίνετο*[20] *τῆς χειρός· ἀφέντος δὲ τὸ ληφθὲν καὶ ἡ χεὶρ ἀπελύετο τῶν δεσμῶν. Ὡς δὲ*[21] *ἐπεχείρει πάλιν λαβεῖν*[22] *καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς*[23] *δεσμὸς τὴν χεῖρα περιελάμβανεν, ὥς*[24] *τῇ τῆς ἡλικίας αὐτὸν*[25] *κεχρημένον ἁπλότητι*[26] *τοιαῦτα καθικετεύειν τὸν μάρτυρα*[27] *· «Παραχώρησον, πάτερ ἅγιε*[28], *παραχώρησον*[29] *τῷ σῷ δούλῳ τοῦ κτήματος· ποία γὰρ καὶ ἔστι σοι μαχαίρας χρεία*[30]*; μὴ ὄρνιν*[31] *θύεις· μὴ πρόβατον· μὴ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. Χάρισαι τοῦτο ἐμοὶ*[32] *τὸ δῶρον ὡς ἀγαθὸς πατήρ.»* B *Τοιαῦτα καὶ ἕτερα*[33] *πολλὰ εἰπὼν καὶ ποιήσας*[34] *πάλιν ἴσα καὶ παραπλήσια*[35], *τότε*

surripere tentanti

D *μὲν ἀπηλλάγη*[36] *περίλυπος*[37] *· οὐ γὰρ*[38] *εἶχεν*[39] *τὸ σπουδαζόμενον. Μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου διάστασιν*[40], *ἐπιφανεὶς*[41] *ὁ μάρτυς τῷ ἱερεῖ τόν τε*[42] *παῖδα καταμηνύει, τίς ἐστιν καὶ πόθεν*[43] *καὶ ὡς ὑπερβαλλόντως αὐτὸν τῇ ὁμιλίᾳ κατέθελξεν*[44]. *«Τοιγαροῦν ἐκεῖνον» ἔφη*[45], *«προσκαλεσάμενος ὃν ἔχει πόθον ἐκπλήρωσον.» Οὕτως*[46] *τῆς*[47] *κατὰ τὴν ἡλικίαν ὁ παῖς ἁπλότητος μισθὸν τὴν μάχαιραν κομισάμενος ἐπανῆλθεν, οὐ δι' αὐτὴν τοσοῦτον μακαριζόμενος, ὅσον διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν φιλοστοργίαν τοῦ μάρτυρος.*

dari iubet Theodorus:

Ἴδετε οὖν, πῶς[48] *πρᾷος καὶ προσηνὴς ὁ μάρτυς*[49], *ἔνθα ἦν χρεία πρᾳότητος*[50]. *Θεωρήσατε πάλιν καὶ*[51] *πῶς δριμὺς ἔνθα ἦν χρεία δριμύτητος*[52].

Miraculum VII. Pecuniam sibi creditam

18. *Τελουμένης*[1] *οὖν*[2] *αὐτῷ*[3] *τῆς ἐτησίου αὐτοῦ*[4] *μνήμης, χρυσιόν τις τῶν ἐν τῇ πανηγύρει τινὶ καταπιστεύσας παρέθετο. Τραπέντος δὲ τοῦ λαβόντος εἰς ἄρνησιν, μετὰ πολλῶν δακρύων ὁ*[5] *ἀποστερηθεὶς τῇ παστάδι προσέδραμεν παρακαλῶν μὴ μόνῳ γενέσθαι πένθος* E *τὴν ἑορτήν. Δι' ἐνυπνίων τοίνυν ὁ μάρτυς ὀφθεὶς αὐτῷ ἔφη*[6] *· «Παῦσαι δὴ*[7] *τῶν ὀδυρ-*

17. — [1] *θαῦμα ς'* A 3. — [2] *om.* A 5. — [3] (*κ. χρ. π. κεκ.*) *κεχρυσωμένην* B 1, 2. — [4] *τῷ ναῷ ᾧ τιμᾶται ὁ μάρτυς add.* E. — [5] *παρατυχὼν* A 3, 5, B 1, 2, E. — [6] *μάχαιρα* A 3; (*τ. μ.*) *κειμένην* A 5, B 1, 2. — [7] (*τ. ἐ. α.*) *αὐτῆς* B 1, 2. — [8] *ἤτει τὸν μάρτυρα* E. — [9] *δὲ* A 3. — [10] *om.* A 3, 5, B 1, 2, E. — [11] *καὶ τοῦ κτήματος παρεχώρησεν add.* B 1, 2, E. — [12] *ἐπέβαλε* A 3, B 1. — [13] *μαχαίρη* A 5. — [14] *χεῖρα add.* A 3. — [15] *om.* B 1, 2. — [16] *ἔχ. αὐτὴν* A 5, B 1, 2. — [17] *χεῖραν* B 2. — [18] *αὐτόν* B 2. — [19] *ἐξιόντα* B 1, 2. — [20] *ἐγένετο* E. — [21] (*ὡς δὲ*) *om.* A 3, 5, B 1, 2, E. — [22] (*π. λ.*) *λαβεῖν καὶ αὖθις* A 5, B 1, 2, E. — [23] *add.* A 5, B 1. — [24] *ὥστε* A 3, 5, B 1, 2, E. — [25] *αὐτοῦ* E. — [26] *ἁπλ. κεχ. αὐτὸν* A 3. — [27] *λέγειν τε πρὸς αὐτὸν add.* A 3; *λέγοντα πρὸς αὐτὸν* A 5, B 1, 2. — [28] (*παραχ - ἅγιε*) *om.* B 2. — [29] *μοι add.* A 5, B 1. — [30] *χρ. μαχ.* A 3. — [31] *ὄρνεις* E. — [32] *μοι τοῦτο* A 3, 5. — [33] (*καὶ ἕτερα*) *om.* A 5, B 1, 2, E; *δὲ* A 3. — [34] *τε add.* A 3; *δὲ add.* E. — [35] (*καὶ π. - παραπ.*) *om.* A 5, B 1, 2. — [36] *ἀπῆλθε* E. — [37] *λυπούμενος* A 3. — [38] (*οὐ γὰρ*) *δὲ οὐκ* A 5, B 1, 2. — [39] *ἀπῆλθεν ἔχων* A 3, 5, B 1, 2, E. — [40] *μετάστασιν* A 3, E; (*μετὰ - διάστασιν*) *om.* A 5, B 1, 2. — [41] *γὰρ add.* B 1, 2; *δὲ add.* A 5. — [42] *om.* A 3. — [43] *τίς τε καὶ π. ἐστιν* A 3, B 1, 2. — [44] *σὺ add.* E; *σοι add.* A 3, 5, B 1, 2. — [45] *om.* A 5, B 1, 2. — [46] *οὕτων* A 3, 5, B 1, 2. — [47] *add. corr.* A 1; *om.* E. — [48] (*οὖν πῶς*) *ὅπως* A 5, B 1, 2; *πῶς* E. — [49] (*ὁ μάρτυς*) *om.* A 3, 5, B 1, 2, E. — [50] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [51] *πάλιν add.* A 3. — [52] (*θεωρήσατε - δριμύτητος*) *in marg. inf.* A 1.

18. — [1] *θαῦμα ζ'* A 3; *τελειουμένης* B 1. — [2] *om.* A 3, 5, B 1, 2, E. — [3] *om.* A 5, B 1. — [4] *om.* A 3, 5, B 1, 2, E. — [5] *om.* A 1. — [6] *om.* A 5, B 1, 2, E; *ὁ μάρτυς λέγει* A 3. — [7] *om.* A 3; *ἔφη add.* A 5, B 1, 2, E.

ε'. Περὶ τῆς μαχαίρας τῆς κεχρυσωμένης τῆς προσελθούσης τοῦ ἁγίου[1].

Μάχαιράν τις περικαλλῆ καὶ χρυσωμένην[2] *τῷ ἁγίῳ προσήνεγκεν*[3] *καὶ ταύτην ἔνδον*[4] *τῶν καγκέλλων*[5] *τῶν λειψάνων ἀνέθετο*[6]. *Παῖς δέ τις ταύτην θεωρήσας προσηλωθὲν κακοτρόπῳ βουλῇ*[7] *λαβεῖν ταύτην βουλόμενος καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο ταύτης· ὡς δὲ ἦλθεν ἐκβάλαι καὶ* F C *συστεῖλαι τὴν μάχαιραν, συνεκλείοντο τὰ κάγκελλα εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ*[8] *καὶ ἀπέσφιγγον αὐτὸν καὶ ἀπεκράτουν. Ἡνίκα δὲ ἀπέλυεν*[9] *τὴν μάχαιραν, καὶ τὰ κάγκελλα ἠνοίγοντο*[10]. *Παρεκάλει οὖν περὶ τούτου τὸν ἅγιον*[11], *ὥστε λαβεῖν αὐτήν, ταῦτα λέγων· «Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, σὺ οὐ χρήζεις αὐτήν· οὐδὲ γὰρ ὄρνεις ἐσθίεις οὐδ' ἄλλο τι*[12]. *» Καὶ ἡνίκα πάλιν ἤθελεν*[13] *ἐπᾶραι*[14] *αὐτήν*[15], *ὁμοίως ἐκρατεῖτο ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἕως οὗ*[16] *ἀπέλυεν αὐτήν· καὶ τότε μὲν οὐ παρεχωρήθη. Μετὰ δὲ ταῦτα*[17] *ἐπιφαίνεται ὁ ἅγιος τῷ προσμοναρίῳ τοῦ ἁγίου*[18] *καὶ τὸν παῖδα κατεμήνυσεν αὐτῷ, λέγων πρὸς αὐτόν· «Προσκαλεσάμενος τὸν παῖδα*[19] *τὸν πόθον ὃν ἔχει πλήρωσον καὶ δὸς αὐτῷ τὴν*[20] *μάχαιραν.» Ὅπερ καὶ ἐποίησεν τὴν τοῦ μάρτυρος κέλευσιν ἐκπληρώσας*[21].

ς'. Περὶ τοῦ χρυσίου τὸ δοθὲν εἰς φύλαξιν καὶ ἀρνησαμένου αὐτό[1].

Τῆς ἐτησίου μνήμης[2] *τοῦ μάρτυρος ἐπιτελουμένης, χρυσίον τίς τινι ἐν τῇ πανηγύρει καταπιστεύσας παρέθετο. Ἐκείνου δὲ μεταβληθέντος εἰς ἄρνησιν, ὁ τούτῳ τὸ χρυσίον παραθέμενος μετὰ*

ε'. — [1] *περὶ τῆς προσενεχθήσης μαχαίρας* M 2. — [2] *περικαλλὴν περικωσμιμένην ἐν χρυσίω* M 2. — [3] *προσ. τῷ ἁγίω* M 2. — [4] *ἔλθων* M 2. — [5] *κανκέλλων* M 1; *καγγέλλων* M 2 *et deinceps.* — [6] *ἀντέθετο* M 1; *ἔσω ἐν τῶ λειψάνω ἀπέθεντω* M 2. — [7] *om.* M 2. — [8] (*ταύτης - αὐτοῦ*) *καὶ ὡς ἦλθεν ἐμβαλεῖν τὴν χεῖρα αὐτοῦ συνέσφυγγον τὰ κάγγελα καὶ ἀπέσφυγγον τὰ κάγγελα* M 2. — [9] *ἀπέλυσεν* M 2. — [10] *ἀνοίγοντο* M 2. — [11] *τ. ἁ. π. τ.* M 2. — [12] *λαβεῖν ταύτην τιαῦτα λέγων ὅτι τάχα αὐτὸς οὐ χρίζει αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ ὄρνις θύεις* M 2. — [13] *ἦλθεν πάλιν* M 2. — [14] *τοῦ ἆρε* M 2. — [15] *πάλιν add.* M 2. — [16] *om.* M 2. — [17] *ταῦτα δὲ* M 2. — [18] *φαίνεται ὁ μάρτυς τῶ ἱερεῖ τοῦ ναοῦ αὐτοῦ* M 2. — [19] (*λέγων - παῖδα*) *καὶ ἐκέλευσεν ὅτι τοῦτον προσκαλεσάμενος* M 2. — [20] *τιαύτην add.* M 2. — [21] (*ἐποίησεν - ἐκπληρώσας*) *ἐγένετο* M 2.

ς'. — [1] *charta codicis* M 2 *lacera ; initio selectas tantum lectiones annotabimus.* — [2] *τελουμένης οὖν τῆς... μνήμης* M 2.

(1) Miraculum compendio narrat anonymus Studita, contac. *ιβ'*. Comm. praev. n. 36. In Menaeo quoque commemoratur : *νηπίοις χαρίζῃ συμπαθῶς τὰ αἰτήματα.* Comm. praev. n. 35.

-μῶν

A μῶν [8] καὶ μετὰ ἡσυχίας [9] προσέδρευε [10] τῇ αὐλῇ· καὶ ἐγὼ [11] τῶν ἐπιζητουμένων [12] ποιήσομαι τὴν μεθοδείαν [13].» Μετὰ δὴ [14] τοῦτο [15] δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι [16], καὶ ὁ ἐξαρνησάμενος ἦλθεν τρέχων αὐτομάτως [17]· εἶτα ἐν μέσῳ τῶν συνελθόντων ἐκεῖ [18] λαῶν [19], ἐν μέσῳ δήμων παντοδαπῶν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἀέρος [20] ἐξήρτητο, πᾶν [21] ἐξελάλει τὸ ἀληθὲς [22] καὶ [23] ὡς ἔκ τινων μαστίγων ἀναγκαζόμενος [24] ἔλεγεν [25] μένειν [26] τὴν παραθήκην [27] σώαν καὶ [28] ἀκεραίαν [29], πάντας δὲ [30] ἱκέτευεν τῶν βασάνων αὐτῷ συνεξαιτῆσαι τὴν ἔνδοσιν. Ἐκ τούτων ὁ μὲν [31] ἀπελάμβανεν ἃ [32] παρέθετο, τῷ δὲ ἐγίνετο [33] παραχρῆμα τῶν ἀλγηδόνων κατάπαυσις καὶ ἀπεχώρει [34] πλέον οὐδὲν παθών, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὸς οὐ μικρὸν κέρδος κτησάμενος, τὴν ἐξ ὧνπερ [35] ἐσωφρονίσθη [36] κατάνυξιν [37], ὡς καὶ [38] ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ τὸν μετὰ ταῦτα [39] διεκτελέσαι βίον. Τοιοῦτος ὁ μάρτυς ἐν ταῖς ὑπὲρ ἄλλων ἀγανακτήσεσιν.

reddere renuens vapulat.

Ὁρᾶτε δὲ αὖθις, οἷος ἐν τοῖς περὶ αὐτόν.

Miraculum VIII. Sacrilegi fures

19. Πονηρῶν [1] ἀνδρῶν σύστημα τῶν ἱερῶν ὑφελέσθαι [2] σκευῶν διενοήθη τὰ κάλλιστα. Καὶ πρῶτον μὲν ἦλθον ἐπὶ τὸ τόλμημα, κλεῖς [3] πρὸς τὰς θύρας μηχανησάμενοι καὶ πᾶσαν κακοτεχνίαν ἐπινοήσαντες. Ὡς δὲ [4] καὶ ἐνεδρεύσαντες ἀπὸ [5] ἑσπέρας ὅσα λαβεῖν ἴσχυσαν [6] συνάγοντες ἀπέφερον [7], τὰς θύρας δὲ [8] διανοίγειν ἐνόμιζον καὶ ἐξελθόντες ὁδοιπορεῖν [9] οὐκ ἐπαύσαντο περιτρέχοντες, ἕως [10] ἀναστάντες [11] οἱ φύλακες [12] τῆς αὐλῆς τῷ προνοοῦντι τῶν κατ' αὐτὴν τοὺς ἀνοσίους ἐξήγγειλαν [13]. Τί οὖν ἐκεῖνος [14]; τὸ μὲν πραχθὲν ἅπαν μετὰ ἀκριβείας ἐξήτασεν [15]. Μαθὼν δέ, ὅση [16] συνέσχε [17] τοὺς ἄνδρας [18] ἀορασία καὶ τύφλωσις, ἀρκεῖται [19] τοῦ [20] μόνον ἀπολαβεῖν ἅπερ [21] ὑπὸ τοῖς χιτωνίσκοις ἐκόμιζον, αὐτοὺς δὲ ἀφιήσιν ἀπελθεῖν [22], ποιήσας κακὸν οὐδέν, τοῦτο δὴ τοῦτο πάλιν ἐντειλαμένου τοῦ μάρτυρος καὶ πρός γε [23] ἔτι κελεύσαντος καὶ δοθῆναί [24] τι τῶν [25] πρὸς [26] ἀναγκαίαν αὐτοῖς [27] τροφήν [28], ὡς [25] ἀμηχανήσασθαι [29] ἅπαντα διὰ τὸ [30] καὶ αὐτοὺς ἐπαναγκάζειν τὴν ἔνδειαν [31] (1).

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

mitius dimittuntur.

Μὴ παραδράμωμεν δὲ καὶ ἑτέραν φιλανθρωπίαν, σὺν πολλῇ καὶ αὐτὴν ἐπιδειχθεῖσαν τῇ χάριτι [32].

Miraculum IX. Equo furtive sublato

20. Στρατιώτης [1] τις [2] ἦλθεν ἐπὶ τὴν ἱερὰν αὐλὴν [3] ἵππῳ ἐπικαθήμενος [4], οὐκ ἔχων [5] ὑπηρέτην. Ἐξ ἑνὸς δὲ [6] κίονος τῆς αὐλῆς τὸν ἵππον ἀπαγαγὼν κατ' ἰδίαν [7] προσέδησεν [8]· καὶ ἐπαναφωνήσας [9] τὸν μάρτυρα καὶ εἰπών·

— [8] (τῶν ὁδ.) θρηνῶν A 3. — [9] μεθ' ἡσυχίας E. — [10] προσεδρεύει A 5; ἐν *add.* B 1. — [11] *om.* E; σοι A 3,5. — [12] σοι *add.* B 1, E; ἐγὼ *add.* A 3, E. — [13] τὴν μεθ. ποιήσομαι A 5, B 1, 2, E. — [14] δὲ A 3, B 1, 2. — [15] *om.* B 1, 2. — [16] ἡμέρας B 1, 2. — [17] *om.* A 3. — [18] ἐκεῖσε A 3; ἐκείνων E. — [19] (ἐν μέσω - λαῶν) *om.* A 5, B 1, 2. — [20] (ἀπ' - ἀέρος) ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ὄχλου A 3; καὶ *add.* E. — [21] καὶ A 3. — [22] (ἐξ. τ. ἀλ.) φανερῶν τὴν ἀλήθειαν B 1, 2. — [23] *om.* A 5, B 1, 2, E. — [24] καὶ *add.* A 3. — [25] ἔτι *add.* A 3; γὰρ ἔτι *add.* E. — [26] μὲν εἶναι A 5; ἔτι *add.* B 1, 2. — [27] παρακαταθήκην A 5, B 1. — [28] (σ. κ.) *om.* A 3, 5, B 1, 2, E. — [29] ἀκέραιον A 5, B 1, 2. — [30] *om.* A 5, B 1, 2. — [31] πάντα *add.* B 1, 2. — [32] ἅπερ A 3. — [33] ἐγένετο A 3. — [34] ἀνεχώρει A 3, 5, B 1, 2. — [35] ὧν A 5, B 1. — [36] περιεσωφρονίσθη B 1. — [37] κατάστασιν A 3. — [38] ὥστε B 1. — [39] μεταῦτα B 2.

19. — [1] θαῦμα η' A 3. — [2] ἀφελέσθαι B 1. — [3] καὶ A 3, B 1. — [4] ὥστε A 3. — [5] ἀφ' A 3, 5, B 1, 2. — [6] ἐξίσχυσαν A 3, 5, B 1, 2. — [7] ἐπεφαίνοντο A 3. — [8] τε A 5, B 1, 2. — [9] καὶ *add.* A 3, 5. — [10] οὐ *add.* A 3. — [11] διαναστάντες A 3, 5, B 1, 2. — [12] θοιροιφύλακες A 3; θυροφύλακες A 5; γύρωθεν φύλακες B 2; γυροφύλακες B 1. — [13] προσήγγειλαν A 3, 5, B 1, 2. — [14] κἀκεῖνος A 3, 5, B 1, 2; τί *add.* A 3, 5. — [15] ἐξέτασεν B 2; ἐξίστασεν A 3. — [16] ὅσον A 3. — [17] συνεῖχε B 1, 2. — [18] (τ. ἄ.) αὐτοὺς A 3. — [19] ἀρκεῖσθαι A 5, B 1. — [20] τὸ A 3, 5, B 1, 2. — [21] ἃ *add.* B 2. — [22] οὐ A 3. — [23] (ἀπ. - πρός γε) τοῦτο τοῦ μάρτυρος ἐντειλαμένου ἀλλὰ καὶ A 5, B 1, 2. — [24] αὐτοῖς *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [25] *om.* A 3. — [26] τὴν *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [27] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [28] τρυφὴν A 5. — [29] μηχανίσασθαι A 3. — [30] (δ. τ.) *om.* A 3. — [31] (ὡς - ἔνδ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [32] (σὺν - χάριτι) *om.* A 5, B 1, 2.

20. — [1] θαῦμα θ' A 3. — [2] *om.* B 1, 2. — [3] τοῦ μάρτυρος *add.* A 3. — [4] ἔφιππος A 5, B 1, 2. — [5] δὲ *add.* A 3. — [6] *om.* A 3. — [7] (κ. ἰδ.) *om.* A 3. — [8] (ἐξ - προσέδησαν) κατ' ἰδίαν οὖν ἀπαγαγὼν τὸν ἵππον προσέδησεν ἐξ ἑνὸς κιόνος A 5, B 1, 2. — [9] ἐπιφωνήσας B 2.

C δακρύων πρὸς τὸν μάρτυρα κατέφυγεν. Φαίνεται οὖν ταῦτα κατ' ὄναρ ὁ ἅγιος λέγων· «Παῦσαι τὸν ὀδυρμὸν καὶ ἐγώ σοι τὸ ἐπιζητούμενον παρέχω.» Εὐθέως οὖν ὁ ἀρνησάμενος ἦλθεν ἐλαυνόμενος τρέχων καὶ μέσον τοῦ ἐκεῖσε ὄντος ναοῦ ὥσπερ ἀπό τινων ὑψούμενος ἐν τῷ ἀέρι [3] ἀπεκρεμάσθη, ὡς ἔκ τινων [4] ἀοράτων μαστίγων ἀναγκαζόμενος· καὶ ὁμολογῶν [5] τὴν ἀλήθειαν καὶ λέγων εἶναι ἀκέραιον [6] τὴν παραθήκην, ἣν ἔθηκάς μοι· καὶ [7] πάντας παρεκάλει, ὥστε τῶν βασάνων [8] ἄνεσιν αὐτῷ [9] αἰτήσασθαι. Ἀπολαβόντος οὖν τοῦ ἀποστερηθέντος τὸ χρυσίον [10], εὐθέως [11] καὶ τῷ βασανιζομένῳ ἡ παῦσις τῶν ἀλγηδόνων ἐγένετο· ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον ἐπορεύθη ἐν τῷ αὐτοῦ οἴκῳ αἰνῶν καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν τὸν μεγαλύναντα τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα [12]. F

ζ'. Περὶ τοῦ στρατιώτου τοῦ ἐλθόντος εἰς προσκύνησιν τοῦ ἁγίου [1].

Στρατιώτης τις ἦλθεν ἐφ' ἵππου [2] τοῦ εὔξασθαι ἐν τῷ ναῷ [3] τοῦ [4] μάρτυρος· καὶ μὴ ἔχων τινὰ [5] μεθ' ἑαυτοῦ προσέδησεν ἔξω τῆς αὐλῆς τὸν ἑαυτοῦ ἵππον [6], εἰρηκὼς πρὸς τὸν ἅγιον τοῦ αὐτὸν παραφυλάξαι [7] καὶ δὴ εἰσελθόντος αὐτοῦ τὴν εὐχὴν ἐκτελέσαι [8]. Παρεγένετό [9] τις ἕτερος καὶ θεωρήσας τὸν ἵππον δεδεμένον, παρεκάλεσεν τὸν ἅγιον [10] παραχωρῆσαι [11] τοῦ [12] ἐπᾶραι τὸν

[3] ἐν μέσω τοῦ ἐκεῖσε ἀναριθμίτου λαοῦ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἀέρος εἰς ὕψος M 2. — [4] τινος M 1. — [5] ἐξομολογῶν M 2. — [6] (ε. ἀκ.) *om.* M 2. — [7] (ἣν - καὶ) ἴναι ἀκέρεον M 2. — [8] δι' αὐτῶν *add.* M 2. — [9] *om.* M 2. — [10] χρέος M 2. — [11] εὐθὺς M 2. — [12] (ὁ δὲ - θεράποντα) *om.* M 2.

ζ'. — [1] (ἐλθόντος - ἁγίου) ἀπολέσαντος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον M 2. — [2] ἵππω M 2. — [3] εἰς τὸν ναὸν M 2. — [4] ἁγίου *add.* M 2. — [5] τινὰς M 1. — [6] τὸν ἱ. ἑ. ἔξω τῆς αὐλῆς M 2. — [7] διαφυλάξαι αὐτὸν M 2. — [8] ἐν τῶ ναῶ τὴν εὐχὴν ἐκπληρῶσαι M 2. — [9] παραγίνεται δέ M 2. — [10] τοῦ Χριστοῦ *add.* M 2. — [11] αὐτὸν *add.* M 2. — [12] τοῦ λα...αι M 2.

(1) Cum his conferenda sunt quae leguntur in Vita S. Euthymii *BHG*. 647, 648, c. 58, in Νέα Σιών, t. XII (1912), p. 800.

« Σοὶ

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

«Σοὶ[10] τούτου[11] καταπιστεύω τὴν φυλακήν,» αὐτὸς[12] κατελάμβανεν τὸν ναόν, τὴν εὐχὴν[13] δι' ἣν ἥκεν ἀποδιδούς[14]. Ὡς δὲ ἐκείνην ἐπιτελέσας πάλιν ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέστρεψεν, ἐκποδὼν ἦν[15] ὁ ἵππος, ἑτέρου τινὸς καὶ λύσαντος καὶ μετὰ πολλῆς ἀπελάσαντος τῆς σπουδῆς[16]· πλὴν ἀλλὰ γὰρ[17] κἀκεῖνος οὐ πρότερον ἐπεχείρησεν τῷ τολμήματι, πρὶν δεηθῆναι τοῦ μάρτυρος παραχωρῆσαι λαβεῖν αὐτῷ, χρήζοντι μὲν ἔχειν ἵππον, οὐ[18] δυναμένῳ δὲ διὰ πενίαν ὠνήσασθαι. Καὶ[19] ὁ μὲν τὸν ἵππον ἐπιζητῶν κατεβόα[20] περιφανῶς[21], ἀπῄτει[22] τὴν παραθήκην, ἐξετραγῴδει[23] καὶ αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ πενίαν[24]. Ὁ μάρτυς δὲ φιλοφρόνως[25] καὶ τὰ τοιαῦτα[26] καταδεξάμενος τῷ προστατοῦντι τότε[27] τῆς αὐλῆς δοῦναι μὲν[28] ἵππον τῷ στρατιώτῃ προσέταξεν ἐκ[29] τῶν κομισθέντων εἰς προσφοράν, τὸν δὲ ἀπελαθέντα[30] μηκέτι[31] ἐπιζητεῖν μήτε φανέντα αὐτὸν ἀναλαβεῖν[32] πάλιν[33]· αὐτὸν γὰρ κἀκεῖνον τῷ εἰληφότι χαρίσασθαι διὰ τὸ συμπαθῆσαι πτωχεύοντι[34].

alius a sancto sufficitur.

B

D

Φέρε[33] οὖν[35] ἀκούσατέ τι[36] καὶ ἄλλο[37] θαυμαστὴν[38] ἔχον ἀπόδειξιν[39] τῆς τοῦ μάρτυρος εὐηκόου συμπαθείας[40].

Miraculum X. De bove in oblationem adducto.

21. Ἄνθρωπός[1] τις[2] θυσίαν αὐτῷ κομίζων[3], αὐλισθεὶς ἔν τινι χωρίῳ τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν χόρτον ὠνήσασθαι[4] πρὸς τροφὴν ἐδεήθη τοῦ θύματος[5]· ἄνευ δὲ πράσεως παρασχών τις τὸ αἰτηθὲν ηὔξατο τῆς θυσίας[6] τι καὶ αὐτῷ[7] προσγραφῆναι μέρος. Ἧκεν τοίνυν εἰς τὸν ναὸν ὁ τὸ δῶρον ἄγων· καὶ φθάσας ὁ μάρτυς καταμηνύει τῷ ἱερεῖ μὴ παρὰ μόνου δέξασθαι[8] τὴν θυσίαν τοῦ ἄγοντος[9]· εἶχεν[10] γὰρ[11] καὶ κοινωνόν. Τούτων[12] ἐξαγγελθέντων, ὁ ἄνθρωπος ἐδυσχέραινεν, ἐσχετλίαζεν, οὐκ εἶχεν τί καὶ[13] διανοηθῆναι πρὸς τὸ τῶν λεγομένων παράδοξον[14], ἕως[15] τὰ πάντα διερευνῶν ἀναμιμνήσκεται[16] τοῦ δεδωκότος αὐτῷ[17] τοῦ μικροῦ χόρτου τὴν δωρεάν[18]· καὶ οὕτω τὸν μὲν[19] προσεκαλέσατο καὶ παρῆν· εὐμενῶς δὲ τὴν προσφορὰν ὁ[20] μάρτυς παρ' ἀμφοτέρων[21] ἐδέχετο[22]· καὶ οὕτως οἴκαδε ὑποστρέψαντες ἀμ-

E

[10] σὺ A 3. — [11] τοῦτον B 2. — [12] αὐτοῦ B 2. — [13] τε *add.* A 3. — [14] ἀποδοὺς A 5. — [15] ἵν' A 3. — [16] τινὸς στρατιώτου λύσαντος αὐτὸν καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἀπελάσαντος A 3; τινὸς στρατ. μετὰ π. ἀπελ. σπ. A 5, B 1, 2. — [17] (ἀλλὰ γὰρ) *om.* A 5, B 1, 2; καὶ *add.* A 3. — [18] μὴ A 3. — [19] τίνα οὖν ἦν ἐπὶ τούτοις καὶ τὰ ἑξῆς A 3. — [20] τοῦ μάρτυρος *add.* A 3. — [21] (οὐ πρότερον - περιφανῶς) δεηθεὶς τοῦ μάρτυρος τοῦτο πεποίηκε διὰ πενίαν οὐ δυνάμενος ὠνήσασθαι· ἐπὶ τούτοις οὖν κατεβόα τοῦ μάρτυρος ὁ τὸν ἵππον ἀπολέσας καὶ A 5, B 1, 2. — [22] ἀπετῶν A 3. — [23] δὲ *add.* B 1. — [24] (καὶ - πενίαν) τὴν ἑαυτοῦ καὶ αὐτὸς πενίαν (καὶ *add.* B 1) ὤμνυε (τε *add.* A 3) μὴ ἀποστήσεσθαι (ἀποστῆναι A 5) τοῦ ναοῦ πρὶν ἀνασώσει (ἀνασωθῆναι A 3) τὸ ἀπολλώμενον A 3, 5, B 1, 2. — [25] φ. δὲ ὁ μ. A 5, B 1, 2. — [26] (κ. τ. τ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [27] *om.* A 5, B 1, 2; τῶν ἐπὶ *add.* A 3. — [28] *om.* A 5, B 1, 2. — [29] *om.* A 1. — [30] ἀπελθόντα A 3. — [31] μήτε B 1; μηδὲ B 2; μὴ A 5. — [32] ἀπολαβεῖν B 1; ἀναλαμβάνειν A 3.

— [33] *om.* A 3. — [34] (αὐτὸν γὰρ - πτωχ.) διὰ τὴν προσοῦσαν πενίαν τῷ ἐπάραντι αὐτὸν (τῷ ἔχοντι A 5) A 5, B 1, 2. — [35] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [36] *om.* B 1, 2. — [37] ἄλλον A 5; τε *add.* A 3. — [38] θαυμαστότερον A 5, B 1, 2. — [39] (ἔχ. ἀποδ.) διὰ A 5, B 1, 2. — [40] δυνάμεως A 3, 5, B 1, 2.

21. — [1] θαῦμα ι' A 3. — [2] βοῦν εἰς A 3, 5, B 2; εἰς B 1. — [3] προσκομίζων A 5. — [4] τὰ *add.* A 3. — [5] τοῦ θ. ἐδ. A 3. — [6] μέρος *add.* A 5, B 1, 2. — [7] καὶ αὐτῷ τι A 3. — [8] προσδέξασθαι A 3, 5, B 1, 2. — [9] ἀγαγόντος A 3. — [10] ἔχειν A 3, B 1, 2. — [11] αὐτὸν *add.* A 3, B 1, 2; αὐτὸν ἔχειν A 5. — [12] δὲ *add.* A 3. — [13] *om.* A 5, B 1, 2. — [14] (πρὸς - παράδ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [15] καὶ ὡς A 3. — [16] διερευνήσας ἐμνήσθη A 5, B 1, 2. — [17] *om.* A 5. — [18] τὴν μικρὰν δωρεὰν τοῦ χόρτου A 5, B 1, 2. — [19] (οὕτ. - μὲν) οὕτως αὐτὸν εἰς τὴν (*om.* B 1) θυσίαν A 5, B 1, 2. — [20] (καὶ παρ. - ὁ) ὁ δὲ A 5, B 1, 2. — [21] (παρ' ἀμφ.) τὸ δῶρον A 5, B 1, 2. — [22] ἐδέξατο A 5, B 1; προσεδέξατο B 2.

ἵππον αὐτοῦ[13]· ὅπερ καὶ ἐποίησεν[14]· τοῦ δὲ κυρίου τοῦ ἵππου μετὰ τὸ πληρῶσαι[15] τὴν εὐχὴν[16] ἐξελθόντος καὶ μὴ εὑρηκότος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον[17] ἤρξατο θλίβεσθαι καὶ ἀποδύρεσθαι καὶ ἐγκαλεῖν περὶ τούτου τῷ μάρτυρι[18], προβαλλόμενος δὲ[19] τὴν ἑαυτοῦ πενίαν. Ἐπιφαίνεται οὖν ὁ ἅγιος τῷ φροντιστῇ[20] τοῦ ναοῦ αὐτοῦ καὶ κελεύει δοθῆναι[21] αὐτῷ τὸν προσενεχθέντα αὐτῷ ἵππον, παραγγείλας αὐτῷ ἵνα τὸν ἵππον[22], ὃν ἀπώλεσεν, μηκέτι αὐτὸν ἀπολαμβάνῃ[23], διότι αὐτὸς καὶ τῷ ἐπάραντι κεχάριστο· ὅπερ καὶ[24] ἐγένετο τῇ συνεργείᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου.

C F

θ'. Περὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ προσφέροντος βοῦν εἰς θυσίαν[1].

Ἄνθρωπός τις βοῦν εἰς θυσίαν τῷ μάρτυρι κομίζων, αὐλισθεὶς[2] ἔν τινι χωρίῳ[3] κατὰ τὴν ὁδὸν χόρτον ὠνήσασθαι πρὸς τροφὴν ἐδεήθη[4] τοῦ θύματος· ἄνευ δὲ πράσεως παρασχών <τις[5]> τὸ αἰτηθέν[6], ηὔξατο τῆς θυσίας καὶ αὐτῷ τι μέρος[7] ἐλθόντι εἰς τὸν ναὸν μνημονεῦσαι[8]. Ἐλθὼν δὲ οὗτος[9] εἰς τὸν ναόν, ἤρξατο διανέμειν τὸ δῶρον[10]· ὁ δὲ ἅγιος καταμηνύει αὐτὸν τῷ προσμοναρίῳ[11] μὴ παρὰ μόνου[12] δέξασθαι τὴν θυσίαν τοῦ προσφέροντος[13]· ἔχειν[14] γὰρ αὐτὸν καὶ κοινωνόν[15]. Τούτων οὖν ἐξαγγελθέντων[16] παρὰ τοῦ προσμοναρίου[17], ὁ[18] τὴν θυσίαν προσφέρων[19] ἐδυσχέραινεν καὶ[20] ἐσχετλίαζεν καὶ οὐκ εἶχεν τί διανοηθῆναι πρὸς τὸ λεγόμενον παράδοξον. Ὡς οὖν πάντα ἐν ἑαυτῷ διερεύνα[21], ἀναμνήσκεται[22] τοῦ δεδωκότος αὐτῷ τοῦ[20] μικροῦ χόρτου τὴν δωρεάν· καὶ οὕτως αὐτὸν προσεκαλέσατο καὶ ἀμφότεροι πρὸς τὸν ναὸν τοῦ μάρτυρος τὴν θυσίαν προσέφερον αἰνοῦντες τὸν Θεὸν τὸν δοξάσαντα τὸν ἑαυτοῦ μάρτυρα Θεόδωρον[23].

[13] *om.* M 2. — [14] πεποίηκεν M 2. — [15] πληρώσαντος M 2. — [16] καὶ *add.* M 2. — [17] καὶ τὸν ἵππον μὴ εὑρικότος M 2. — [18] τὸν μάρτυρα M 2. — [19] καὶ M 2. — [20] προσμοναρίῳ M 2. — [21] δεθῆναι M 2. — [22] ////////// M 1. — [23] ἀπολαμβάνειν M 1. — [24] μηκέτι τὸν ἵππον ὃν ἀπόλεσεν ἐπιζητεῖν ἀλλὰ καὶ εὗρει αὐτὸν μηκέτι αὐτὸν ἀπολαμβάνει διότι αὐτὸς καὶ τὸ ἐπάραντι αὐτῶ κέχρειται ὃ δεῖ κ... M 2, *cetera desunt.*

θ'. — [1] <.....> ἐνέγγοντος τὸν βοῦν <.....> ἁγίω M 2, *ubi ob chartam laceram nonnulla desunt.* — [2] αὐλίσθη M 2. — [3] χρόνω τῶ M 2. — [4] ἐπορευ... M 2. — [5] *om.* M 1, *supplevi*; .... ασχὸν τι M 2. — [6] τῶ αἰτιθέντι M 1; τῶ ἐτιθέν M 2. — [7] ηύξατο <.....> τῆς θυσίας τι καὶ αὐτῶ προσγρα<φῆναι μ>έρος M 2. — [8] (ἐλθόντι - μνημονεῦσαι) *om.* M 2. — [9] ἐλθο/////τι δὲ τοῦτο M 1; ἦλθεν τίνην καὶ M 2. — [10] (ἤρξατο - δῶρον) δῶρον ἄγων M 2. — [11] τὸ προσμονη M 1. — [12] (μὴ π. μ.) *om.* M 2. — [13] φαίρωντος M 2. — [14] εἶχε M 1. — [15] <...> ωρὸ M 2. — [16] τούτονι ἐξαγγέλλεσθαι τὸν M 1; τούτων οὖν αὐτῶ ἀνα <.....> των M 2. — [17] παρ' αὐτοῦ πρόσμον M 1; (π. τ. π.) *om.* M 2. — [18] ὁ δὲ M 1. — [19] (ὁ - προσφέρων) *om.* M 2. — [20] *om.* M 2. — [21] ἕως <...> διέρευνον M 2. — [22] ἀναμιμνείσκεσθαι M 2. — [23] (αὐτὸν - Θεόδωρον) τὸ μὲν πρὸσεκαλέσατω εὐμενός δὲ τὴν προσφορὰν ἀμφοτέρων ἐδέχετο M 2.

-φω

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

A φω ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ τὸν μάρτυρα αὐτοῦ Θεόδωρον [23]. Τοσαύτη φροντὶς αὐτῷ [24] τοῦ μηδὲν [25] ἀκερδὲς γίνεσθαι [26] κατὰ πίστιν πραττόμενον [27].

Miraculum XI. Furta

Zach. 5, 1-4.

22. Ἀκούσατε [1] τοίνυν [2] καὶ τὸ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους τῷ μάρτυρι δοθὲν [3] παρὰ τῆς συνεργούσης αὐτῷ [4] δυνάμεως (1) · ὡς γὰρ καὶ τὴν δρεπάνην τὴν κατὰ τῶν κλεπτῶν ἐκ Ζαχαρίου τοῦ θεοφόρου παραλαβών, τὴν δὲ [5] αὐτὴν καὶ κατὰ τῶν οἰκετῶν τῶν [6] ἀποδιδρασκόντων ἐγχειρισθείς, οὕτως ἁπανταχοῦ [7] τῶν μὲν ἐλέγχει τὰ κακουργήματα, τῶν δὲ [8] συνδεσμεῖ τοὺς πόδας · καὶ ἐάν ποτέ τις [9] προσδράμῃ [10] αὐτοῦ τῷ ναῷ καὶ ζητῇ [11] ἢ [12] μήνυσιν συλῶν [13] ἢ οἰκετῶν δρασμὸν ἐπισχεθῆναι δεόμενος, ἀρκεῖ πρὸς [14] τούτων [15] ἑκάτερον σφραγῖδα μικρὰν ἐκ κηροῦ λαβεῖν καὶ εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ταύτην [16] ἐνθησαυρίσασθαι, καὶ δι' ἐκείνης ὁ μὲν ὑποχειρίους ποιήσεται [17] τοὺς συλήσαντας, ὁ δὲ ὡσαύτως τοὺς ἀποδράσαντας [18]. Ἔχει μὲν οὖν ὡς ὁρᾶτε καὶ τῶν εἰρημένων ἕκαστον παραδοξοποιίας οὐ τῆς τυχούσης [19] ἀπόδειξιν [20].

servosque fugitivos sanctus indicat.

Laudatio auct. Chrysippo

Miraculum XII. In Urbe regia

23. Νυνὶ [1] δὲ εὔκαιρον τῇ [2] περὶ τούτου [3] προσαποδοῦναι μνήμῃ καὶ βασιλικὴν ὡς εἰπεῖν προσθήκην, οὐ διὰ μόνον τὸ ὑπερβεβηκὸς τῆς ἐν τῇ παραδοξοποιΐᾳ [4] λαμπρότητος, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ἑαυτοῦ [5] τοῦ [6] τῆς βασιλείας ἐνδιαιτήματος [7] ... αὕτη γὰρ [6] μάλιστα προφανὴς γέγονεν [8] ἡ θεωρία τῆς διηγήσεως [9]. Ἐξέστω δέ μοι [6] μικρὸν ἄνωθεν περὶ αὐτῆς εἰπεῖν [10]. Ἡ πόλις ἡ μέχρι νῦν [11] μόνη διαφυλάξασα τὸ βασιλικὸν [12] σκῆπτρον ἀκέραιον, δοίη δὲ τοῦτο [6] αὐτῇ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν [13] καὶ εἰς τὸν ἑξῆς ἅπαντα χρόνον [14], ἐκείνη τοίνυν ἡ τῆς οἰκουμένης κορυφὴ [15] ὡς μὲν ἀνθρώπων [16] πόλις πολλοῖς [17] περιέπεσεν [18] οὐκ ὀλιγάκις [19] παθήμασιν, ὡς δὲ θεοφιλὴς ἀεὶ τοὺς κινδύνους τοὺς ἀπὸ τῶν συμβάντων [20] διέφυγεν. Ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ πρῴην αὐτὴν κατέλαβεν [21] ἐμπρησμός (2), τί ποιεῖ πάλιν [22] ὁ αὐτὸς οὗτος [23] θαυματουργός; ναὸν

B [23] (καὶ οὕτως - Θ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [24] ἦν *add.* A 3. — [25] μηδενὶ κατὰ A 3. — [26] γενέσθαι A 3, 5, B 1; τινι πίστει *add.* A 5, B 1, 2. — [27] διαπραττόμενον A 5, B 1, 2.

22. — [1] θαῦμα ια' A 3. — [2] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [3] τὰ διάφανέστατα δωριθέντα (διαφανέστατα δωρηθὲν B 1, 2) ὑπὲρ (ὑπὸ A 5) τοὺς ἄλλους τῷ μάρτυρι A 3, 5, B 1, 2. — [4] θείας *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [5] *om.* A 5, B 1, 2. — [6] *om.* B 1. — [7] πανταχοῦ B 2. — [8] *om.* A 3. — [9] καὶ ἐν ὁποίῳ τις ἂν (*om.* A 3.) αὐτοῦ A 3, 5, B 1, 2. — [10] ποτε συνδράμῃ A 3. — [11] (κ. ζ.) *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [12] *om.* A 3. — [13] σκύλων B 1; ἐπιζητῶν *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [14] *om.* B 1. — [15] B 2; τοῦτον A 1, 3, 5, B 1. — [16] *om.* B 1, 2; τ. οἰκ. A 5. — [17] ποιεῖ B 1, 2; ποιήσει A 5. — [18] ὁ δὲ - ἀποδρ. *om.* B 2. — [19] (ὡς - τυχ.) ἑκάστη πρᾶξις παράδοξον B 1, 2. — [20] ἔλθομεν οὖν (δὲ A 5) εἰ δοκεῖ εἰς ἑτέραν ἀπόδειξιν A 5, B 2. E

23. — [1] θαῦμα ιβ' A 3. — [2] τι A 3. — [3] τούτων A 3. — [4] (ὑπερβ. - παραδ.) ὑπερβάλον τῆς ἐν τῇ πράξει A 3. — [5] ὑπ' αὐτοῦ A 3. — [6] *om.* A 3. — [7] *nonnulla desunt ut videtur.* — [8] γέγ. προφαν A 3. — [9] ἐξηγήσεως A 3. — [10] (νυνὶ - εἰπεῖν) *om.* A 5, B 1, 2. — [11] νυνὶ A 3. — [12] βασίλειον A 3, B 1. — [13] (ὁ ἀλ. Θ. ἡμ.) *om.* A 3. — [14] (δοίη - χρόνον) *om.* A 5, B 1, 2. — [15] ἡ κεφαλὴ A 5, B 1, 2. — [16] πολλυάνθρωπος A 3. — [17] πολλάκις *add.* A 5, B 1, 2. — [18] καὶ *add.* A 3. — [19] (οὐκ ὀλ.) τοῖς B 2; *om.* A 5, B 1. — [20] (τοὺς - συμβ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [21] κατέβαλεν B 1; αὐτὴν *add.* A 5, B 2. — [22] τί πάλιν παράδοξον ποιεῖ A 3; τί παράδ. ποιεῖ A 5, B 1, 2. — [23] (ὁ - οὔτ.) αὐτὸς οὗτος πάλιν A 5, B 1; αὐτὸς πάλιν οὗτος B 2.

ι'. Περὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δοθείσης καὶ χάριτος καὶ ἐνεργείας τῷ μάρτυρι [1].

Ἀκούσατε, ἀδελφοί [2], τὸ διαφανὲς καὶ κάλλιστον τὸ δωρηθὲν δώρημα [3], ὑπὲρ τοὺς ἄλλους τῷ μάρτυρι παρὰ τῆς ἐνεργούσης ἐν [4] αὐτῷ θείας [5] δυνάμεως. Οὗτος [6] γὰρ [7] τὴν δρεπάνην τὴν κατὰ τῶν κλεπτῶν ἐκ [8] Ζαχαρίου τοῦ θεοφόρου [9] παραλαβὼν τὴν αὐτὴν [10] κατὰ τῶν οἰκετῶν τῶν [11] ἀποδιδρασκόντων ἐγχειρισθείς, οὕτως πανταχοῦ τῶν μὲν ἐλέγχει τὰ κακουργήματα, τῶν δὲ συνδεσμεῖ [12] τοὺς πόδας, καὶ ἐν οἵῳ δ' ἄν τις προσδράμῃ ἐν τῷ αὐτοῦ ναῷ ἐπιζητῶν ἢ μήνυσιν σκύλων ἢ οἰκετῶν [13] δρασμὸν ἐπισχεθῆναι [14] δεόμενος, ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο [15] ἑκάτερον σφραγῖδα μικρὰν λαβεῖν [16], καὶ εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ταύτην ἐνθησαυρίσασθαι · καὶ δι' ἐκείνης ὁ μὲν ὑποχειρίους C ποιήσεται [17] τοὺς συλήσαντας, ὁ δὲ ὡσαύτως τοὺς ἀποδράσαντας ἔχει. Ὡς ὁρᾶτε, καὶ τῶν εἰρημένων F ἕκαστον τὴν παραδοξοποιΐαν τῆς [18] τυχούσης ἀποδείξεως ἔχει, ὅτι αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν πρέπει τιμὴ καὶ προσκύνησις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων · ἀμήν.

η'. Περὶ τοῦ ἐμπρησμοῦ τοῦ γεναμένου ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ βασιλευούσῃ [1] πόλει [2].

Ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλευομένῃ πόλει [3] διά τινα πάντως παιδείαν συνέβη γενέσθαι ἐμπρησμὸν μέγα [4] καὶ φοβερόν, καὶ πλεῖσται οἰκίαι μετὰ τῶν οἰκούντων κατεφλέχθησαν. Ἦν δὲ ἐν αὐτῇ εὐκτήριον [5] τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου καὶ ἐγγὺς αὐτοῦ οἰκία μεγάλη, διαφέρουσα Σταυ-

ι'. — [1] περὶ τοῦ μέχρι τοῦ νῦν προσευχομένου M 2. — [2] *om.* M 2. — [3] (καὶ - δώρημα) τὰ δωριθέντα M 2. — [4] συνεργούσης M 2. — [5] *om.* M 2. — [6] ὡς M 2. — [7] καὶ *add.* M 2. — [8] καὶ M 2. — [9] Θεοδωρου M 1. — [10] τὴν δεαιτὴν καὶ M 2. — [11] *om.* M 2. — [12] συνδυμεῖν M 2. — [13] καὶ ἐν ᾧ ἰόν τις τὸ αὐτῶ ναῶ ἐμεινήσει σκήλων ἐπιητῶν ἢ οἰκετῶν M 2 *qui hic abrumpitur.* — [14] ἐπεσχεθῆναι M 1. — [15] τούτων M 1. — [16] ἑκατέρων M 1. — [17] ποιήσηται M 1. — [18] *legendum videtur* οὐ τῆς M 1.

η'. — [1] βασιλευώσῃ M 1. — [2] (θ. β. π.) Κωνσταντινουπόλει M 2. — [3] Κωνσταντινουπόλει M 2, *ob chartam laceram nonnulla desunt.* — [4] *ita* M 1. — [5] οἰκητήριον M 1; (κατεφλ. - εὐκτ.) φλεχθῆναι εὐκτήριος δὲ ἦν [....] τοις οἶκος M 2.

(1) Haec rhythmice anonymus Studita, contac. ι'. Comm. praev. n. 36. Mirum sane est Chrysippum, qui duodecim miracula narrare in animo habuit (infra, c. 26), loco undecimi communia quaedam de furtis et profugis servis detegendis attulisse. Narrationem de fugitivo ad dominum reducto, qualis refertur in oratione Philothei, c. 6 (Comm. praev. n. 39 et infra), omisso, ut patet, Iosephi Hymnographi nomine, tum in primo libello Miraculorum exstitisse, tum in ipsa Chrysippi laudatione, e qua, casu an consulto nescio, deleta fuerit, coniectura est haud improbabilis. De his etiam obiter Theodorus Pediasimus *BHG*.1773, Treu, p.23 : τὸ περὶ τοὺς παῖδας διδράσκοντας φυγῆς ἀποτρεπτικόν. Item Iohannes Euchaïtensis *BHG*. 1771, Lagarde, p. 133 : δραπετεύει τις οἰκέτης; ἐπέχει. Menaeum : μάταιον δρασμὸν ἐπέχεις οἰκετῶν. Comm. praev. n. 35. — (2) De his et anonymus Studita, contac. γ'. Comm. praev. n. 36.

ἐν

Laudatio auct. Chrysippo — S. Theodori oratorium et Sphoracii aedes

ἐν αὐτῇ πρότερον ἔχων ἐτύγχανε [24] μικρόν τινα [25] καὶ ἀφανῆ, συνήπτετο δὲ ὁ ναὸς αὐλῇ παμμεγέθει τε καὶ [26] διαπρεπεῖ, τὴν τοῦ κεκτημένου μεγαλειότητα [27] τῆς ἐν τῇ αὐλῇ [28] ἐμφανιζούσης [29] κατασκευῆς [30] (1) · ἦν γὰρ καὶ ἡ αὐλὴ [31] ἀνδρὸς διὰ πάσης ἐληλυθότος ὑπεροχῆς [32] · πλὴν ἀλλὰ καὶ τοσοῦτος ὢν [33] ἐν τοῖς κατὰ τὴν κοσμικὴν ἀξίαν πλέον [34] φιλοτιμεῖται τοῖς ἐκ τοῦ ζήλου τῆς πίστεως καὶ προτιμᾷ Χριστοῦ δοῦλος [35] μᾶλλον ἢ πατὴρ βασιλέων [36] ἐπονομάζεσθαι [37], προτιμᾷ τῶν μαρτύρων μᾶλλον [38] ἀκούειν ὁμόκληρος ἢ τῶν ὑπάτων ἰσόθρονος (2) · καὶ [39] ὅσα μὲν ἔτι [40] ἕτερα κοσμεῖ τὸν ἄνδρα πλεονεκτήματα, τῆς ἐν τῷ βίῳ σεμνότητος ἡ ἀκρίβεια [41], μοναδικῆς ἐγκρατείας κατόρθωσις, φιλοτιμία [42] πρὸς ἐλεημοσύνην [43], ὑπατικὴ συμπάθεια περὶ [44] τοὺς ἐν ἀνάγκαις [45] ὄντας [46] καὶ θλίψεσιν, ἀνεμπόρευτος [47] προστασία καὶ Θεῷ διὰ πάντων εὐάρεστος, ταῦτα μὲν οὐ καιρὸς [48] φῆσαι [49] νῦν οὐδὲ [50] ἡ προκειμένη παρέχει λέγειν ὑπόθεσις · τοῦτο οὖν [51] εἰς τὸ παρὸν ἐξαρ-
B κείτω [52] τῷ ἀνδρὶ πρὸς τὴν τῆς αὐτοῦ πολιτείας ἀπόδειξιν · ἐκ γὰρ τοῦ κρασπέδου εὐαγγελικῶς ὅλον τὸ ὕφασμα νοεῖται [53].

incendio conflagrantur,

24. Ὡς γὰρ περιεκύκλου μὲν [1] τὴν αὐλὴν ἡ φλὸξ ἔνθεν καὶ ἔνθεν [2], ποταμοῦ δίκην πηγάζουσα, τῇ δὲ εἰς ὕψος ἀναδρομῇ [3] καὶ τὸ τῆς καμίνου τῆς κατὰ Βαβυλῶνα [4] μέτρον οὐ μικρὸν ὅσον [5] ὑπερηκόντιζεν · καὶ οὐδὲν ἦν ὃ μετὰ πολλοῦ τοῦ [6] τάχους οὐκ ἐπενέμετο, οὐδὲν ἦν ὃ οὐ παραχρῆμα [7] διέφθειρεν [8] · ἀλλὰ συνεξανήπ- D
τοντο [9] οἱ τοῖχοι ταῖς ὀροφαῖς, ἐπ' ἄλλοις δὲ ἄλλα συγκατεφλέγετο [10], μετὰ τῶν οἰκιῶν δὲ [11] καὶ οἱ [12] οἰκοῦντες ἀπώλλυντο [13], χρήματα ἅμα καὶ σώματα συνεθάπτετο [14], κτήνη καὶ οἱ δεσπόται μετ' ἀλλήλων συνεκαλύπτοντο · ματαία [15] δὲ ἦν πᾶσα πολυχειρία τῆς τοῦ πυρὸς πανταχόθεν ἐπικρατήσεως καὶ τὰς τοῦ ὕδατος ἐκδαπανώσης ἐπιρροίας [16]. Τότε δὴ τότε ὁ προρρηθεὶς ἀνὴρ τὸ μὲν δεινὸν ὁρῶν ὑπερβαῖνον τὴν ἐξ ἀνθρώπων βοήθειαν, τῇ δὲ ἐλπίδι τῇ ἐκ τῆς [17] πίστεως ἀπαγορεῦσαι τὴν σωτηρίαν ὅμως [18] οὐκ ἀνεχόμενος [19], ἀλλὰ ζηλώσας τὸν Ἀβραὰμ καὶ λογισάμενος, ὥς φησιν [20] ὁ Παῦλος, ὅτι καὶ [21] ἐκ νεκρῶν ἐγεῖραι δύ- Hebr. 11, 19.
ναται [22] ὁ Θεός, καταπαύει [23] μὲν τὸν πολὺν [24] ἐκεῖνον τῶν θεραπόντων πόνον τὴν δι' αὐτῶν ἀνακόψας ὑδροφορίαν, στὰς δὲ ἐν μέσῳ τῆς περιλιμναζούσης τὸν οἶκον [25] πυρκαϊᾶς καὶ τὰς μὲν χεῖρας ἐκτείνας εἰς τὸν οὐρανόν, τὸν δὲ ἐγγύθεν τοῦτον ἀνακαλέσας ὑπέρμαχον καὶ συναντι-
λαβέσθαι μὲν ἐξαιτήσας τῆς πρὸς Θεὸν πρεσβεί- E
ας [26], αὐτὸν δὲ γενέσθαι τῶν ἐν τῷ οἴκῳ πάντων [27] περιτείχισμα [28], ἅμα τοιούτοις ἐκέχρητο [29] ῥήμασι, καὶ εὐθὺς ἀπελάμβανε τῶν πραγμάτων τὰ ῥήματα [30] · καὶ ἑωρᾶτο [31] μὲν ἐκ πολλῶν ὁ μάρτυς ἄνω καὶ κάτω περιφοιτῶν, εἰς ἄλλον δὲ [32] ἀπ' ἄλλου τόπον [33] μεταπηδῶν καὶ [34] τῇ [35] χειρὶ καταστέλλων τὴν ἀγριότητα τῆς ἐξάψεως · πρὸς δὲ τῇ ὄψει ταύτῃ καὶ ἡ διὰ [36] τῆς πείρας

sancto flammas temperante.

[24] *om.* A 5, B 1, 2. — [25] τε A 3, 5, B 1, 2. — [26] *om.* A 5, B 1, 2. — [27] διὰ *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [28] τῆς αὐλῆς A 3; τ. ὅλης B 1, 2. — [29] ἐμφανίζουσα A 3, B 1, 2. — [30] τὴν κατασκευὴν A 3. — [31] καί ἐστιν *add.* A 3. — [32] (ἦν - ὑπερ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [33] ὡς B 1. — [34] πλεῖον A 3. — [35] δ. Χ. A 3. — [36] βασίλειος B 1; βασιλέως A 5. — [37] ὀνομάζεσθαι A 5. — [38] *om.* A 5, B 1, 2. — [39] *om.* A 3. — [40] (μ. ἔτι) *om.* A 5, B 1, 2; καὶ *add.* A 3. — [41] (τῆς - ἀκριβ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [42] φιλοτομίαν A 5; ὄντως *add.* A 5, B 1, 2. — [43] ὄντως *add.* A 3. — [44] πρὸς A 3. — [45] ἀνάγκῃ A 3. — [46] *om.* A 5, B 1. — [47] ἀνεπόρευτος B 2. — [48] κατὰ μέρως (μέρος) *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [49] ἀνευφημῆσαι A 3, 5, B 1; ἀνευφημῆσεν ἂν B 1. — [50] ὁ δὲ A 5, B 1, 2; ὁ δὲ νῦν A 3. — [51] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [52] ἐξαρκεῖ A 3; καὶ *add.* A 5, B 1, 2. — [53] (ἐκ - νοεῖται) *om.* A 3, 5, B 1, 2.
C **24.** — [1] *om.* A 3. — [2] ἔνθα A 3. — [3] ἀναδραμεῖ A 5. — [4] τὸ τῆς κατὰ Β. καμίνου A 5, B 1, 2. — [5] (οὐ - ὅσον) *om.* A 3. — [6] *om.* A 5, B 1, 2. — [7] π. οὐ A 3. — [8] (οὐδὲν - διέφθειρεν) *om.* A 5, B 1, 2. — [9] συνεξανίπταντο A 3; μέν *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [10] κατεφλέγετο A 3. — [11] *om.* A 5, B 1, 2. — [12] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [13] ἀπόλλοντο A 3; συνανηλίσκοντο B 1, 2; ἀνηλίσκοντο A 5. — [14] συνεθάπτοντο A 3; (χρήμ. - συνεθ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [15] μάτην A 5, B 1, 2. — [16] ἐπιρροάς A 3; (ἦν - ἐπιρ.) πάντοθεν ἐξεδαπάνων τὰς τοῦ ὕδατος ἐπιρροάς A 5, B 1, 2. — [17] *om.* A 3; (ἐξ - ἐκ) ἐξ οὐρανῶν βοήθειαν ἐλπίδι A 5, B 2. — [18] *om.* A 3, B 1. — [19] μὴ ἀνασχόμενος A 3. — [20] φησὶν ὡς A 3. — [21] *om.* A 1. — [22] δυνατὸς A 3, 5. — [23] κατέπαυσε A 3. — [24] πολλὴν A 3. — [25] (τὸν οἶκον) *om.* A 3. — [26] τῇ... πρεσβείᾳ A 3. — [27] πάντα A 5. — [28] περίτειχος A 5, B 2. — [29] ἐκέκτητο B 1; ἔχρητο A 5. — [30] τῶν ῥημάτων τὰ πράγματα A 3, 5, B 1, 2. — [31] ὁρᾶτο A 5. — [32] *om.* A 3, 5. — [33] τόπον A 3; καὶ ἐξ ἄλλου ἐπ' ἄλλῳ τόπῳ B 1, 2; ἐπ' ἄλλου τόπου A 5. — [34] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [35] *om.* A 3. — [36] *om.* A 5, B 1, 2. F

ράκιόν [6] τινα πατρικίων ἀξίᾳ τετιμημένον καὶ πατὴρ βασιλέων ὀνομαζόμενον, ἄνδρα πιστὸν καὶ θεοσεβῆ πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένον · ἔμελλεν καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ συλλαμβάνεσθαι · ποταμοῦ γὰρ δίκην ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἡ φλὸξ [7] περιεκύκλου [8] αὐτὴν καὶ εἰς ὕψος μέγιστον [9] διηγείρετο. Ὁ δὲ εἰρημένος πιστὸς ἀνὴρ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς περιλιμναζούσης φλογὸς καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνας εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν ἅγιον μάρτυρα [10] ἐπικαλεῖτο γενέσθαι αὐτῷ [11] ὑπέρμαχον καὶ ἀντιλαβέσθαι αὐτοῦ [11], καὶ πρεσβεῦσαι πρὸς [12] τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν τοῦ [13] λυτρωθῆναι αὐτοῦ τὴν [14] οἰκίαν τοῦ τοιούτου κινδύνου. Εὐθέως δὲ ὁράθη ὁ ἔνδοξος [15] μάρτυς ἄνω καὶ κάτω περιτρέχων καὶ εἰς ἄλλον ἀπ' ἄλλου τόπου μεταβαίνων [16] καὶ τὸ πῦρ ὑποχωροῦν [17] καὶ αὐτομάτως σβεννύμενον [18] · καὶ τὰ μὲν πέριξ [19] πάντα κατεφλέχθη, σὺν [20] αὐτῷ δὲ τὸ τοῦ ἁγίου εὐκτήριον · <μόνον δὲ ὁ οἶκος τοῦ πιστοτάτου ἀνδρὸς [21]> καθάπερ ἦν σῶος [22] οὕτως καὶ ἀβλαβὴς διέμεινεν [23]. Ὁ οὖν θεοφιλὴς οὗτος Σταυράκιος [24] ὑπὲρ τῆς τοσαύτης αὐτῷ γενομένης [25] παρὰ Θεοῦ [26] διὰ τοῦ

[6] ἰία M 1; Σπαρακίῳ M 2; *lege* Σφωράκιον. *Cf. Synax. Eccl. CP. p. 71.* — [7] *om.* M 1. — [8] περιεκύκλουν M 1. — [9] (τινα - μέγιστον) τινι τῶν πατρικίων τετιμημένῳ ἀξίᾳ πιστῷ καὶ θεοφιλεῖ πάσῃ ἀρετῇ καὶ εὐσεβίᾳ κεκωσμιμένῳ · ἐν τῷ τιούτῳ οὖν ἐμπρισμῷ ἤμελλεν καὶ οἱ αὐτοῦ οἰκία συλλαμβάνεσθαι ποταμοῦ γ. δ. ἔ. καὶ ἔ. ἡ φλὸξ περιεκύκλου αὐτῇ καὶ εἰς ὕψος μέγα M 2. — [10] μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον M 2. — [11] αὐτὸν M 2. — [12] ὑπὲρ αὐτοῦ M 2. — [13] ἡμῶν καὶ M 2. — [14] τὴν αὐτοῦ M 2. — [15] κινδύνου τούτου καὶ εὐθὺς ὁράτε ὁ ἅγιος M 2. — [16] ἐξάλλον ἀπάλλων τόπον περισπεύδων M 2. — [17] ὑποχοροῦντα M 1; ὑποχωροῦντι M 2. — [18] σβενήμενον M 2; σβέννων M 1. — [19] πτέρυξ M 2. — [20] κατεφλέχθησαν καὶ M 2. — [21] (μόνον - ἀνδρὸς) *om.* M 1. — [22] σῶον M 1. — [23] (καθάπερ - διέμεινεν) διεφυλάχθη M 2. — [24] Σπαράκιος M 2. — [25] ὑπὸ τῆς τοσούτης γεναμένης M 2. — [26] Θεῷ M 2.

(1) De ναῷ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τῶν Σφωρακίου, Theophanes, *Chron.*, ad an. 6005, De Boor, p. 159. — (2) Sphoracius is est de quo comm. praev. nn. 28, 53.

ἐπηκολούθει

A ἐπηκολούθει [37] βεβαίωσις· τὸ πῦρ ἐφήπτετο [38] τῶν δοκῶν καὶ περιέκαιεν, ἀλλ' οὐ κατέκαιεν [39]· ὕδωρ οὐκ ἐβάλλετο, καὶ ἡ φλὸξ αὐτομάτως ἐσβέννυτο [40]· πάντα τὰ [41] πέριξ [42] καταναλίσκετο [43], καὶ [44] ὁ σύμπας [45] οἶκος [46] ἐκεῖνος ὥσπέρ τις οἶκος ἀκαταμάχητος βλάβης ἐκτὸς [47] ἁπάσης καὶ ἐπηρείας [48] διέμεινεν [49].

25. Ἔστι [1] δὲ ἐν τούτοις καὶ ἄλλο τι [2] θαυμασιώτερον· τὸν γὰρ ἑαυτοῦ ναὸν [3] ὁ μεγαλόφρων οὗτος [4] ὑπεριδὼν τὴν ἀπὸ [4] τοῦ πυρὸς ὑπομεῖναι διαφθοράν, τὴν ὅλην ἐπικουρίαν εἰς τὸν τοῦ ἀνδρὸς οἶκον μετέστησεν, ὥστε καὶ [5] αὐτὴν τρόπον τινὰ τὴν φλόγα μὴ φοβηθῆναι μόνον ἀλλὰ καὶ αἰδεσθῆναι διὰ τὴν [6] τοῦ μάρτυρος [7] πρὸς τὸν ἄνδρα πολλὴν στοργήν, μὴ παραιτησαμένου, μὴ [8] ὀκνήσαντος παρασχεῖν [9] οἶκον οἴκου ἀντίλυτρον. Μακαριζέσθω μὲν οὖν τῶν εἰρημένων πάντων ἕνεκεν [10] ὁ ἀνήρ, μακαριζέσθω δὲ πολὺ [11] πλέον καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τούτοις εὐγνωμοσύνην· τόν τε γὰρ εὐεργέτην διηνεκῶς ἀνακηρύττων οὐ παύεται καὶ ἀντὶ μικροῦ μέγιστον καὶ

Novum templum aedificat Sphoracius.

B περικαλλῆ [12] ἀναστήσας αὐτῷ ναόν, ἀντὶ γεγηρακότος νέον, ἀντὶ πενιχροῦ πολυτελείας ἁπάσης [11] ἀνάμεστον [13], οὕτω τὴν πρὸς αὐτὸν ἀμοιβὴν [14] πολυπλασιάζων [15] διατελεῖ ταῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν δωροφορίαις [16] καὶ ἀντιδόσεσιν.

Ἀλλὰ πολλά μοι [17] καὶ πολὺ πλείονα [18] τούτων [19] τὴν διάνοιαν ἕλκει πρὸς ἑαυτά, μεμνημένος δὲ ὧν προεῖπον περὶ τοῦ μὴ τὸν λόγον εἰς ἀμετρίαν ἐξαγαγεῖν, τὸ τῶν ἐπιρρεόντων [20] ἀναχαιτίζω [21] πλῆθος καὶ ἀποφράττως [22] καθάπερ τινὶ [23] χειμάρρῳ τὴν εἴσοδον, ἐννοῶν ὅτι οὐδὲ [23] αὐτὸς τῶν λεγομένων ὁ ἀριθμὸς πλέον τι συγχωρεῖ με [23] πρὸς τὸ τῆς εὐφημίας ταύτης μέρος [23] εἰσενεγκεῖν.

Miracula duodecim.

26. Δυοκαίδεκα μὲν [1] γὰρ [2] τὰ προρρηθέντα [3] μοι [4] διηγήματα· τούτου δὲ τί σεμνότερον ἂν τις εὕροι τοῦ ἀριθμοῦ; Τοσοῦτοι μὲν γὰρ τοῦ Ἰακὼβ [5] οἱ παῖδες, τοσοῦτοι δὲ καὶ [6] οἱ λίθοι τῆς ἱερᾶς στολῆς [7]· τοσοῦτος [8] καὶ ὁ τῶν προφητῶν χορός, οἳ τὰς συντομωτέρας ἡμῖν [9] προφητείας ἐξέθεντο, τοσοῦτος δὲ [10] καὶ [11] τῶν μεγάλων ἀποστόλων ὁ [12] σύλλογος [13]. Ἔπρεπε [14] τοιγαροῦν ἔπρεπε [15] τῷ στεφάνῳ τοῦ μάρτυρος καὶ τὴν ἐκ τούτου τοῦ ἀριθμοῦ φιλοτιμίαν προβάλλεσθαι [16].

LAUDATIO AUCT. CHRYSIPPO

27. Ἐπὶ [1] πᾶσι δὲ ἀναγκαῖον ὅμως [2] μνήμην παραγαγεῖν καὶ τῶν συντελούντων εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐξ οὗπερ ὁ κραταιὸς οὗτος τῆς εὐσεβείας προασπιστής· τὸ γὰρ τῆς οἰκειότητος γνώρισμα τῆς τοῦ μάρτυρος μηδενὶ τρόπῳ καταλυθῆναι σπουδάζοντες [3], οὐκ ἀνέγγραπτόν ποτε τοῦτον κατέλειπον [4], ἀλλ' ὁ βαθμός τε ἀεὶ τῆς στρατείας αὐτῷ [5] τρέχει κατὰ [6] εἰωθότα δρόμον καὶ ὅταν ἐκπληρωθῇ πάλιν ἐπανακάμπτει [7] πρὸς τὴν ἀρχήν, ὥσπερ δὴ καὶ [8] ὁ ἥλιος ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας ἀνανεούμενος, τόν τε μισθὸν τὸν ἐν [9] ἑκάστῳ χρόνῳ προσοφειλόμενον τῷ βαθμῷ φέροντες εὐγνωμόνως ἐπὶ τὴν ἱερὰν αὐλήν, ταῖς τῶν πτωχευόντων προσεπιχορηγοῦσι χρείαις. E
Ἱερὸς ὄντως ἐκεῖνος καὶ τρισμακάριστος [10] ὁ κατάλογος διὰ παντὸς ἔχων συστρατευόμενον [11] καὶ τὸν ἐν πᾶσι [12] τούτοις [13] ἀήττητόν τε καὶ ἀκατάβλητον· τοῦτο ἐκεῖνο τῷ καταλόγῳ καὶ λαμπρὸν [14] ἅμα καλλώπισμα καὶ παντὸς ὀχυρώματος ἀσφαλέστερον· ὅθεν καὶ ἐπὶ ταῖς συμβαινούσαις ἐκστρατείαις [15] ὅτε τις μέλλει περιφανὴς κατορθοῦσθαι νίκη, προδήλως ὁ μάρτυς φαίνεται [16] καὶ συμπαραταττόμενος καὶ πρὸ τῶν ἄλλων τῆς ἀριστείας ἁπτόμενος [17].

Ad sanctum

28. Τὰ δὲ ἐντεῦθεν [1] δεῦρο δὴ λέγωμεν [2] πρὸς αὐτὸν ὡς καὶ ἡμῖν ἐγγύθεν παρεστηκότα καὶ ἐπακούοντα [3], μαρτύρων [4] περιφανέστατε ἅγιε Θεόδωρε [5], πρόβαλλε [6] καὶ περὶ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν [7] τὴν καὶ πανοπλίαν τὴν ἑαυτοῦ [8]· καταπολέμησον τὸν [9] διὰ πολλῶν καὶ ἡμῖν ἐπιστρατεύοντα πειρασμῶν· τελώνησον ἐξετασμῷ τὸν

[37] ἐπακολούθη A 3. — [38] ἐπίπτετο A 5. — [39] (ἀλλ' οὐ κατ.) *om.* A 3; οὐ κατέκαιεν δὲ B 1, 2. — [40] (ὕδωρ - ἐσβ.) *om.* A 5, B 1, 2. — [41] *om.* A 3, 5. — [42] *om.* A 3. — [43] κατηναλίσκετο B 1; κατανηλίσκετο B 2. —
C [44] μόνος ἐκεῖνος *add.* A 5, B 1, 2. — [45] σύμπας ὁ A 3. — [46] πύργος A 5, B 1, 2. — [47] *om.* A 5, B 1, 2. — [48] ἐκτὸς *add.* A 5, B 1, 2. — [49] *om.* A 5.

25. — [1] *integrum c. 25 deest in* A 5, B 1, 2. — [2] τι ἐν τ. κ. ἄ. A 3. — [3] οἶκον A 3. — [4] *om.* A 3. — [5] κατ' A 3. — [6] δεηθῆναι τὰ ἐκ A 3. — [7] διὰ τὴν *add.* A 3. — [8] μηδὲ A 3. — [9] καὶ *add.* A 3; παρασχεῖν ///// A 1. — [10] ὑπὲρ πάντων τῶν εἰρημένων A 3. — [11] *om.* A 3. — [12] (μ. κ. π.) μέγαν αὐτῶ A 3. — [13] μεστὸν A 3. — [14] *om.* A 1. — [15] ἐπολλυπλασίασεν ἀμοιβὴν καὶ πολλυπλασιάζων A 3. — [16] δωρυφορίαις A3. — [17] μὲν A3. — [18] πλείω μοι A 3. — [19] ἕτερα *add.* A 3. — [20] ῥεόντων A 3. — [21] πανταχόθεν ἀναχετίζον A 3. — [22] ἀποφράττον A 3. — [23] *om.* A 3.

26. — [1] *om.* A 5, B 1, 2. — [2] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [3] προρηθέντα A 3, B 1; προαναρηθέντα A 5, B 2. — [4] *om.* A 3. — [5] (τοσοῦτοι - Ἰακώβ) *om.* B 2; οἱ παῖδες τοῦ Ἰ. A 5, B 1. — [6] *om.* B 1. — [7] τοσοῦτοι καὶ οἱ παῖδες τοῦ Ἰακώβ *add.* B 2. — [8] δὲ *add.* A 5. — [9] *om.* B 2; προφ. ἡμῖν A 5. — [10] *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [11] *om.* A 5. — [12] ὁ τῶν ἀποστόλων A 3, 5, B 1, 2. — [13] χορός A 3. — [14] A 3, 5, B 1, 2; ἔπραττε A 1. — [15] A 3; *om.* A 5, B 1, 2; ἔπραττε A 1. — [16] προβαλέσθαι A 5; προβαλέσθαι φιλοτιμίαν B 1, 2. F

27. — [1] *integrum c. 27 deest in* A 5, B 1, 2. — [2] (ἐπὶ - ὅμως) ἐπιτρέπειν δὲ ὅμως ἀν. εἰς A 3. — [3] σπουδάζοντος A 3. — [4] (οὐκ - κατέλειπον) *om.* A 3. — [5] ὁ μὲν βαθμὸς αὐτῶ τῆς στρατείας A 3. — [6] τὸν *add.* A 3. — [7] ἀνακάμπτη A 3. — [8] (δ. κ.) *om.* A 3. — [9] *om.* A 3. — [10] τρισμακάριος A 3. — [11] συνστρατευόμενον A 1. — [12] ἐμπάσιν A 3. — [13] οὕτως A 3. — [14] (τοῦτο - λαμπρὸν) *om.* A 3. — [15] καὶ τοῖς πολέμοις *add.* A 3. — [16] προπολεμῶν *add.* A 3. — [17] (τ. ἀ. ἁπτ.) τὰς νίκας δωρούμενος A 3.

28. — [1] (τ. δ. ἐ.) *om.* A 3. — [2] δὲ λέξωμεν A 3. — [3] παρεστηκότος καὶ ὑπακούοντος A 3; ἀκούοντα B 1, 2. — [4] κράτιστε καὶ *add.* A 3. — [5] (ἅγ. Θ.) *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [6] προβαλοῦ A 3; προβάλλου B 1; προβάλου A 5, B 2. — [7] (περὶ - ταπ.) ὑπὲρ ἡμῶν A 3, 5, B 1, 2. — [8] (τ. ἑ.) τοῦ πνεύματος ἀναλαβὼν A 3. — [9] τῶν A 1, 3.

μάρτυρος εὐεργεσίας ναὸν ἕτερον τοῦ ἁγίου ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ [27] κατεσκεύασεν πάσῃ εὐπρεπείᾳ κεκοσμημένον [28], καὶ τῷ ἁγίῳ μάρτυρι [29] εὐχαρίστως [30] προσήγαγεν, τὸν [31] μέχρι τῆς σήμερον παρὰ πάντων σεβαζόμενον [32] καὶ ἰάσεων μεγάλων ἐν αὐτῷ ἐπιτελουμένων εἰς δόξαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Θεοδώρου [33].

[27] (ἕτερον - οἴκῳ) μέγα M 2. — [28] πάσης εὐπρεπίας πεπληρωμένον M 2. — [29] Θεοδώρῳ *add.* M 2. — [30] εὐχαριστείας M 1. — [31] *om.* M 2. — [32] σεβόμενον M 2. — [33] (ἰάσεων - Θεοδώρου) <Σπαρα>κίου ὀνομαζόμενον ᾧ πρέπει <.....>α εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν M 2.

τελωνήσαντα

Laudatio auct. Chrysippo

τελωνήσαντα ἡμᾶς διάβολον[10] · ἐνταῦθα[11] δεῖ σε[12] καὶ ὁπλιτεύειν τὰ μάλιστα[13], ἐνταῦθα[14] τὸ[15] τοῦ σοῦ βασιλέως σκῆπτρον <σῴζειν[16]>, ἐνταῦθά σε[17] πρέπει[18] καὶ προσεδρεύειν διηνεκῶς · μᾶλλον δὲ ἐν[19] τούτοις[20] τοῖς βασιλείοις ἀεὶ[21] καθίδρυσαι[22] · περιπολεῖς[23] πάντως καὶ σὺ τὴν Βηθλεέμ, δορυφορεῖς περὶ τὸ βῆμα[24] τοῦ Γολγοθά, χοροστατεῖς ἐν τῷ νυμφῶνι τῆς Ἀναστάσεως, σκιρτᾷς ἐν τῷ ὄρει τῶν Ἐλαιῶν · ἀλλὰ καὶ[25] συνδειπνεῖς[26] ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ[27] τῆς Σιών · πλὴν μετὰ τῶν σὺν σοὶ χορευόντων καὶ συνδειπνούντων καὶ συνδοξολογούντων τὸν λυτρωτὴν[28] ἅμα καὶ[29] πρὸς τὰς τοῦ πονηροῦ καθ' ἡμῶν ἐπινοίας ἀντιπαράταξαι · πολλοῖς γὰρ ἡμᾶς πολλοῖς[30] πολεμεῖ[31] σκανδάλοις · πρὸς δὲ τὴν τῶν τοιούτων ἐνεργημάτων καθαίρεσιν ὁ καιρὸς ὑμᾶς καλεῖ · πάντες μετ' ἀλλήλων οἱ ἅγιοι κοινὴν ἀριστείαν ἐνδείξασθε, πάντες μετ' ἀλλήλων συμπροθυμεῖτε[32] καταβαλεῖν ἅπαν ὕψωμα ἐπαιρόμενον εἰς ἀσέβειαν[33], πάντες ἄϋπνον ἐφ' ἡμῖν συνεισενέγκασθε[34] φυλακήν, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει[35] αὐτοῦ, καθάπερ φησὶν τὸ διὰ Σολομῶντος ᾆσμα τοῦ πνεύματος · νῦν γὰρ[36] ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ ὁ ἡμέτερος βασιλεύς, νῦν καθεύδει, νῦν ἠρεμεῖ Χριστὸς μακροθυμῶν, ἵνα[37] ἡμᾶς ἀνακαλέσηται εἰς μετάνοιαν[38].

ut loca sacra tueatur — 2 Cor.10,5. — Cantic. 1, 12.

deprecatio. **29.** Ἀλλ'[1] ὑμεῖς οἱ[2] Χριστοῦ δορυφόροι καὶ πρόμαχοι[3] πρὸς τὰς ἐπαλλήλους[4] ἡμῖν τῶν σκανδάλων[5] ἐπαγωγὰς τὰς ἑαυτῶν ἀντιστήσατε[6] παρεμβολάς, μέχρι[7] καὶ τῆς τοῦ Δαυῒδ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπακούσει δεήσεως πρὸς αὐτὸν ἐν ψαλμοῖς βοώσης[8] · Ἐξεγέρθητι[9], ἵνα τί ὑπνοῖς, Κύριε ; Ἀνάστηθι καὶ μὴ ἀπώσῃ εἰς τέλος · ἵνα τί τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις ; ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν ; ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστὴρ ἡμῶν[10] ; ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Ταῦτα γὰρ πάντα καὶ ὑπὲρ τῶν παρ' ἡμῖν δρωμένων νῦν[11] ἔοικε προμελῳδεῖν πάλαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ[12] ἐν Δαυῒδ · ταῦτα καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ὁ θεῖος μελοποιὸς ἔοικε πάλαι πρεσβεύεσθαι[13] · παρ' ἐμοῦ δέ σοι καιρὸς[14] καὶ[15] ἑτέραν[16] προσενεχθῆναι[17] παράκλησιν[18], ὁ ταῖς κατὰ Θεὸν ἀριστείαις ἀνδραγαθῶν ἀεὶ · μᾶλλον δὲ παρ' ἐμοῦ σοι προσενεχθῆναι καιρὸς τὴν αὐτὴν καὶ παράκλησιν καὶ ἀπαίτησιν[19] · ὅπερ γὰρ οἱ πρὸς τὴν[20] εὐφημίαν με ταύτην προάγοντες[21] ὑπέσχοντο, τοῦτό μοι τὸ[22] λοιπὸν[23] ἀπόδος, τὴν ἐν τοῖς λόγοις χάριν, τῆς διανοίας τὸν φωτισμόν, τὴν[24] ἐκ τῆς γνώσεως δωρεάν[25], τὴν παρρησίαν τὴν ἐπὶ[26] τοῦ κηρύγματος · πάντα γὰρ ἐνεργεῖν δύνασθαι[27], πάντα δωρεῖσθαι[28] Θεὸς[29] ὑμῖν τοῖς ἁγίοις ἀπέδωκεν[30], ὡς αὐτὸς ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίοις[32] δοξαζόμενος, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ[33] ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος[34] εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων · ἀμήν.

Psalm. 43, 24-27. — E

[10](τελώνησον - διάβ.) *om.* A 3, 5, B 1, 2. — [11] γὰρ *add.* A 3, 5, B 1, 2. — [12] δῆσαι A 3. — [13] κάλλιστα A 3. — [14] ἔνθα A 3, 5, B 1, 2. — [15] δὲ B 1. — [16] *om. codd.* — [17] δέ σοι B 1. — [18] δὴ *add.* A 3. — [19] μὲν *add.* A 5, B 2 ; (δὲ ἐν) ἔνθα A 3. — [20] *om.* A 3 ; ἀεὶ καὶ συ *add.* A 5, B 1, 2. — [21] ὕμνοις A 3 ; *om.* A 5, B 1, 2. — [22] τετίμησαι A 3. — [23] καὶ σὺ *add.* A 5, B 1, 2. — [24] μνῆμα A 3. — [25] *om.* A 5, B 1, 2. — [26] καὶ *add.* A 5. — [27] *om.* B 1. — [28] τῷ λυτρωτῇ A 3. — [29](καὶ συνδ. - καὶ) *om.* A 5, B 1,2. — [30] *om.* A 3. — [31] πολιορκεῖ A 5, B 1, 2. — [32] συμπροθυμήτηται A 3. — [33](πρὸς δὲ - ἀσέβειαν) *om.* A 5, B 1, 2. — [34] συνεισενέγκας B 2. — [35] ἀνακλείσει A 1, 3. — [36] *om.* A 3. — [37] καὶ *add.* A 3. — [38](ἕως οὗ - μετάνοιαν) *om.* A 5, B 1, 2.

29. — [1] *om.* A 5, B 1, 2. — [2] τοῦ *add.* A 5, B 1, 2. — [3] σύμμαχοι A 5, B 1, 2. — [4] *om.* A 5, B 1, 2. — C [5] τ. σ. ἡμῖν A 5, B 1, 2. — [6] ἀντιτάσσεται A 3. — [7] μέχρις ἂν A 3. — [8](μέχρι - βοώσης) λέγετε καὶ νῦν τῷ βασιλεῖ A 5, B 1, 2. — [9] ἐξηγέρθητι A 5, B 1, 2. — [10](ἐκολλ. - ἡμῶν) *om.* A 3. — [11] *om.* A 3. — [12] τῶν A 1 ; (ἁγ. τ.) *om.* A 3. — [13](ἵνα τί - πρεσβεύεσθαι) ταῦτα γὰρ ὁ θεῖος μελοποιὸς Δαυῒδ ὑπὲρ ἡμῶν πάλιν ἐπρέσβευεν A 5, B 1, 2. — [14] καὶ ἕτερος B 1, 2. — [15] *om.* A 5. — [16] στερὰν B 2. — [17](ταῦτα καὶ - προσ.) νῦν δὲ καιρὸς παρ' ἐμοὶ καὶ ἑτέραν προσ. σοι A 3. — [18] ὑποτίθεται *add.* B 1, 2. — [19] ἀπάντησιν B 2. — [20] σὴν *add.* A 5. — [21] προσάγοντες B 1 ; οἱ προσάγοντες B 2 ; προαγαγόντες A 5. — [22] τοῦτο A 5, B 1, 2. — [23](μ. τ. λ.) μισθὸν B 1. — [24] *bis scriptum* B 2. — [25] τὸν τῆς συνέσεως θησαυρὸν *add.* A 3. — [26] ἐκ A 5, B 2. — [27] δύναται A 5 ; (πάντα - δύν.) *om.* A 3. — [28] δωρεῖσθε B 1. — [29] Χριστὸς A 3, 5, B 1, 2. — [30] *om.* A 3. — [31] ἅπασι A 3, 5, B 2 — [32](ἀπέδ. - ἁγίοις) *om.* B 1. — [33] ἐνδοξαζόμενος αὐτῷ A 3, 5, B 1, 2. — [34](κ. τ. κρ.) *om.* A 5, B 2 ; σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ *add.* A 3. F

VIII. MIRACULUM S. THEODORI

A. CONSTANTINO ACROPOLITA

E codicibus Ambrosiano H. 81 Sup. (= **1**) *et Vaticano 1147* (= **2**). *Cf. Comm. praev. num. 31.*

Ἀνάμνησις τοῦ τελεσθέντος[1] ἐν ταύτῃ τῇ[2] βασιλίδι τῶν πόλεων θαύματος[3] παρὰ τοῦ περιβοήτου[4] μάρτυρος[5] Θεοδώρου (1) *τοῦ Τήρωνος[6].*

Exordium. **1.** Σὺ μέν, ἀγαθὲ τοῦ ὑπεραγάθου δοῦλε Θεοῦ καὶ τῷ ὄντι πιστὲ θεράπον Χριστοῦ, τὴν ἐμὴν καταμαθὼν πρόθεσιν καὶ ταύτην[1] ἴσως ἀποδεξάμενος, ἐπαίρων οὐκ ἀνίης πρὸς τὰ κατὰ

Lemma. — [1] θαύματος *add.* 2. — [2] λαμπρᾷ καὶ *add.* 2. — [3] *om.* 2. — [4] ἐνδόξου θαυματουργοῦ 2. — [5] *om.* 2. — [6] συγγραφέντος παρὰ τοῦ πανσόφου καὶ νέου μεταφραστοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀκροπολιανοῦ *add.* 2.

1. — [1] ταύτης 1.

(1) Dum haec prelo iam submissa emendamus, inopinato affertur a multo tempore frustra requisitum *Θαῦμα θαυμασιώτατον τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Θεοδώρου* e codice Hierosolymitano Sabaïtico 80, saec. XIII exarato, fol. 93-96, quod inc. *Πάντες μὲν οἱ ἅγιοι μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ.* Cf. Papadopoulos-Kerameus, *Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη*, t. II, p. 147. Miraculo a Constantino Acropolita narrato perquam simile est, poteritque integrum *Analectis Bollandianis* inseri, ubi de utriusque scripti cognatione aptior erit disserendi locus. Interim ex anonyma narratione brevia excerpta proferemus.

σκοπόν